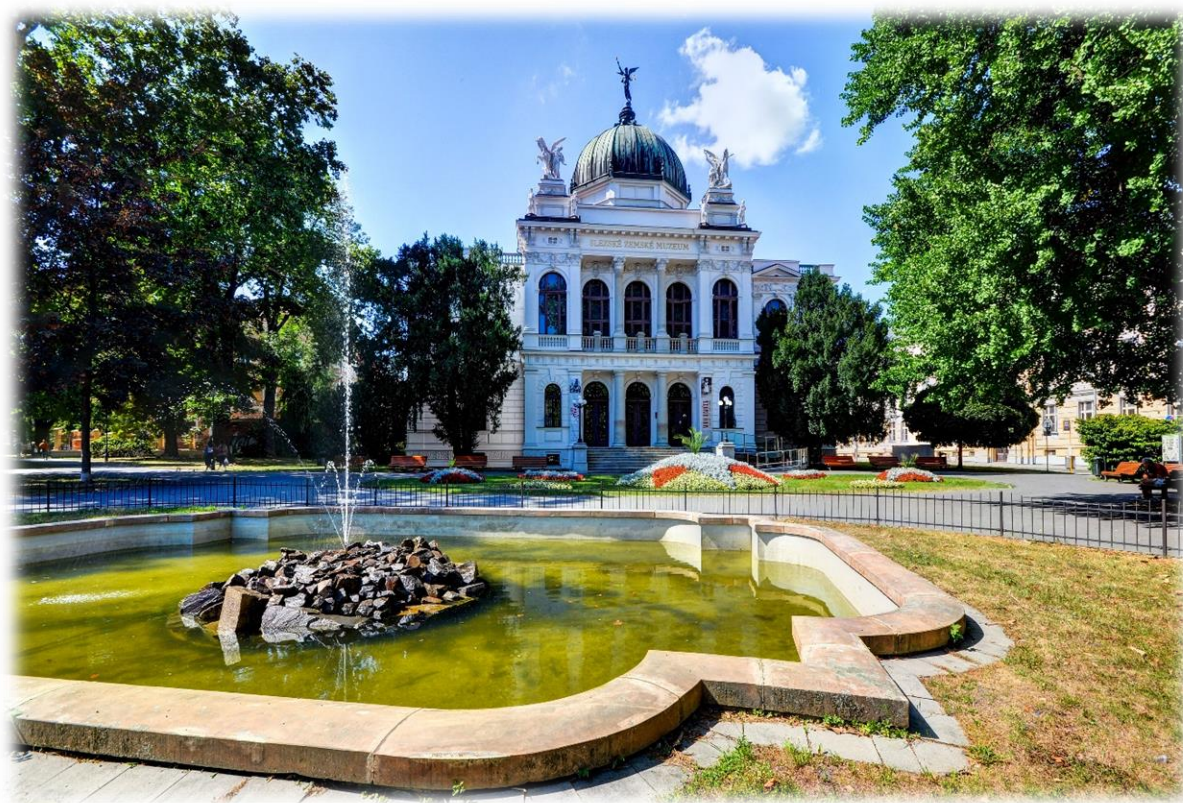

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2018

OBSAH

Charakteristika a poslání instituce.....	3
Sbírka Slezského zemského muzea.....	6
Organizační struktura instituce.....	7
Spolupráce s jinými organizacemi.....	14
Prezentační činnost.....	18
Expozice	18
Výstavy.....	28
Výstavy mimo SZM	39
Akce.....	40
Přednášky pro veřejnost	58
Doprovodné programy.....	62
Programy a workshopy ke stálým expozicím a výstavám.....	62
Sbírkotvorná činnost.....	101
Péče o knihovní fond.....	115
Věda a výzkum.....	116
Publikační činnost	126
Konference, semináře a jiná odborná činnost.....	133
Základní personální údaje	137
Hospodaření organizace.....	139
Přílohy – ROZVAHA	148

CHARAKTERISTIKA A POSLÁNÍ INSTITUCE

SLEZSKÉ ZEMSKÉ MUZEUM

SÍDLO ORGANIZACE A KONTAKTNÍ ADRESA

Nádražní okruh 669/31
746 01 Opava
Česká republika

OSTATNÍ ÚDAJE

Tel.: +420 553 622 999
ID datové schránky: 6nwqxf7
Elektronická adresa podatelny: szm@szm.cz
www.szm.cz

ZŘIZOVATEL

Ministerstvo kultury ČR

Právní postavení:

Státní příspěvková organizace dle zákona číslo 219/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů

Statutární orgán:

Mgr. Jana Horáková

CHARAKTERISTIKA INSTITUCE

Slezské zemské muzeum (dále jen SZM), nejstarší muzeum na území České republiky (založeno 1814), je třetím největším veřejným muzeem vedle Národního muzea v Praze a Moravského zemského muzea v Brně. Slezské zemské muzeum plní funkci muzea ve smyslu ustanovení § 10 odst. 6 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Dle Zřizovací listiny Slezského zemského muzea vydané rozhodnutím Ministerstva kultury ČR ze dne 27. 12. 2000 č. j. 17 473/2000 ve znění pozdějších rozhodnutí MK plní funkci sbírkotvornou, vědeckou, kulturní a metodickou.

POSLÁNÍ INSTITUCE

Muzeum shromažďuje sbírku hmotných dokladů vývoje přírody, včetně živých rostlin a živočichů, prehistorie, historie české i zahraniční proveniencí, zejména však z území historického Slezska, severní a severovýchodní Moravy, především v oborech muzeologie, mineralogie, geologie, paleontologie, botanika, dendrologie, entomologie, zoologie,

archeologie, etnologie, numismatika, historie, dějiny umění včetně dějin hudby, literatury, divadla, fotografie a nových médií a dějiny vojenství. Svůj sbírkový fond spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů. Sbírkové předměty a poznatky získané jejich zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v rámci ČR i v zahraničí a dalšími kulturně výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost s přihlédnutím k dětem a mládeži, seniorům a návštěvníkům se speciálními potřebami. Umožňuje studium sbírky badatelům, vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace a tiskoviny. Na základě zvláštních předpisů zapůjčuje své sbírkové předměty k účelům studijním a prezentačním, a to i do zahraničí.

Rovněž spravuje historický knižní fond, veřejnou vědeckou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy. Ve spolupráci s Archeologickým ústavem AV ČR a v kontextu zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, realizuje archeologické výzkumy a dohled v Moravskoslezském kraji, případně na dalším území vymezeném vzájemnou dohodou. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty dle příslušného zákona a eventuálně podává návrhy na prohlášení těchto předmětů za kulturní památky. Jako vědecko-výzkumná organizace provádí základní a aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj a šíří jejich výsledky prostřednictvím výuky, publikování nebo převodu technologií.

ŽÁDOST DLE ZÁKONA Č. 106/1999 O SVOBODNÉM PŘÍSTUPU K INFORMACÍM

V roce 2018 nebyly SZM řešeny žádné žádosti o informace.

OBJEKTY VE SPRÁVĚ INSTITUCE

SZM má ve správě celkem 37 objektů, z nichž je stále převážná část ve špatném technickém stavu. V minulých letech byla dokončena rekonstrukce Národního památníku II. světové války, depozitáře v Arboretu Nový Dvůr, došlo rovněž k částečné opravě Památníku Petra Bezruče, k rekonstrukci budovy Paláce Razumovských a k odstranění havarijního stavu objektů na Ostrožné ulici č. 42. V květnu roku 2012 byla ukončena generální rekonstrukce Historické výstavní budovy a v lednu roku 2013 rekonstrukce Janottovy vily. V roce 2017 byla dokončena v Arboretu Nový Dvůr revitalizace historického alpina a v roce 2018 byla vybudována rašelinová jezírka. V roce 2018 byla dokončena rekonstrukce Müllerova domu v Opavě, pro který se v současné době připravuje nová archeologická expozice a konají se zde dočasné výstavy.

PŘEHLED HLAVNÍCH OBJEKTŮ VE SPRÁVĚ SZM

objekt	adresa
Historická výstavní budova	Komenského 419/10, 746 01 Opava
Müllerův dům	Komenského 1/8, 746 01 Opava
Blücherův palác	Masarykova 345/35, 746 01 Opava
Bývalý františkánský klášter	Ostrožná 234/42, 746 01 Opava
Památník Petra Bezruče	Ostrožná 11/35, 746 01 Opava
Janotova vila	Tyršova 705/1, 746 01 Opava
Grauerova vila	Nádražní okruh 700/33, 746 01 Opava
Muzeologické centrum	Nádražní okruh 700/33 B, 746 01 Opava
Palác Razumovských	Nádražní okruh 669/31, 746 01 Opava
Slezský ústav	Nádražní okruh 670/29, 746 01 Opava
Arboretum Nový Dvůr	Nový Dvůr, 746 01 Opava
Národní památník II. světové války	Hrabyně 192, 747 63 Hrabyně
Bunkr MO-S 17 Štípký – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 18 Obora – Šilheřovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 19 Alej – Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr LO VZ. 37 - Darkovičky	748 01 Hlučín-Darkovičky
Bunkr MO-S 20 Orel – Darkovice	748 01 Hlučín-Darkovičky
Srub Petra Bezruče	Ostravice č. e. 1175, 739 14 Frýdek-Místek
Výzkumná stanice	Domašov 28, 790 01 Bělá pod Pradědem
Pracoviště novodobých dějin, Ostrava	Palackého 776/23, 702 00 Ostrava-Přívoz

SBÍRKA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR pod číslem ZMO/002–05–07 /150002. Informace o sbírce SZM jsou k dispozici na webových stránkách CES (<http://ces.mkcr.cz/>). Sbírka SZM má celkem 21 oborových částí, nejnovější z nich Živé dřeviny byla zapsána v roce 2014.

SBÍRKA SZM

oborová část sbírky (podsbírka)	CES
Archeologická	9 – archeologická
Botanická	5 – botanická
Dendrologická	24 – další – dendrologická
Divadelní	24 – další – divadelní
Entomologická	7 – entomologická
Etnografická	11 – etnografická
Fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	21 – fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média
Geologická	1 – geologická
Historická	10 – historická
Knihy	18 – knihy
Muzeologická	24 – další – muzeologická
Muzikologická	24 – další – muzikologická
Novodobé dějiny	24 – další – novodobé dějiny
Numismatická	13 – numismatická
Paleontologická	4 – paleontologická
Národní památník II. světové války	24 – další – Národní památník II. světové války
Písemnosti a tisky	19 – písemnosti a tisky
Slezský ústav	24 – další – sbírka Slezského ústavu
Výtvarné umění	15 – výtvarné umění
Zoologická	8 – zoologická
Živé dřeviny	24 – další – živé dřeviny

DALŠÍ INFORMACE O SLEZSKÉM ZEMSKÉM MUZEU

Další aktuální informace o SZM najdete zejména:

- v tištěných dvoutýdenních programech expozic, výstav a akcí;
- na webových stránkách muzea (www.szm.cz);
- na webových stránkách Ministerstva kultury ČR (www.mkcr.cz);
- na webových stránkách Asociace muzeí a galerií ČR (www.cz-museums.cz);
- na facebookovém profilu muzea (www.facebook.com/szmopava);
- na twitterovém profilu muzea (www.twitter.com/szmopava);
- na instagramovém profilu muzea (www.instagram.com/slezskozemskemuzeum).

ÚTVAR ŘEDITELE

- Kancelář ředitele
- Oddělení vnějších vztahů
 - Pracoviště komunikace a marketingu
- Bezpečnost a ochrana zdraví při práci
- Pracoviště vnitřního auditu
- Knihovna SZM

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

- **Oddělení přírodních věd**
 - Botanické pracoviště
 - Entomologické pracoviště
 - Mineralogicko-petrografické pracoviště
 - Paleontologické pracoviště
 - Zoologické pracoviště
- **Oddělení ochrany sbírkových předmětů**
 - Pracoviště preventivní konzervace
 - Pracoviště sanační konzervace a restaurování
- **Oddělení společenských věd**
 - Archeologické pracoviště
 - Historické pracoviště
 - Muzikologické pracoviště
 - Muzeologické pracoviště
 - Národopisné pracoviště
 - Numizmatické pracoviště
 - Teatrológické pracoviště
 - Umělecko-historické pracoviště
- **Oddělení fotodokumentace a digitalizace**
 - Pracoviště fotodokumentace
 - Pracoviště digitalizace
- **Oddělení historického výzkumu – Slezský ústav**
- **Národní památník II. světové války**
 - Areál československého opevnění Hlučín - Darkovičky
- **Oddělení prezentační – Historická výstavní budova**
 - Pracoviště muzejní pedagogiky
- **Památník Petra Bezruče**
 - Srub Petra Bezruče

ÚTVAR NÁMĚSTKA PRO EKONOMIKU A PROVOZ

- **Oddělení ekonomicko-správní**
 - Všeobecná účtárna
 - Evidence majetku
 - Pokladna
 - Personalistika a platy
- **Oddělení provozně-investiční**
 - Pracoviště veřejných zakázek
 - Pracoviště projektově-investiční
 - Pracoviště provozní
 - Pracoviště realizace výstav
- **Areál Arboretum Nový Dvůr**
 - Expoziční pracoviště
 - Dendrologické pracoviště
 - Provozní pracoviště

ÚTVAR ŘEDITELE

Ředitel je statutárním orgánem Slezského zemského muzea. Řídí činnost celého muzea ve smyslu zřizovací listiny a zastupuje ho navenek. V přímé podřízenosti ředitele jsou dva náměstci (vedoucí ostatních útvarů), dále pak vedoucí Knihovny SZM, vedoucí Oddělení vnějších vztahů. Do útvaru ředitele je organizačně zařazena také Kancelář SZM, Pracoviště vnitřního auditu a pracoviště BOZP a PO.

KNIHOVNA SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUzea

Oddělení pod tímto názvem vzniklo k 1. květnu 2012 přeměnou z názvu Ústřední knihovna Slezského zemského muzea. Knihovní fond Knihovny SZM zahrnuje více než 295 000 svazků literatury. Základem knihovního fondu je literatura vztahující se k regionu. Knihovna umožňuje přístup k veřejným knihovnickým a informačním službám a poskytuje výpůjční a meziknihovní výpůjční služby. Zaměstnanci knihovny knihovní fond soustavně doplňují, zpracovávají a ochraňují.

ODDĚLENÍ VNĚJŠÍCH VZTAHŮ

Oddělení vzniklo v roce 2016 přeměnou a sloučením Oddělení marketingu a komunikace a Oddělení produkce. Oddělení rozvíjí obecné povědomí o činnosti SZM, což zahrnuje komunikaci s médií, s veřejností, přípravu propagačních materiálů, aktualizaci webových stránek a vyhledávání nových příležitostí k prezentaci SZM.

KANCELÁŘ SZM

Zabezpečuje administrativní agendu ředitele SZM, běžnou úřední agendu pro jednotlivé odborné útvary a poskytuje servisní činnost všem pracovištím SZM v oblasti obecných informací. Vytváří informační servis pro zaměstnance týkající se SW spisové služby. Koordinuje a kontroluje vydávání všech vnitřních předpisů, podílí se na propagaci výstav a akcí SZM.

PRACOVIŠTĚ IT

Spravuje a udržuje v bezpečném provozu veškeré počítačové sítě, spravuje software a všechny databázové systémy. Pracoviště rovněž dohlíží na zabezpečení všech objektů SZM prostřednictvím kamerových systémů a monitoruje události spojené se zabezpečením objektů a požární bezpečností. Organizačně je zahrnuto pod Kancelář SZM.

PRACOVISŤĚ VNITŘNÍHO AUDITU

Pracoviště vnitřního auditu provádí plánované i mimořádné audity SZM, navrhuje opatření k nápravě zjištěných nedostatků a spolupracuje s externími auditory a kontrolory.

BOZP, PO

Zajišťováno externě, v kompetenci Oddělení provozně-investičního.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO EKONOMIKU A PROVOZ

Útvar náměstka pro ekonomiku a provoz vznikl v roce 2016, a to přeměnou z útvaru provozního. Koordinuje především ekonomickou a investiční činnost SZM, pečuje rovněž o správu majetku SZM. Je řízen náměstkem, v jehož kompetenci jsou tři oddělení.

ODDĚLENÍ EKONOMICKO-SPRÁVNÍ

Zajišťuje činnost SZM v oblasti hospodářské, finanční a správní. Vede kompletní účetnictví, administrativu projektů financovaných ze strukturálních fondů, zpracovává evidenci majetku a zboží, personální agendu, činnost pokladny a mzdové účtárny.

ODDĚLENÍ PROVOZNĚ-INVESTIČNÍ

Jako centrální pracoviště zabezpečuje provozně-technickou činnost. Zodpovídá za technický stav všech objektů SZM, koordinuje a řídí realizaci všech veřejných zakázek, připravuje a dohlíží na realizaci investičních záměrů, nakládá s projektovou a technickou dokumentací SZM, zajišťuje provoz automobilového parku a realizaci výstav ve všech návštěvních areálech SZM. Na pracovišti realizace výstav pracuje grafik a výstavář, kteří zajišťují výrobu tiskovin a instalaci výstav.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Pracovníci Arboreta Nový Dvůr zajišťují budování kolekce sbírek živých rostlin, jejich výzkum a prezentaci v expozici. Zabezpečují rovněž získávání, shromažďování, trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oboru dendrologie.

ÚTVAR NÁMĚSTKA ŘEDITELKY PRO ODBORNÉ ČINNOSTI

Útvar vznikl v roce 2016 sloučením útvaru přírodních věd, společenských věd a muzeologie. V jeho čele stojí náměstek, který koordinuje především vědeckou, sbírkotvornou a investiční činnost několika oddělení a pracovišť.

ODDĚLENÍ PŘÍRODNÍCH VĚD

Pracovníci Oddělení přírodních věd zajišťují získávání, shromažďování, trvalé uchování, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových fondů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v přírodovědných oborech se specializací botanickou, entomologickou, mineralogickou, petrografickou, paleontologickou a zoologickou.

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Oddělení bylo vytvořeno organizační změnou v roce 2010 jako centrální pracoviště konzervace a restaurování. Pracovníci oddělení zpracovávají, aktualizují a realizují strategii ochrany sbírky SZM v oblasti preventivní konzervace, sanační konzervace, restaurování předmětů a technologie konzervace.

ODDĚLENÍ SPOLEČENSKÝCH VĚD

Pracovníci Oddělení společenských věd zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost ve společenskovědních oborech se specializací na archeologii, dějiny umění, historii, etnografii, numismatiku, muzikologii a teatrologii. V roce 2016 bylo pod toto oddělení zařazeno muzeologické pracoviště.

ODDĚLENÍ FOTODOKUMENTACE A DIGITALIZACE

Oddělení fotodokumentace a digitalizace vzniklo jako samostatné oddělení v roce 2016. Slouží jako centrální pracoviště pro dokumentaci a digitalizaci sbírkových předmětů SZM. Zajišťuje správu sítě a aplikace pro dokumentaci sbírkových předmětů, realizuje digitalizaci vybraných předmětů. Zajišťuje trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracování a zpřístupňování sbírkových předmětů veřejnosti, kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost se specializací na fotografii.

ODDĚLENÍ HISTORICKÉHO VÝZKUMU

Pracovníci Oddělení historického výzkumu zajišťují vědecký výzkum a kulturně vzdělávací činnost se zaměřením na dějiny Slezska a problematiku vývoje a postavení národnostních menšin v českých zemích. Oddělení se dále podílí na realizaci výstav a spravuje oborovou část sbírky Novodobé dějiny.

ODDĚLENÍ PREZENTAČNÍ – HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

Toto oddělení bylo začleněno do tohoto útvaru v roce 2017 a jeho v rámci činnosti probíhají v tomto opavském expozičním areálu SZM výstavy, doprovodné akce, semináře, konference apod. Pod toto oddělení spadá Pracoviště muzejní pedagogiky, které se primárně zabývá tvorbou edukačních programů a podílí se na přípravě akcí pro širokou veřejnost.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

Pracovníci Národního památníku II. světové války zajišťují trvalé uchovávání, evidování, odborné zpracovávání a zpřístupňování sbírkových předmětů z oboru militarií veřejnosti, pořádají kulturně vzdělávací, prezentační i vědecko-výzkumnou činnost v oblasti dějin druhé světové války a nejnovějších dějin.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pracovníci oddělení zajišťují provoz pevnostního areálu v Hlučíně-Darkovičkách. Vedle toho provádí kulturně vzdělávací a prezentační činnost.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

Pracovníci Památníku Petra Bezruče tvoří a spravují oborovou část sbírky Písemnosti a tisky a dále zajišťují kulturně vzdělávací i prezentační činnost. Vedle Památníku Petra Bezruče je součástí oddělení také expoziční areál Srub Petra Bezruče.

SPOLUPRÁCE S JINÝMI ORGANIZACEMI

PARTNEŘI A SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE

Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie, Polsko
Akademie věd České republiky
Anima Viva z.s.
Archeologický ústav AV ČR v Brně a Praze, v.v.i.
Armáda ČR
Asociace muzeí a galerií v České republice
Astra State Museum Complex Sibiu, Rumunsko
Biskupství ostravsko-opavské
Bludný kámen, o.s.
Celní muzeum – Celní úřad pro Plzeňský kraj
Centrum experimentální archeologie a ekologické výchovy Villa Nova Uhřetov
Centrum nanotechnologií Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava
Conservation Centre in Vejle, Dánsko
Centrum Pant, z. s.
Česká společnost pro ochranu netopýrů
Česká obec legionářská
Český svaz bojovníků za svobodu
Český úřad zeměměřický a katastrální v Praze
Český výbor Mezinárodní rady muzeí (ICOM)
Dogma, o. s.
Ekocentrum OVALAB s.r.o. v Ostravě
European Museum Forum
Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě
Galerie umění Karlovy Vary
Great Lakes Forestry Centre, Canadian Forest Service, Natural Resources Canada, Sault Ste. Marie, Ontario, Kanada
Hungarian Natural History Museum, Budapest, Maďarsko
CHKO Jeseníky
CHKO Poodří
Institut umění – Divadelní ústav
International Centre for the Study of the Preservation and Restoration of Cultural Property – ICCROM
Jagello 2000
Janáčkova akademie múzických umění v Brně
Klášteř minoritů v Opavě
Klub českých turistů
Klub sběratelů Vladyka
Kluby vojenské historie
Konfederace politických vězňů
Konvent Hospitálského řádu svatého Jana z Boha-Milosrdných bratří v Brně
Krajské vojenské velitelství Ostrava

Kulturní zařízení města Valašského Meziříčí
KUMU – Art Museum of Estonia, Tallinn, Estonsko
Laboratoř fyziologie a genetiky vláknitých hub Mikrobiologického ústavu AV ČR, Katedra botaniky UK
Landek Park – Hornické muzeum
Literárne muzeum Slovenské národnej knižnice, Slovensko
Masarykova střední škola zemědělská a Vyšší odborná škola v Opavě
Masarykova univerzita
Masarykovo muzeum v Hodoníně
Matice slezská
Mendelova univerzita v Brně
Mendelovo gymnázium v Opavě
Město Budišov nad Budišovkou
Město Dolní Benešov
Město Karviná
Město Kravaře
Městské informační a kulturní středisko Krnov
Metodické centrum muzejní pedagogiky
Metodické centrum pro informační technologie v muzejnictví
Místní akční skupina Opavsko
Moravská galerie v Brně
Moravská zemská knihovna v Brně
Moravské zemské muzeum
Moravskoslezská vědecká knihovna v Ostravě
Museum Fotoateliér Seidel
Muzeum a galerie v Prostějově
Muzeum Beskyd Frýdek-Místek
Muzeum Hlučínska
Muzeum Jana Amose Komenského v Uherském Brodě
Muzeum Komenského v Přerově
Muzeum Kroměřížska
Muzeum Narodowe w Krakowie, Polsko
Muzeum narodowe w Warszawie, Polsko
Muzeum Nowojičínska
Muzeum Oderska
Muzeum Śląska Cieszyńskiego w Cieszynie, Polsko
Muzeum Śląskie, Katowice, Polsko
Muzeum Slezského venkova Holasovice
Múzeum školství a pedagogiky Bratislava, Slovensko
Muzeum Tatranského národného parku Tatranská Lomnica, Slovensko
Muzeum Těšínska
Muzeum Trineckých železáren a města Trince
Muzeum umění Olomouc
Muzeum v Bruntále
Muzeum Vsetínska
Muzeum východních Čech v Hradci Králové
Muzeum w Nysie, Polsko

Muzeum w Raciborzu, Polsko
Muzeum zimních sportů, turistiky a řemesel v Deštném v Orlických horách
Národní muzeum
Národní památkový ústav
 Státní hrad Pernštejn
 Státní zámek Hradec nad Moravicí
 Státní zámek Jánský Vrch
 Státní zámek Raduň
 Územní odborné pracoviště v Ostravě
Natura Opava, o. s.
Občanské sdružení Pant
Obec Velké Hoštice
Oberschlesisches Landesmuseum, Ratingen, Německo
Oblastní galerie v Liberci
Olpas moravia s.r.o.
Olympus Czech Group spol. s r.o. – člen koncernu
Opavská kulturní organizace
Ostravská univerzita v Ostravě
Ostravské muzeum
Österreichische Staatarchiv, Rakousko
Památník Lidice
Památník národního písemnictví
Památník Tereziín
Post bellum, o. p. s.
Poštovní muzeum
Regionální muzeum v Mikulově
Římskokatolická farnost Budišov nad Budišovkou
Římskokatolická farnost Panny Marie Opava
Severočeské muzeum, Liberec
School of Environmental Sciences, University of Guelph, Ontario, Kanada
Slezská tvorba, výrobní družstvo, Opava
Slezská univerzita v Opavě
Slovenská policajno-historická spoločnosť
Společnost pro zahradní a krajinářskou tvorbu, z. s.
Správa jeskyní České republiky
Správa Národního parku Muránska planina, Revúca
Státní okresní archiv Jeseník
Státní zdravotní ústav v Praze, NRL pro E.coli a shigely a NRL pro stafylokoky
Statutární město Opava
Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy
Tatranský národní park, Slovensko
The Natural History Museum, London, Velká Británie
TQM-holding s.r.o.
Trojhalí Karolina
Universitat Leipzig, Německo
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem
Univerzita obrany, ÚDV

Univerzita Palackého v Olomouci
University of Northampton, Velká Británie
Uniwersytet Opolski, Polsko
Ústav pro studium totalitních režimů
Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm
Vědecká knihovna v Olomouci
Vlastivědné muzeum Ješenicka
Vlastivědné muzeum v Šumperku
Vodní mlýn Wesselsky
Vojenský historický ústav Praha
Vorarlberg Landesarchiv, Rakousko
Vorarlberg Museum, Rakousko
Východoslovenské múzeum, Slovensko
Vyšší odborná škola restaurátorská, Brno
Wikimedia Česká republika
Za Opavu, o. s.
Základní organizace Českého svazu ochránců přírody Nyctalus
Zámek muzeum Kravaře ve Slezsku
Zámek Fryštát, Karviná
Zemský archiv v Opavě
ZOO Ostrava
Zoological Institute, Russian Academy of Sciences, St Petersburg, Rusko
Zoologická zahrada Košice, Slovensko
Živá paměť, o. p. s.

PREZENTAČNÍ ČINNOST

EXPOZICE

SZM má ve správě šest expozičních budov a areálů, které nabízejí expozice různého zaměření zachycující vývoj ve Slezsku jak v oblasti přírodního, tak kulturního bohatství. Expozice procházejí postupnou aktualizací v závislosti na možnostech SZM. V roce 2009 byla zpřístupněna nová expozice Doba zmaru a naděje v Národním památníku II. světové války. Její podobu oceňují nejen návštěvníci, ale rovněž odborná veřejnost. V květnu roku 2012 byla slavnostně otevřena rekonstruovaná Historická výstavní budova s novou expozicí Slezsko. Obě zmiňované expozice byly oceněny odbornou veřejností a obdržely cenu Gloria Musaealis. Všechny expozice SZM procházejí každoročně aktualizací a zpřístupňováním nových sbírkových předmětů.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA, OPAVA

EXPOZICE SLEZSKO

Expozice Slezsko je zaměřena na přírodní a kulturněhistorické fenomény v současnosti nejmenší historické země České republiky – Slezska. S ohledem na velmi bohatý sbírkový fond Slezského zemského muzea a vzhledem k omezenému prostoru je zvolený koncept řešení, které umožňuje seznámit návštěvníky s co nejširším spektrem sbírkových

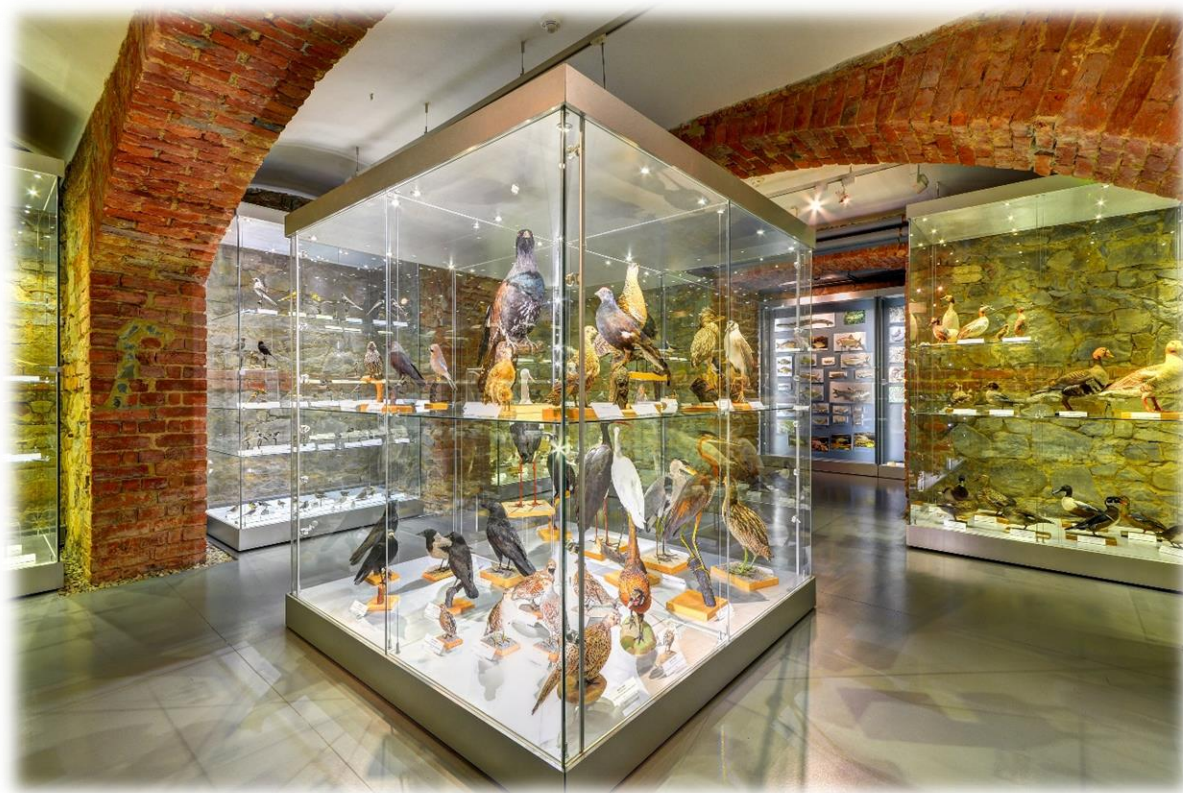
předmětů a témat vztahujících se k přírodnímu a kulturnímu bohatství Slezska. Expozice Slezsko zahrnuje všechna tři podlaží Historické výstavní budovy. Vůbec poprvé v historii jsou zpřístupněny i sklepní prostory. V suterénu výstavní budovy se nachází expozice s názvem PŘÍRODA SLEZSKA, prostory v přízemí budovy jsou využívány pro aktuální výstavní projekty a v prostorách 1. patra je umístěna expozice ENCYKLOPEDIE SLEZSKA a HISTORIE SLEZSKA. V roce 2018 došlo k reinstalaci a úpravě Expozice Slezsko – změny se dotkly jak části Příroda Slezska (z důvodu napojení objektu Müllerova domu na Historickou výstavní budovu), tak části Encyklopedie Slezska, kde došlo k aktualizaci a obměně jednotlivých hesel vztahujících se k dějinám Slezska.

PŘÍRODA SLEZSKA

Hlavní úlohou expozice Příroda Slezska je přiblížení přírodních podmínek a biodiverzity našeho regionu s přesahy do dalších evropských a světových oblastí. Krajina Slezska skýtá velké množství dokladů historie přírody. Geologická část ukazuje ve zkratce nejstarší historii a geologický vývoj na exponátech ze Slezska a severní Moravy. V botanické části jsou prezentovány exempláře mechorostů, lišejníků a hub v kombinaci s herbárii významných zástupců rostlinných čeledí se zaměřením na botanicky zajímavá chráněná

území, endemity a relikty Slezska a severní Moravy. V zoologické části expozice jsou zdůrazněny především druhy žijící ve Slezsku. Vychází se od vývojově nejjednodušších forem jednobuněčných přes měkkýše a členovce až k obratlovcům.

ENCYKLOPEDIE SLEZSKA

Myšlenkou Encyklopedie Slezska, části expozice přibližující kaleidoskopickým, výběrovým, tematickým způsobem české Slezsko od pravěku do 20. století s nezbytnými přesahy za tuto časovou hranici směrem k dnešku, je představit zemi Slezsko, její dějiny, kulturu a obyvatelstvo v konkrétních a názorných příkladech.

Exponáty slonů indických v hale výstavní budovy

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Vznik arboreta je úzce spjat s majitelem novodvorského panství Quidem Riedlem (1878–1946), který za svého působení v Novém Dvoře (1906–1928) vytvořil na ploše 1,8 hektaru unikátní přírodně krajinářský park. Ten se stal posléze základem arboreta a dnes tvoří historickou část dendrologické expozice. V současné době arboretum spravuje na ploše 23 hektarů jednu z nejbohatších sbírek dřevin ČR. V části pěstebních skleníků, na ploše zhruba 220m², je také od roku 2010 veřejnosti přístupná malá expozice subtropických a tropických rostlin, včetně kaktusů a sukulentů.

DŘEVINY PĚTI SVĚTADÍLŮ

Dendrologická podsbírka čítá cca 18 tisíc herbářových dokladů, 600 položek šišek a 300 položek dřevin. V dendrologické expozici parku a ve skleníku je v současnosti evidováno bezmála 7 000 taxonů. Evidence o těchto rostlinách jsou průběžně digitalizována. Dendrologická/parková expozice „Dřeviny pěti světadílů“ je členěna na historický a nový park. Informační a orientační systém je zatím řešen individuálně, rozmístěním cca 100 kusů informačních tabulí u vybraných dřevin. Pro veřejnost je k dispozici vícejazyčný průvodce arboretumem. K prezentaci živé sbírky dřevin přispívá pravidelné publikování Indexu Seminum Novodvorensis (každoročně jej obdrží více jak 300 botanických zahrad a arboret celého světa). Dendrologická podsbírka je průběžně doplňována o nové herbářové doklady. Novými výsadbami do prakové expozice je rozšiřována živá sbírka dřevin. Většina dřevin a rostlin byla vypěstována přímo v arboretu, a to generativní cestou, ze semen získaných z Indexu Seminum jiných botanických zahrad celého světa. Obdobně je tomu také u skleníkových rostlin.

TROPICKÉ A SUBTROPICKÉ ROSTLINY

Expozice tropických a subtropických rostlin si klade za cíl zpřístupnit široké veřejnosti část z rozsáhlých skleníkových sbírek Arboreta Nový Dvůr. V expozici je soustředěno bezmála 280 druhů rostlin ze 70 čeledí. Na nevelké ploše čítající zhruba 220 m² lze vedle sebe zhlédnout geograficky svébytné rostlinné formace americké, africké, australské a asijské flóry tropických deštných, tropických poloopadavých a opadavých lesů.

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY, HRABYNĚ

DOBA ZMARU A NADĚJE

Stálá expozice památníku připomíná v chronologickém sledu nejdůležitější vojenské a politické události II. světové války s ohledem na české a československé dějiny. Expozice je rozčleněna do několika tematických celků – vznik a bojová činnost československých jednotek na území Sovětského svazu, boje československých vojáků a letců v Polsku, Francii, na Středním východě a ve Velké Británii, osvobozovací boje na území Československa, holocaust a koncentrační tábory a všední život obyvatelstva. Cílem expozice je nejen poskytnout návštěvníkům základní informace o období II. světové války, ale v osobních příbězích pamětníků zprostředkovat i emocionální prožitek, umocněný autentickými předměty, které pro expozici věnovali přímí účastníci bojů. Další části expozice jsou umístěné v klínech památníku. Nesou název *Oběti a vrazi* a *Lidické děti*. První z nich přibližuje život v koncentračním táboře Mauthausen, ve druhé je představena sádrová předloha lidických dětí od Marie Uchytlové.

Pro každou sezonu je expozice obměňována a doplňována o sbírkové předměty z nových akvizic i ze zápůjček od soukromých sběratelů.

Od roku 2016 je zpřístupněna také vyhlídka na jednom ze dvou klínů památníku, ze které je při dobré viditelnosti možnost dohlédnout až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

AREÁL ČESKOSLOVENSKÉHO OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

Pevnostní areál je evropsky vysoce ceněnou prezentací ojedinělého fortifikačního systému naší republiky, který vznikl v letech 1935–1938. Tvoří jej pěchotní sruby MO-S 17, MO-S 18, MO-S 19, MO-S 20 a lehký objekt LO vz. 37A. Objekty areálu představují různé odlišnosti po stránce projekční i palebně taktické a rovněž různé stupně odolnosti. Interiér expozice nabízí k vidění originální výzbroj, kterou disponovala československá armáda před II. světovou válkou. Návštěvníci se tak mohou seznámit s podmínkami života vojáků v opevnění. Součástí venkovní expozice je i těžká bojová technika.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE, OPAVA

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

Expozice *Život a dílo Petra Bezruče* je instalována v budově Památníku Petra Bezruče, která se nachází v místě, kde stával rodný dům básníka. Expozice byla otevřena v roce 1967 pod záštitou organizace UNESCO v rámci oslav 100. výročí narození Petra Bezruče. Expozice prezentuje vstup básníka do českého literárního prostředí a míst, z nichž čerpal inspiraci pro své dílo. Neopomíná také osobnosti, které Bezruče ovlivnily. Závěr expozice tvoří ukázky jednotlivých vydání Slezských písní včetně cizojazyčných překladů.

SRUB PETRA BEZRUČE

KRAJEM PETRA BEZRUČE

Srub Petra Bezruče na Ostravici získalo Slezské zemské muzeum jako součást dědictví po básníku Petru Bezručovi. Obytná část srubu byla ponechána v původní podobě i se zařízením interiéru, který si Bezruč sám navrhl. V přilehlém dřevníku byla v roce 1983 zbudována expozice s názvem Krajem Petra Bezruče. Návštěvník srubu zde nalezne nejen autentické prostředí letního příbytku básníka, ale nutně chodí v jeho stopách, dotýká se životních příběhů básníka a především může poznat prostředí kraje pod Beskydy, jehož osud, v minulosti tak svízelný, zachytil básník ve svém stěžejním díle – ve Slezských písních.

VÝSTAVY

V roce 2018 nabídlo SZM návštěvníkům celkem 22 různorodých výstav, z toho 21 vlastních.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

VALENTIN DRŽKOVIC – KRESBY Z PAŘÍŽSKÉ ZOO

1. 9. 2017 – 18. 2. 2018, Historická výstavní budova

Valentin Držkovic ve 20. a 30. letech minulého století podnikl dvě studijní cesty do Paříže. Během druhého pařížského pobytu velice často navštěvoval zoologickou zahradu Jardin des Plantes, kde intenzivně maloval. Do zoo jej doprovázela manželka Anuška a společně si řadu zvířat velmi oblíbili, dali jim jména, a dokonce některá mohli i hladit. Valentin nejčastěji maloval tygry, lvy, slony či divoké koně, črtal si je do skicáku nebo maloval na plátno. V době II. světové války, kdy byli už s manželkou zpátky doma v Pustkovicích, převáděl motivy zvířat do grafických listů. Výstava nabídla přehlídku Držkovicových děl z pařížské zoo. K vidění byly nejen výsledné olejomalby a grafické listy z doby II. světové války, ale i malířovy skicáky s jeho přípravnými kresbami zvířat.

PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL

13. 9. 2017 – 18. 2. 2018, Historická výstavní budova

Petr Bezruč se na přelomu 19. a 20. století stal mluvčím lidu a jeho sbírka nejdůležitějším dílem české angažované poezie. Přesto se v myslích mnoha lidí ukotvil jakýsi pokřivený obraz básníka úzce spjatého s komunistickým režimem. Po delší době, kdy byla osoba básníka posunuta na okraj zájmů, jsme využili příležitosti 150. výročí narození slezského barda, abychom se vrátili do 2. poloviny 19. století a společně s Vladimírem Vaškem pátrali po osudech Petra Bezruče. V rámci výstavy „Petr Bezruč – bard první, co promluvil“ měli návštěvníci jedinečnou možnost zhlédnout také 81 originálů ilustrací, které výtvarně doprovodily nové vydání sbírky Slezské písně.

Výstava vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR, Akademie věd ČR a Nadace Landek.

PUTUJEME PO SLEZSKU S EDMUNDEM WILHELMEM BRAUNEM

10. 10. 2017 – 4. 11. 2018, Historická výstavní budova

Výstava byla uspořádána k 60. výročí úmrtí Edmunda Wilhelma Brauna – historika, památkáře, dlouholetého muzejníka a ředitele Slezského zemského muzea v Opavě, redaktora odborných časopisů, organizátora kulturního dění a podporovatele soudobých regionálních umělců; člověka, pro něhož se stalo české Slezsko na padesát let (1895–1945) domovem. Díky této výstavě jsme s ním mohli vydat do míst, která poznal jinak, než jak je známe dnes – šedesát let od jeho smrti, která jej zastihla v Norimberku, kam se po odchodu z Opavy v prvních měsících roku pětadvacátého odebral, aby navázal na léta mládí, spjatá s tímto městem a okolním krajem. Návštěvníci mohli dát prostor své fantazii a vydat se po Slezsku cestami, jimiž chodil Edmund Wilhelm Braun. Seznámit se tak mohli s prostředím, které vnímal, poznával a dokumentoval.

VILÉM BORŮVKA A INDIE

5. 12. 2017 – 31. 8. 2018, Historická výstavní budova

Mezinárodně uznávaný muzejní preparátor Vilém Borůvka (18. 12. 1932–18. 8. 2014) zasvětil celý svůj profesní život práci ve Slezském zemském muzeu. Jako první poválečný odborný preparátor výrazně přispěl k obnově muzejní sbírky a k formování jejího zaměření v rámci přírodních věd. Vlastními sběry zajistil a vytvořil tisíce mimořádných sbírkových předmětů, které jsou uloženy nejen ve Slezském zemském muzeu, ale i v mnoha dalších evropských muzeích. Pestré cestovatelské aktivity jej zavedly takřka do všech koutů světa, kde v rámci četných terénních výzkumů s velkým odborným zaujetím studoval tamní přírodu a současně intenzivně sbíral zoologický materiál. V rámci této výstavy byl prezentován výběr snímků, které Vilém Borůvka pořídil při příležitosti svých expedic do Indie.

PRVNÍ SKLENÍKOVÁ EXPOZICE V ARBORETU NOVÝ DVŮR

1. 4. 2017 – 1. 4. 2018, Arboretum Nový Dvůr

Již se založením arboreta v roce 1958 je spojeno pěstování subtropických a tropických rostlin. Na místě rozpadlé množárny, postavené za původního majitele Quida Riedla (1878–1946), vznikl malý skleník s vlastní kotelnou. V té době ještě pěstované rostliny neměly charakter opravdové sbírky, ale kaktusy, palmy, orchideje a řada druhů pokojových rostlin už tenkrát poutala velký zájem prvních návštěvníků. Pro lepší podmínky odborné práce, sbírkové činnosti a prezentačních výstupů bylo nutno postavit nový a tomuto účelu adekvátní skleníkový areál. Jaký byl časový sled příprav a prací na první skleníkové expozici? Která léta patřila k těm nejlepším? A jak probíhala likvidace tohoto komplexu? To vše přiblížila výstava umístěná ve výstavním pavilonu v parku Arboreta Nový Dvůr.

ZVÍŘATA A JEJICH DĚTI

24. 5. – 10. 3. 2018, Arboretum Nový Dvůr

Výstava návštěvníkům přiblížila nejen biologický vývoj mláďat, ale také to, jak se správně chovat k mladým jedincům nalezeným v přírodě. Návštěvníci se dozvěděli, které instituce pomáhají s návratem zraněných živočichů zpět do přírody nebo je pak nebo jak mohou přispět k jejich ochraně.

LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI

15. 11. 2017 – 15. 4. 2018, Památník Petra Bezruče

Leopold Parma (1891–1968) je dodnes významnou osobností pobeskydského malířství. Největším inspiračním zdrojem Parmovi byla příroda – krása rodného kraje, majestátnost hor, lesní potůčky či staré chalupy rozesté po beskydských kopcích. Parma nikdy neprošel akademickým výtvarným školením, měl však kolem sebe mnoho přátel, kteří jej inspirovali, ve výtvarných technikách poučili a dávali mu cenné rady a připomínky. A právě tyto přátelské vztahy byly stěžejním tématem výstavy, kterou Slezské zemské muzeum v předstihu připomnělo 50. výročí úmrtí Leopolda Parmy. Představena byla nejen díla samotného Leopolda, ale i jeho přátel – Ferdiše Duši, Břetislava Bartoše či Bohumíra Jaroňka.

SLEZSKO A OSTRAVSKO 1918–1938

21. 3. – 4. 11. 2018, vernisáž 20. 3. 2018 v 17 hodin, Historická výstavní budova
Výstava přiblížila hlavní aspekty života obyvatel Slezska a Ostravska mezi dvěma světovými válkami. Představila nelehký zápas o podobu státních hranic po rozpadu rakousko-uherské monarchie, rozvoj kultury a volnočasových aktivit, stejně jako období hospodářské krize a destrukci první republiky v závěru 30. let 20. století. Návštěvníci se seznámili se specifickými poměry v jednotlivých částech českého Slezska a Ostravska. Pozornost byla věnována také předním postavám politického a kulturního života regionu. Výstava se konala u příležitosti oslav 100. výročí vzniku Československé republiky.

MÓDA OSMIČEK: TRENDY LET 1918–1988

21. 3. – 4. 11. 2018, vernisáž 20. 3. 2018 v 17 hodin, Historická výstavní budova
Dvacáté století je plné rychle po sobě jdoucích událostí, které se bezpodmínečně odrážely v každodenním životě jedince. A protože jedním ze spolehlivých ukazatelů společenského dění je i způsob odívání, nová výstava přiblížila souvislosti mezi politickou atmosférou, hospodářskými poměry, kulturně-společenským děním a vývojem módy. Představila také proměnlivost módních stylů v období trvání Československa, resp. v období let 1918–1988. Součástí výstavy byla rovněž ukázka módních oděvů a doplňků, které byly Slezskému zemskému muzeu věnovány či zapůjčeny během sběrných dnů konaných v roce 2017. Výstava se konala u příležitosti oslav 100. výročí vzniku Československé republiky.

25 OBRAZŮ Z DĚJIN SLEZSKA 1993–2018

21. 3. – 30. 6. 2018, vernisáž 20. 3. 2018 v 17 hodin, Historická výstavní budova
Fotografická výstava nabídla obrazovou reflexi významných událostí i běžného života v regionu v nejnovější minulosti.

MŮJ SVĚT

22. 2. – 8. 3. 2018, Historická výstavní budova
Výstava snímků jubilejního 10. ročníku fotografické soutěže Můj svět, která byla určena pro zaměstnance, dobrovolníky a klienty Charity z celé České republiky. Také v roce 2018 byly k vidění fotografie ze tří soutěžních kategorií: Portrét – tváře lidí Charity, Život kolem nás – události Charity pohledem těch, kteří pro ni pracují, a Jak to vidím já – život Charity pohledem klientů těchto zařízení.

ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA 1918–1938 (1945)

13. 4. – 30. 11. 2018, vernisáž 12. 4. 2018 v 17 hodin, Národní památník II. světové války
V roce 2018 jsme si připomněli nejen sto let od vzniku Československé republiky, ale také od počátků formování nové československé armády, které byly provázeny řadou legislativních, technických a administrativních problémů. Základem československých vojenských jednotek se staly nejprve dobrovolnické organizace českých vojáků z řad rakousko-uherské armády, k nimž se postupně přidali vracející se příslušníci legií ve Francii a Itálii. Teprve po řadě bojů o sporná území v česko-německém pohraničí, na Těšínsku a na Slovensku, po návratu legionářů z Ruska a po reorganizaci v roce 1922 došlo k vytvoření pravidelné armády v počtu 150 000 mužů a k modernizaci výzbroje a výstroje. Byla založena Vojenská akademie v Hranicích a do velitelských funkcí, jež byly doposud obsazeny francouzskými veliteli, nastoupili Čechoslováci. K další reorganizaci

a modernizaci armády došlo ve 30. letech 20. století v souvislosti se změnou bezpečnostní situace v Evropě po nástupu Adolfa Hitlera k moci. Slibný vývoj byl však zastaven okupací Československa. Výstroj a výzbroj čs. armády, důležité spojenecké smlouvy, příběhy vojáků a velitelů československých vojenských jednotek, to vše představila výstava v Národním památníku II. světové války, a to jak ve správní budově, tak v hlavním objektu.

RODODENDRONY

1. 5. – 31. 5. 2017, Arboretum Nový Dvůr

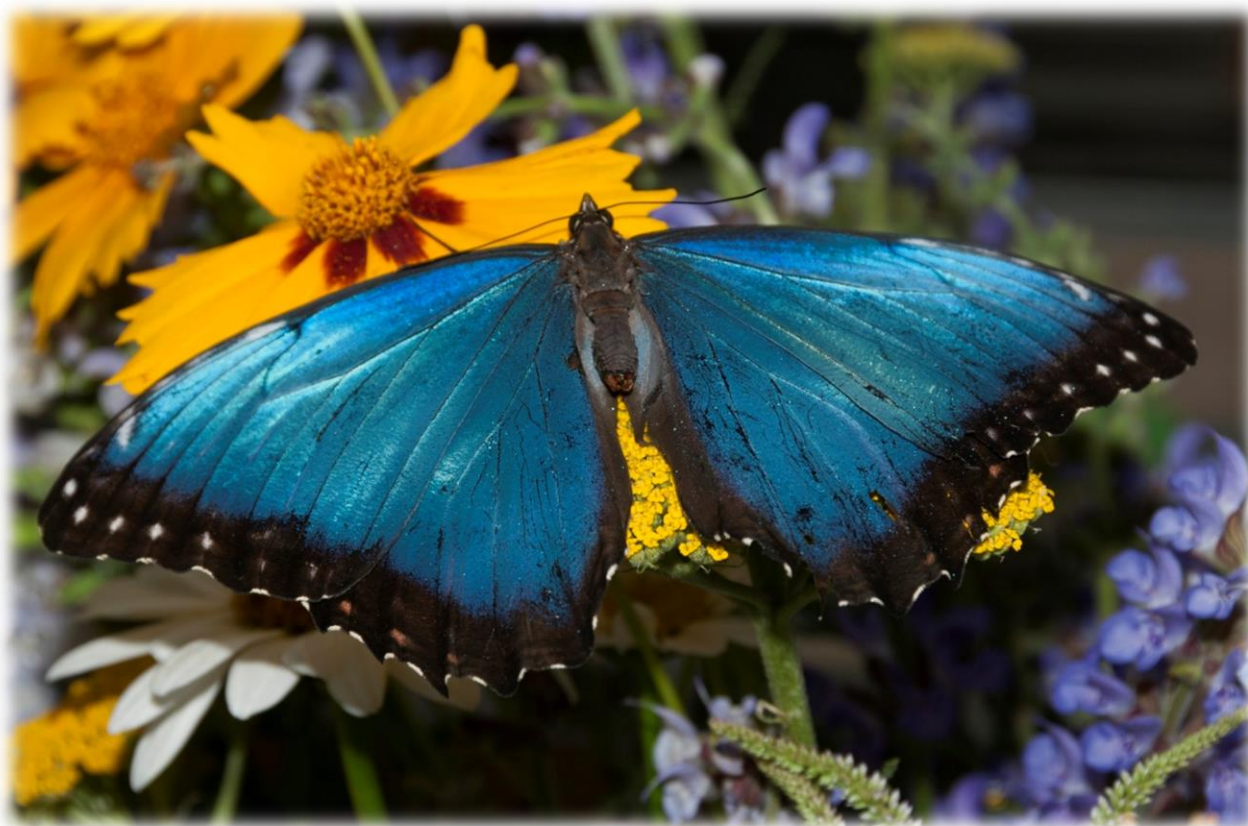
Arboretum Nový Dvůr je známé svou sbírkou rododendronů a každoročně nabízí úchvatnou podívanou na nádherně zbarvené květy, které působí jako balzám na duši v této uspěchané době. Rod Rhododendron, česky pěnišník, zahrnuje zhruba 1 000 druhů pocházejících z oblastí od tropických deštných pralesů až po subpolární vegetaci tundry, vesměs severní polokoule. Pěnišníky patří do jednoho druhu, v zahradnické praxi se však rozdělují na dvě základní skupiny – stálezelené druhy (rododendrony) a opadavé (azalky).

RADŮJ SE DUŠE A BUĎ VESELÁ ANEB KRAMÁŘSKÉ TISKY Z PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

11. 5. – 5. 8. 2018, vernisáž 10. 5. 2018 v 17 hodin, Památník Petra Bezruče

Výstava představila kramářské tisky uchovávané v Památníku Petra Bezruče. Základ sbírky tvoří kramářské tisky slezské oblasti od vlastivědných pracovníků V. Praska (1841–1912), J. Vochaly (1892–1965) a J. L. Mikoláše (1889–1979). Ve fondu, obsahujícím 860 sbírkových předmětů, jsou zastoupeny převážně náboženské tisky (jednotlivé i špalíčky), ale i knížky lidového čtení a světské písně. Tyto kramářské tisky jsou díky své žánrové pestrosti cennou ukázkou české kramářské tvorby, pocházející nejčastěji z 19. století.

Skladby, většinou anonymní, obsahující veršovaný či prozaický text, byly určeny širokým čtenářským vrstvám. Stěžejním tématem výstavy byly náboženské tisky, mezi nimiž převládají duchovní písně a také různé modlitby, které se vztahují k významným, zejména mariánským, poutním místům našeho kraje (např. Frýdek-Místek, Hrabyně, Opava). Opomenuty nezůstaly ani zajímavé ukázky pověrečných textů (Kristova délka aj.). Součástí expozice byly také ukázky z lidové tvorby, zastoupené např. perlovým křížem i dobové modlitební pomůcky (např. růžence). Světská témata byla na výstavě zastoupena prostřednictvím písní a knížek lidového čtení. Kromě českých byly prezentovány také tisky slovenské, polské a německé. Zajímavou součástí výstavy tvořil výtvarný doprovod (např. půvabné mariánské motivy) z titulních stran kramářských tisků a také poutní obrázky. Vystavené tisky byly záměrně doplněny kolekcí divácky atraktivních olejomalb z 19. století s motivy Svaté rodiny, Vyučování Panny Marie, Nejsvětějšího srdce Panny Marie, Nejsvětějšího srdce Ježíšova a svaté Trojice.

KOUZLO ŽIVÝCH MOTÝLŮ

1. 6. – 1. 7. 2018, Arboretum Nový Dvůr

Dvanáctý ročník výstavy tropických motýlů se opět uskutečnil v prostorách pěstebních skleníků Arboreta Nový Dvůr.

Již od prvních dnů výstavy se líhli krásní tropičtí motýli, kteří ve stínu banánovníků, fikusů, bambusů či jiných tropických a subtropických rostlin vytvářeli neopakovatelnou atmosféru a okouzlovali každého, kdo do jejich království přišel.

Návštěvníci si mohli prohlédnout bájná morfa, obyvatele Střední a Jižní Ameriky, oslňující svými blankytně modrými křídly i jejich neméně zajímavé příbuzné z čeledi babočkovití. Mohli se seznámit s pestrobarevnými motýly čeledi otakárkovití, kteří obývají jižní Ameriku,

Afriku nebo Madagaskar. Poznat i zajímavá NEJ přírody, třeba motýla s nejdelšími ostruhami na světě, či největší plochou křídel. Pozornosti však nemohli ujít ani perlet'ovci, danajdy, atlasí, batolci, bělásci či další druhy motýlů. Návštěvníci tak mohli obdivovat jejich krásu i rozmanité tvary, stejně jako jejich jedinečné mimikry, které jim v přírodě pomáhají přežít.

BALKÓNOVÉ ROSTLINY

18. 6. – 31. 8. 2017, Arboretum Nový Dvůr

Sedmý ročník této již tradiční výstavy probíhal v arboretu v průběhu celého léta. Výstava návštěvníky seznámila s použitím známých i nových druhů balkonových květin, k vidění byla téměř stovka odrůd v různých kombinacích a způsobech použití. Návštěvníci zde tak mohli nalézt bohatou inspiraci pro vyzdobení vlastního okna či balkónu.

OPAVSKÝ „SRPEN 1968“ VE FOTOGRAFIÍCH

1. 7. – 15. 9. 2018, Historická výstavní budova

V 60. letech 20. století dochází v Československu k postupnému politickému uvolňování, které vrcholí zejména od počátku roku 1968, kdy po lednovém plenárním zasedání ÚV KSČ je nastartován tzv. obrodný proces, označovaný též jako tzv. Pražské jaro. Snaha o reformu socialistického zřízení v Československu nicméně způsobila vážné obavy ze strany Sovětského svazu, které vyvrcholily 21. srpna 1968 vpádem vojsk Varšavské smlouvy do Československa. Proti faktické okupaci země se ihned zvedla vlna nevole a masové spontánní protesty, které trvaly zhruba týden, než došlo k „normalizaci“ situace a posléze i celé společnosti. O tom, jak se srpnové události promítly do opavské každodennosti, se návštěvníci mohli přesvědčit na výstavě, kde byly vystaveny reprodukce dobových fotografií, plakátů a tiskovin.

ELEGIE MODERNY: KNIŽNÍ KULTURA LET 1958–1968

22. 08. 2018 – 07. 01. 2019, vernisáž 21. 8. v 17.00 hodin, Památník Petra Bezruče

V roce 1958 přineslo EXPO v Bruselu mezinárodní úspěch československé verzi moderny – a v roce 1967 se otevřel radikálně proměněný Památník Petra Bezruče, který tuto poetiku mezinárodní moderny bezesbýtku naplňuje a její vitalitu připomíná i dnes, po jedenapadesáti letech. Mimořádně příznivé období let 1958–1968 se muselo promítnout i do knižní kultury – a Památník Petra Bezruče jako literárněvědné pracoviště nadregionálního významu byl ideálním prostorem pro připomenutí její pestrosti, zajímavosti, nápaditosti. Okupace Československa 21. srpna 1968 toto mimořádně plodné desetiletí tragicky uzavřela: řada uměleckých osobností se nemohla doma veřejně prezentovat, mnozí představitelé české výtvarné a literární kultury odešli do emigrace. Tvůrčí a organizační vzepětí se tragicky uzavřelo.

SLONI V CHOVU ZOO OSTRAVA

od 1. 9. 2018, Historická výstavní budova

Dermoplastické preparáty slona indického Calvina a jeho potomka samičky Sumitry nově doplnila panelová výstava věnující se chovu slonů v Zoo Ostrava, ze které SZM získalo tyto jedinečné exponáty. Sloni jsou v Zoo Ostrava chováni od 50. let 20. století, přičemž cílem výstavy je přiblížit jednotlivé slony, kteří zde žili a žijí, včetně odchovaných mláďat. V rámci výstavy je možné zhlédnout také další jedinečné exponáty, např. pašovanou slonovinu zabavenou Celní správou ČR.

LOVCI MAMUTŮ VE SLEZSKU

3. 9. – 25. 11. 2018, Historická výstavní budova

Návštěvníci zhlédli unikátní soubor archeologických památek ze sbírky SZM z doby 400 tisíc až 10 tisíc př. n. l., tzn. od středního paleolitu po mezolit. Zájemcům o historii byly představeny archeologické nálezy ze sídliště lovců mamutů v Opavě – na Kylešovském kopci, v tzv. Lundwallově cihelně, a to včetně unikátních meteoritů objevených na této paleolitické stanici. Dále zde byly k vidění nálezy ze sídliště v Ostravě-Petřkovicích osídleného v období gravettien. Výstava těchto předmětů evropského významu byla doplněna o archeologické nálezy z dalších slezských lokalit ze sbírky SZM, včetně dokladů soudobé fauny.

VÝSTAVA OBRAZŮ ZDEŇKA BURIANA

18. 9. – 25. 10. 2018, Historická výstavní budova

Jako součást výstavy „Lovci mamutů ve Slezsku“ byla návštěvníkům představena prezentace originálních děl Zdeňka Buriana s paleolitickou tematikou, která autor vytvořil na objednávku Slezského zemského muzea pro svou první poválečnou expozici.

LEGIONÁŘSKÉ MUZEUM 1928 – 1938 – 2018

26. 10. 2018 – 7. 3. 2019, Historická výstavní budova – exteriér

Výstava uspořádaná u příležitosti 100. výročí vzniku Československa připomněla existenci Legionářského muzea v Opavě, které, jako obdobné památníky meziválečného období v různých místech Československé republiky, soustředilo památky na domácí a zahraniční odboj. Jeho existence byla sice krátká, ale rovněž si zasloužila připomenutí také proto,

že s jeho činností byla spojena řada významných osobností meziválečné české kultury Slezska a Ostravska.

VELKÁ VÁLKA A ŘÁD NĚMECKÝCH RYTÍŘŮ

1. 11. – 10. 12. 2018, Historická výstavní budova

Činnost tzv. německého řádu je dodnes opředena řadou mýtů, které mnohdy zastíňují jeho skutečnou roli a úlohu v novodobých dějinách, a právě proto bylo smyslem výstavy připomenout činnost řádových bratrů a sester během první světové války. Vystaveny byly velkoformátové fotografie zachycující řádové aktivity jak na jednotlivých válečných frontách, tak v zázemí, a to zejména v jeho jednotlivých slezských působištích. Návštěvníci byli seznámeni nejen se zdravotní péčí o raněné vojáky ve frontových lazaretech a nemocnicích, ale i sociálními službami pro chudé. Většina prezentovaných fotografií byla vystavena úplně poprvé. Výstava se konala jako připomínka konce tzv. velké války a jejím spolupořadatelem byl Zemský archiv v Opavě.

STOLOVÁNÍ VŠEDNÍ A SVÁTEČNÍ. PŘÍBĚH FAJÁNSE, MAJOLIKY A PORCELÁNU

21. 11. 2018 – 15. květen 2019, vernisáž 20. 11. 2018 v 17 hodin, Historická výstavní budova
Výstava představila proměnlivé způsoby stolování v různých dějinných obdobích. V renesanci, kdy se poprvé začala uplatňovat vidlička a nádoby se vyznačovaly odvážnými tvary a užitím drahocenných materiálů. V baroku a rokoku, kdy se plně ujal vlády porcelán,

který nejenže nahradil stříbrné nádoby, ale začal se používat i k výrobě tematických stolních dekorací. A v biedermeieru s jeho formami vracejícími se k osvědčeným vzorům. Návštěvníci nahlédli i k prostřenému stolu v měšťanském interiéru přelomu 19. a 20. století ovlivněnému styly secese a art deco. V neposlední řadě výstava ukázala jak stolování, tak i ruční práci hrnčíře, tedy keramika odpovědného do značné míry za pestré vybavení jídelní tabule.

ANTONÍN SATKE – STŘÍPKY Z MOZAIKY ŽIVOTA A DÍLA SLEZSKÉHO FOLKLORISTY A ETNOGRAFA

21. 11. 2018 v 17 hodin – do 14. 4. 2019, Historická výstavní budova

Slezský lid a jeho zvyky se staly celoživotním vědeckým zájmem bytostného Slezana a komárovského rodáka Antonína Satka. Touha zaznamenat příběhy slezského venkova svedly pozdějšího vědce a pracovníka Slezského studijního ústavu v Opavě a Ústavu pro etnografii a folkloristiku ČSAV v Praze z pedagogické dráhy na pole vědy. Autora řady monografií, vědeckých článků i popularizačních črt představila návštěvníkům Slezského zemského muzea retrospektivně pojatá výstava poukazující na významné momenty ze Satkeho osobního i vědeckého života.

ŠTĚDRÝ VEČER NASTAL...

2. 12. 2018 – 6. 1. 2019, Historická výstavní budova

Adventní čas měl pro naše předky vždy magické kouzlo a byla s ním spjata celá řada pověr a tradic. Dnes již ani nevíme, z jakého důvodu máme lít olovo nebo pouštět skořápky po vodě. Výstava se tak pokusila přiblížit tradice našich předků v době adventu a řadu z nich si mohli návštěvníci na této interaktivní výstavě i sami vyzkoušet.

KNIHY DŽUNGLÍ

5. 12. 2018 – 1. 9. 2019, vernisáž 4. 12. 2018 v 17 hodin, Historická výstavní budova
Výstava přibližuje postavy a prostředí příběhů slavného díla Knihy džunglí britského nositele Nobelovy ceny za literaturu Rudyarda Josepha Kiplinga. Nejde ani zdaleka pouze o známý příběh indického chlapce Mauglího, vychovaného v džungli indického Madhjadraděše divokými zvířaty, ale i o mnohé další příběhy z jiných oblastí Indie či z Arktidy. Návštěvníci se mohli seznámit s hrdiny těchto příběhů, přírodou i pozadím těchto míst, ale i s dnešní podobou krajiny, v nichž se odehrávají. Nahlédnout též do dnešního života jejich zvířecích i lidských obyvatel. Součástí výstavy byla i filmová produkce.

ČESKOSLOVENSKÁ STÁTNÍ HRANICE A SLEZSKO

11. 12. 2018 – 3. 3. 2019, Historická výstavní budova
Zásadním mezníkem v dějinách Slezska byl rok 1742, kdy v důsledku vojenské porážky císařovna Marie Terezie postoupila podstatnou část země pruskému králi Friedrichovi II. Tehdy došlo také k vytyčení hranice dělící jak obě země, tak i část dříve jednotných slezských knížectví. Tato hranice se stala určující také po vzniku nástupnických států Československa a Polska. Proměnu zemské a státní hranice zachytily především mapy a plány. Kromě nich ovšem návštěvníci na výstavě zhlédli také fotografie a další pozoruhodné artefakty, podle kterých naši předci jasně rozpoznali, kde jsou ještě „doma“ a kde již „u sousedů“ v zahraničí.

NASTAL ČAS VÁNOČNÍ (VÝSTAVA BETLÉMŮ ZE SBÍREK SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA)

9. 11. 2017 – 7. 1. 2018, Dům umění, Opavská kulturní organizace, p. o.

Historie Vánoc dokládá vzájemné ovlivňování a splývání pohanských a křesťanských představ. Původní slavnost narození slunce, kdy se od zimního slunovratu začal pomalu prodlužovat den, byla postupně vystřídána křesťanskou legendou o narození Spasitele. K nejpoetičtější části Vánoc náleží právě znázornění Ježíšova narození – betlém. Za předchůdce betlémů lze považovat gotické skříňové oltáře, které byly v průběhu času postupně přizpůsobovány pro využití v sídlech šlechty. V rámci josefínských reforem po roce 1780 však bylo stavění jesliček považováno za církve nedůstojný obyčej, a proto musely jesličky opustit církevní půdu. Lid si brzy za kostelní jesle začal hledat a vytvářet náhradu, neboť biblický příběh o osudu chudé ženy s novorozenětkem mu byl velmi blízký. Slezské zemské muzeum v rámci této výstavy představilo betlémy z 19. a 20. století.

SLEZSKÉ PÍSNĚ

15. 12. 2017 – 30. 6. 2018, Smetanovy sady, Opava

Exteriérová panelová výstava básní a ilustrací z nového vydání Slezských písní.

70. LET NUMISMATICKÉ SPOLEČNOSTI V OPAVĚ

28. 11. 2018 – 10. 2. 2019, Obecní dům, Opavská kulturní organizace, p. o.

Český numismatický spolek v Opavě vznikl po II. světové válce z iniciativy finančníka, významného badatele a sběratele Františka Papouška. V květnu 1948 se sešlo několik zájemců, kteří ustavili při Slezském muzeu sběratelský kroužek, který se později transformoval na pobočku Numismatické společnosti československé, nyní České numismatické společnosti. Se zaměřením především na slezskou numismatiku se vypracoval mezi přední pobočky v rámci celé republiky. Výsledky sedmdesátileté aktivity členů dokumentuje řada publikací, více jak dvě desítky vydaných medailí a periodika, která trvale pobočku doprovázejí. Uznání členům pobočky, jichž se ze strany České numismatické společnosti dostává, pak její úspěšnou práci završují. Výstavu uspořádalo Slezské zemské muzeum ve spolupráci s opavskou pobočkou České numismatické společnosti v expozičních prostorách Opavské kulturní organizace.

AKCE

V celkovém soupisu akcí pro veřejnost nejsou započítány přednášky našich odborných pracovníků, které jsou uvedeny v samostatné kapitole.

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

ROZLOUČENÍ S PETREM BEZRUČEM

17. – 18. 2. 2018 od 9 do 17 hodin

V rámci 60. výročí úmrtí Petra Bezruče měli návštěvníci poslední možnost zhlédnout výstavu „Petr Bezruč – bard prvý, co promluvil“. Připraven byl tematicky zaměřený doprovodný program pro malé i velké návštěvníky, např. literární a výtvarná dílna, recitace básní nebo interaktivní procházka po životní stezce autora Slezských písní. V průběhu obou dnů se vždy v 15 hodin uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy s jejími autorkami.

NOC S ANDERSENEM

23. 3. 2018 od 19 hodin

O tom, že i čtení knížky se může stát vzrušujícím dobrodružstvím, pravidelně přesvědčujeme naše dětské návštěvníky na akci s názvem Noc s Andersenem. S dětmi si užíváme andersenovskou noc plnou pohádek – zahráli jsme si pohádkové hry a přečetli zimní příběhy.

GEOLOGICKÁ OLYMPIÁDA

9. 4. 2018

Slezské zemské muzeum se v roce 2018 opět přidalo k pořádání soutěže ve znalostech z geologických disciplín, která je určena žákům základních a studentům středních škol. Krajské kolo se uskutečnilo za účasti studentů z různých škol Moravskoslezského kraje. Geologickou olympiádu vyhláší Masarykova univerzita v Brně, spoluorganizátoři jsou Česká geologická služba a Univerzita Karlova v Praze. Tyto instituce geologickou olympiádu rovněž odborně garantují a organizačně zajišťují. Na organizaci se podílejí i další vzdělávací instituce – školy, muzea, Domy dětí a mládeže apod. Cílem olympiády je napomáhat výuce o neživé přírodě, vyhledávat talentované žáky a systematicky podporovat a rozvíjet jejich odborný růst.

DEN ZEMĚ

20. 4. 2018 od 9 do 17 hodin

Společná výprava do světa přírody – během poučného a hravého setkání jsme návštěvníkům ukázali, jak jednoduché je vytvořit silné pouto mezi člověkem a krajinou. Návštěvníci zjistili, jakou magickou sílu mají přírodní živly a kde je na naší planetě můžeme najít. Přiblížili jsme negativní vlivy, které způsobuje lidská činnost v krajině, a formou her jsme vyzkoušeli, jak je možné ovlivnit naše „plastové stopy“. Na Den Země v muzeu jsme se snažili všem zájemcům objasnit, jaké pravdy a mýty se ukrývají v naší přírodě.

FILIPOJAKUBSKÁ NOC

30. 4. 2018

Během Filipojakubské noci v muzeu jsme se seznámili s historií, dobovými tradicemi a lidovými zvyky ve znamení čar, kouzel a ohňů, jež ji odpradávná doprovází. V předvečer prvního máje se uskutečnil čarodějnický karneval v Historické výstavní budově a poté čarodějnická tombola o magické výhry.

ELEGANCE A STYL PRVNÍ REPUBLIKY (1918–1938) – MÓDNÍ PŘEHLÍDKA K VÝSTAVĚ MÓDA OSMIČEK

12. 5. 2018 v 15 hodin

Přehlídka představila „zlatou“ éru tzv. první republiky. Návštěvníci mohli vidět, jak se v této době oblékaly hvězdy stříbrného plátna a jak přísná byla etiketa odívání. Na přehlídce byly předvedeny modely zhotovené přesně podle dobových střihů a módních katalogů, ale také originály ze soukromé sbírky, včetně klobouků, kabelek a dalších doplňků. Součástí přehlídky byly rovněž dobové účesy a líčení. Představeny byly nejen běžné denní a odpolední oděvy, ale také na velké plesové toalety.

DEN MATEK

12. 5. 2018 od 13 do 17 hodin

Na den pocty matkám byla připravena v Historické výstavní budově zábava a společenské hry ve stylu první republiky. Věděli jste, že se tento svátek začal slavit v ČSR už v roce 1923? A proto jsme si společně připomenuli a vyzkoušeli, jaké módní styly se nosily v tomto období a jaké hry děti hrály za první republiky. Děti, jež přivedly své rodiče, dostaly drobnou odměnu.

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ V HISTORICKÉ VÝSTAVNÍ BUDOVĚ

19. 5. 2018

V roce 2018 si světová muzea připomněla 300. výročí založení druhé nejstarší evropské porcelánky – ve Vídni. Její historie se píše od května roku 1718, kdy získal dvorní válečný agent Claudius Innocentius du Paquier privilegium zajišťující mu v jeho podnikání ochranu a podporu císaře Karla VI. V rámci víkendové akce k Mezinárodnímu dni muzeí byl z bohatého fondu vídeňského porcelánu krátkodobě představen výběr nejvýznamnějších exponátů. Muzejní edukátorky uspořádaly nejen pro děti a jejich rodiče tvůrčí dílnu. V 15.00 proběhla komentovaná prohlídka vystaveného historického porcelánu, přičemž byly přiblíženy i okolnosti vzniku vídeňské porcelánky.

DEN DĚTÍ

3. 6. 2018 od 13 do 17 hodin

Během programu malí návštěvníci spolu se svým dospělým doprovodem zažívali hry našich babiček a dědečků. O tom, jak se naši prarodiče uměli bavit, se mohli naši návštěvníci více dozvědět právě v našem muzeu.

SLEZSKÁ MUZEJNÍ NOC

8. 6. 2018 od 18 do 23 hodin

V rámci letošního ročníku Slezské muzejní noci byl připraven kulturní program kromě Historické výstavní budovy také v Národním památníku II. světové války, Arboretu Nový Dvůr, Památníku Petra Bezruče a Knihovně SZM. Pro návštěvníky byly připraveny netradiční zážitky a spousta zábavy. Jako partnerské instituce se v roce 2018 připojily Slezská nemocnice v Opavě, kde návštěvníci mohli navštívit Muzeum patologie a Muzeum ošetrovatelství, a také Opavská kulturní organizace.

DEN OTCŮ

17. 6. 2018 od 13 do 17 hodin

V tento den jsme přivítali mužské členy rodiny s dětmi společnými hrami v naší Historické výstavní budově. Při hrách si pánové změřili své síly a obratnost, zažili spolupráci a kooperaci a rovněž si užili spousty rodinné zábavy. Děti, jež přivedly své rodiče, dostaly drobnou odměnu.

MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPÝRY

29. 8. 2018 od 18 do 22 hodin

Návštěvníci s námi mohli nahlédnout do života netopýrů, zajímavých tvorů, se kterými je spojena celá řada mýtů, pověr a pověstí. Již 22. ročník Mezinárodní noci pro netopýry představil opět návštěvníkům mnoho zajímavostí o životě a chování netopýrů, připraveno bylo i vybavení pro odchyt a výzkum těchto létajících savců a nechyběl ani program pro děti s netopýří tematikou.

SEMINÁŘ PRO PEDAGOGY

31. 8. 2018 v 8.00, 9.30 a 11.00 hodin

Muzejní edukátorky představily aktuální edukační programy, které můžou návštěvníci, ale i organizované skupiny zájemců (zejména školní) ve Slezském zemském muzeu po celý rok navštěvovat. Naše edukační programy jsou zaměřeny jak na historii, tak na přírodu Slezska. Na semináři se účastníci dozvěděli, jak to v našem muzeu chodí, co všechno můžeme nabídnout, a prakticky si vyzkoušeli některý z nabízených edukačních programů.

DNY EVROPSKÉHO DĚDICTVÍ

8. 9. 2018

Pro návštěvníky byly připraveny komentované prohlídky Historické výstavní budovy v 9, 11 a 15 hodin, jedné z nejkrásnějších budov v Opavě. Děti mohly využít hravou prohlídku muzejních soch, a to nejen v Historické výstavní budově, ale také v zahradách Paláce Razumovských. Dětská prohlídka začínala v 10 hodin u Historické výstavní budovy a pokračovala směrem k muzejním zahradám na Nádražním okruhu. V 15 a 17 hodin se také uskutečnily oblíbené procházky muzejními zahradami Paláce Razumovských, Janottovy vily a Grauerovy vily na Nádražním okruhu.

MEZINÁRODNÍ DEN SENIORŮ

1. 10. 2018 v 9.30, 11.30 a 13.30 hodin

V rámci tohoto svátku jsme pro všechny seniory připravili speciální prohlídky, během kterých se s muzejní edukátorkou seznámili s Historickou výstavní budovou, která patří mezi významné opavské kulturní památky. Během hodinové prohlídky expozice Encyklopedie Slezska se návštěvníci seznámili s módními trendy 20. století a nahlédli do historie zdravotní péče klasické i alternativní medicíny. Závěrem byl připraven zábavný test z oblasti psychologie, a to vnímání geometrických tvarů.

MEZINÁRODNÍ DEN ARCHEOLOGIE

20. 10. 2018 od 13 do 17 hodin

V tento den proběhl již druhý ročník doprovodné akce k Mezinárodnímu dni archeologie. Pro návštěvníky byl připraven zábavný program pro celou rodinu, včetně aktivit pro děti i dospělé. K vidění byla ukázka výroby štípané industrie, pravěkých řemesel a mnoho dalšího.

PŘEDSTAVENÍ KNIHY SLEZSKO A OSTRAVSKO V MASARYKOVĚ REPUBLICE

26. 10. 2018 v 17 hodin

Publikace vydaná u příležitosti stého výročí vzniku republiky přibližuje život obyvatel Slezska a Ostravska mezi dvěma světovými válkami. V pěti kapitolách se čtenáři seznámí s vývojem hraničních sporů na tehdejším trojmezí ČSR, Polska a Německa, s národnostními a náboženskými poměry, sociální situací a kulturním životem v regionu. Křest knihy byl spojen se zahájením výstavy Legionářské muzeum 1928–1938–2018.

HALLOWEEN V MUZEU

2. 11. 2018 od 18 do 21 hodin (vstup v 18, 19 a 20 hodin)

Bojíte se rádi? Zajímají vás duchové a strašidla? Pokud ano, mohli jste navštívit strašidelný halloweenský program v muzeu. Pro děti i dospělé bylo připraveno strašidelné tvoření a zábavná stezka plná veselých duchů a strašidel.

MIKULÁŠSKÁ NADÍLKA A VÁNOČNÍ DÍLNIČKY

2. 12. 2018 od 13 do 17 hodin

První adventní neděli jsme připravili pro rodiny s dětmi, ale i pro zájemce z řad široké veřejnosti vánoční dílničky, ve kterých si mohly nejen děti vyrobit a odnést originální vánoční dárek. Poprvé si také mohli zájemci vyzkoušet malování baněk nebo se něco dozvědět o vánočních zvycích a tradicích našich předků na nově otevřené výstavě Štědrý večer nastal. V 15 hodin začala pohádka pro děti v podání loutkového divadla, od 16 hodin následovala mikulášská nadílka pro všechny hodné děti.

MALOVÁNÍ BANĚK

4. – 21. 12. 2018 / od úterý do pátku od 9 do 17 hodin

K jednomu z vrcholů vánočních příprav vždy patří zdobení stromku, které je neodmyslitelnou tradicí takřka v každé rodině. To, jak se vánoční ozdoby malují, si mohli návštěvníci vyzkoušet a namalovat si vlastní baňku, kterou si mohli odnést jako netradiční dárek pro své blízké.

ADVENTNÍ KONCERTY

13. 12. a 20. 12. 2018 v 17 hodin

Slezské zemské muzeum pořádá každoročně v předvánočním čase cyklus adventních koncertů. Ve čtvrtek 13. 12. se v Historické výstavní budově představily pěvecké soubory žáků ZUŠ Václava Kálíka, o týden později 20. 12. vás pak do vánoční atmosféry posluchače naladil řadou cen ověřený Komorní sbor Slezské univerzity v Opavě.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

JARO V ARBORETU

21. – 22. 4. 2018 od 10 do 16 hodin

Návštěvníci s námi mohli přivítat jaro a užít si krásný a klidný pobyt v přírodě. Víkend plný zábavy čekal na malé i velké návštěvníky, kteří si mohli vyzkoušet své znalosti z oboru botaniky a zoologie. Pro děti byly připraveny zábavné hry. Bohatý kulturní program doplnila nabídka regionálních potravin a výrobků.

VÍKEND OTEVŘENÝCH ZAHRAD

9. – 10. 6. 2018

Tradiční celorepubliková akce, do které se pravidelně zapojuje i novodvorské arboretum. Po oba dny byly pro návštěvníky připraveny komentované prohlídky parku s dendrologem Miroslavem Frankem.

INDIÁNSKÉ LÉTO

18. a 19. 8. 2018

V Arboretu Nový Dvůr se návštěvníci během předposledního srpnového víkendu dozvěděli například to, jak žili indiáni, v čem bydleli nebo jaké používali zbraně. Atmosféra Divokého západu prostupovala všemi kouty botanického parku. Návštěvníci se mohli těšit na ukázky indiánského teepe, výrobu originálních indiánských ozdob, tábor lovců kožešin, dobové zbraně, komentované prohlídky parku, soutěže pro děti a mnoho dalšího. Po oba dny hrála k tanci i poslechu hudební skupina Kulhavá kobyla. Celodenní program po oba dny: hod lasem na cíl, střelba z luku, práce s křesadlem, výroba drobných dárkových předmětů s indiánskou tematikou, jízda na koních a ponících, barvení sošek, bohaté občerstvení.

VYŘEŽ/Š SI SVOU DÝNI

6. – 7. 10. 2018 od 14 do 18 hodin

Podzim je v Arboretu Nový Dvůr již tradičně věnován dýním. Ani v roce 2018 tomu nebylo jinak, a tak se návštěvníci z řad široké veřejnosti mohli těšit na oblíbenou akci s názvem Vyřež/š si svou dýni. Během víkendu mohli zapojit svou fantazii a vyrobit si netradiční a originální výzdobu na svou zahradu. Mlsné jazýčky jistě potěšila ochutnávka sladkých a slaných dýňových specialit. Nechyběl ani lampionový průvod, občerstvení a spousta zábavy!

NÁRODNÍ PAMÁTNÍK II. SVĚTOVÉ VÁLKY

VÍKENDOVÉ VÝSTUPY NA VYHLÍDKU

V jednom ze dvou klínů památníku mohou návštěvníci vystoupat po 104 schodech vzhůru a při příznivém počasí se rozhlédnout do okolí. Při dobré viditelnosti dohlédnou až na vrcholek Pradědu, Lysé hory či na území Polska.

Také v roce 2018 jsme navázali na oblíbenou atrakci a každý víkend v 13 a 15.30 hodin jsme umožnili návštěvníkům tento nevšední zážitek.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY EXPOZICE PAMÁTNÍKU

Na přání mnoha návštěvníků jsme v roce 2018 obnovili každý víkendový den ve 14 hodin komentovanou prohlídku expozice památníku. S průvodcem tak mohli návštěvníci projít celou expozici památníku, prohlédnout si symbolický hřbitov s více než 13 000 destičkami se jmény padlých a na závěr vyjít na vyhlídku a rozhlédnout se po bojištích ostravské operace.

HVĚZDICOVÝ POCHOD

21. 4. 2018 od 9 do 13 hodin

Již čtvrtý ročník pochodu „Po stopách bojovníků za svobodu“, který organizuje Český svaz bojovníků za svobodu společně s Krajským ředitelstvím policie Moravskoslezského kraje a Národním památníkem II. světové války. Pochod se konal na počest oslav ukončení II. světové války a 73. výročí osvobození Československa. Účastníci si mohli vybrat trasu dle svých fyzických možností v rozpětí od 4,5 až 9,5 km. Cílem pochodu byl památník v Hrabyni, kde byly pro zúčastněné připraveny odměny a komentované prohlídky expozice památníku.

OSVOBOZENÍ MĚSTA OPAVY

21. 4. 2018 od 9 do 17 hodin

Opava se na konci II. světové války proměnila v trosky. Téměř 900 domů bylo zničeno, tisíce dalších poškozeno. Němci vyhlásili město vojenskou pevností a houževnatě se bránili. Většina obyvatelstva, které bylo převážně německé, byla evakuována. Němci v Opavě nakonec kapitulovali a dne 22. dubna 1945 byla Opava osvobozena. Tuto významnou událost jsme připomenuli také v památníku. V tento den vypravilo Statutární město Opava několik autobusů, které zdarma přivezly do Hrabyně zájemce o prohlídku expozic památníku.

OSVOBOZENÍ OBCE HRABYNĚ

28. 4. 2018 v 15 hodin

Boje o Hrabyni mezi 21. až 27. dubnem roku 1945 patřily k nejtvrdějším v rámci ostravské operace. Strategický hřeben ovládající přístup od Opavy k Ostravě chtěly totiž obě válčící strany. Po dlouhých sedmidenních bojích byla obec nakonec dne 27. dubna 1945 osvobozena. Devadesát procent obce bylo zničeno, 280 sovětských vojáků zde padlo. Jako připomínka těžkých bojů a nelehkého osudu obce se uskutečnila v 15 hodin komentovaná prohlídka stálé expozice památníku, na kterou navázala prohlídka symbolického hřbitova a výstup na vyhlídku.

DEN VÍTĚZSTVÍ

8. 5. 2018 v 10.00 hodin

Pietním aktem k 73. výročí ukončení bojů II. světové války v Evropě jsme si jako každý rok připomněli oběti tohoto největšího válečného konfliktu v pamětní síni památníku za účasti

pozvaných hostů, veteránů a veřejnosti. Ještě před zahájením piety odstartoval před památníkem již 39. ročník Běhu osvobození Ostravy.

V 15.00 hodin byla pro zájemce připravena komentovaná prohlídka expozice památníku s následnou návštěvou vyhlídky.

MEZINÁRODNÍ DEN MUZEÍ

18. 5. 2018

Letošní den muzeí byl věnován tématu Hyperpropojená muzea: Nové cesty, nové publikum. Jeho cílem bylo poukázat na vztah muzeí a nových technologií a možnosti jejich využití k oslovení návštěvníků. Stálá expozice památníku používá moderní technologie zvláště pro přiblížení autenticity válečných událostí. V 10 hodin proto proběhla speciální komentovaná prohlídka expozice, která návštěvníkům představila používání takovéto techniky v památníku.

DEN DĚTÍ

2. 6. 2018 od 13 do 17 hodin

Den plný zábavy, her a soutěží pro děti a jejich rodiče v celém areálu památníku.

SLEZSKÁ MUZEJNÍ NOC

8. 6. 2018 od 18 do 23 hodin

V minulém roce jsme oslavili 100 let od konce I. světové války. Proto byly oslavy také tématem programu Slezské muzejní noci v areálu památníku. Společně s kluby vojenské historie jsme představili návštěvníkům výstroj i výzbroj vojáků a vojenskou techniku používanou v tomto období. Nechyběla ani komentovaná prohlídka výstavy vztahující se z části k tomuto tématu.

DEN SENIORŮ

4. 10. 2018 od 9 do 17 hodin

Již počtvrté jsme společně oslavili Mezinárodní den seniorů. Pro všechny zájemce byl připraven bohatý program, který nejen poučil, ale také vyzkoušel postřeh a paměť seniorů.

DEN VZNIKU ČESKOSLOVENSKA

28. 10. 2018

Dne 28. října roku 1918 byl na Václavském náměstí v Praze oficiálně vyhlášen samostatný stát Čechů a Slováků a pro národy bývalého Rakousko-Uherska se začaly psát nové dějiny. Prvním prezidentem se stal T. G. Masaryk, zakladatel legií v období Velké války. Výstava ve správní budově památníku se z části věnovala také legionářům, a právě proto se v tento den v 15 hodin uskutečnila komentovaná prohlídka výstavy Československá armáda 1918–1938 (1945). Po celý den se mohli návštěvníci zúčastnit výtvarné soutěže na téma „Náš první československý prezident“, kdy si mohou namalovat dle svých představ T. G. Masaryka. Nejlepší obrázek byl odměněn.

DEN VETERÁNŮ

11. 11. 2018 ve 14 hodin

Speciální komentovaná prohlídka symbolického hřbitova s připomenutím 100. výročí ukončení I. světové války a obětí II. světové války, završená zapálením svíček u věčného ohně. V 15 hodin se uskutečnil křest knihy „ODCHODY A NÁVRATY. VZPOMÍNKY ÚČASTNÍKŮ ZAHRANIČNÍHO PROTINACISTICKÉHO ODBOJE ZE SLEZSKA A OSTRAVSKA“ s autogramiádou autorů v multifunkčním sále. Kniha sestavená ze vzpomínek šesti účastníků zahraničního odboje proti nacismu za druhé světové války obsahuje vzpomínky Jana Kubiše, Leopolda Horáka, Boleslava Ivánka, Jána Tringely, Václava Štěpánka či Jirího Porazíka.

UKONČENÍ SEZÓNY V PAMÁTNÍKU

25. 11. 2018 v 15 hodin

Sezónu roku 2018 jsme ukončili speciálním vánočním programem, ve kterém jsme ukázali účastníkům způsob oslavy Vánoc vojáků na frontách I. světové války. V rámci programu si mohli zájemci vyrobit malou vánoční ozdobu.

AREÁL ČS. OPEVNĚNÍ HLUČÍN-DARKOVIČKY

HLUČÍN-DARKOVIČKY 2018

18. a 19. 5. 2018

Slezské zemské muzeum společně s Krajským vojenským velitelstvím Ostrava a městem Hlučín uspořádalo vzpomínkovou akci u příležitosti 73. výročí osvobození, 80. výročí květnové mobilizace a 100. výročí vzniku Československé republiky. K vidění byl simulovaný noční nálet z roku 1944 na Ostravu, dále dobové i současné vojenské ukázky či přehlídky vojenské techniky.

POCHOD PO LINII ČS. OPEVNĚNÍ MO-S 6 ODRA AŽ MO-S 19 ALEJ

22. 9. 2018

Trasa 25. ročníku pochodu vedla od pěchotního srubu MO-S 6 Odra po pevnostní linii až k pěchotnímu srubu MO-S 19 Alej. Ti, kdo se na pochod dlouhý 7,5 km vydali, si mohli cestou vyslechnout odborný výklad, a užít si tak prohlídku pevností.

PAMÁTNÍK PETRA BEZRUČE

JANA BEŇOVÁ A MICHAL HVORECKÝ – AUTORSKÉ ČTENÍ A BESEDA

4. 9. 2018 od 18 hodin

Autorský večer věnovaný současné slovenské literární tvorbě. Návštěvníci se mohli těšit na vystoupení oceňovaných slovenských autorů Jany Beňové a Michala Hvoreckého a na úryvky z jejich děl. Večerem provázela doc. Miroslav Zelinský, znalec a překladatel slovenské literatury. Literární čtení se konalo v rámci festivalu Bezručova Opava.

VZPOMÍNKA NA PETRA BEZRUČE

14. 9. 2018 v 15 hodin / Městský hřbitov v Opavě

U příležitosti 151. výročí narození Petra Bezruče se již tradičně konal vzpomínkový akt jako připomenutí této jedné z nejosobitějších postav české literatury. U hrobu Petra Bezruče na Městském hřbitově promluvil prof. Jan Malura, vedoucí katedry české literatury literární vědy Ostravské univerzity. Pietní akt se koná v rámci festivalu Bezručova Opava.

SLAVNOSTNÍ KŘEST SBORNÍKU Z KONFERENCE PETR BEZRUČ – BARD PRVÝ, CO PROMLUVIL

14. 9. 2018 v 16.30 hodin

Slavnostní křest a představení sborníku z konference Petr Bezruč – bard první, co promluvil, které proběhly za účasti předních znalců díla Petra Bezruče a bezručovského fenoménu. Konference se konala 21. a 22. 8. 2017 u příležitosti básníkovy 150. výročí narození a byla zde prezentována nejen literárněvědná témata, ale i příspěvky z jiných vědních oborů. Zvláštní pozornost byla věnována Bezručovu tvůrčímu vývoji, vydání Slezských písní či ohlasům Bezručova díla ve výtvarném umění a v hudbě. Slavnostní křest se konal v rámci festivalu Bezručova Opava.

EHD - KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

15. 9. 2018 v 10, 11 a 13 hodin

Komentované prohlídky Památníku Petra Bezruče v den výročí narození Petra Bezruče.

RECITAČNÍ SOUTĚŽ STUŽKONOSKA MODRÁ A VEČER VÍTĚZŮ

19. 9. 2018 od 9 do 12 hodin – Obecní dům Opava / od 18 hodin – Památník Petra Bezruče

Slezské zemské muzeum, Opavská kulturní organizace a Magistrát města Opavy pravidelně pořádají recitační soutěž pro žáky základních škol Stučkonoska modrá v prostorách Obecního domu v Opavě. Od 18 hodin se nejlepší recitátoři představili na slavnostním Večeru vítězů v Památníku Petra Bezruče, během něhož si převzali svá soutěžní ocenění. Večer byl završen hudební vystoupením operní pěvkyně Olgy Procházkové v doprovodu Františka Šmída. Akce se konala v rámci festivalu Bezručova Opava.

SRUB PETRA BEZRUČE

EHD – KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY SRUBU PETRA BEZRUČE

8. a 9. 9. 2018 od 9 do 17 hodin

Po oba dny se mohli návštěvníci zúčastnit komentovaných prohlídek Srubu Petra Bezruče. Byl vzdán hold Petru Bezručovi jakožto zapálenému beskydskému turistovi a připomenut zejména básníkův vztah k Lysé hoře, jež ho vábila od jinošských let až do pozdního stáří. Akce se konala v rámci Dnů evropského dědictví ve spolupráci s Klubem českých turistů u příležitosti jubilejního 60. ročníku Bezručova výplazu na Lysou horu.

OTEVÍRÁNÍ TURISTICKÉ SEZÓNY – OPAVSKÉ SLEZSKO

28. 4. 2018, Městské sady v Opavě

Otevírání turistické sezóny Opavského Slezska se uskutečnilo v sobotu 28. dubna 2018 v Městských sadech v Opavě. Rok 2018 byl ve znamení celonárodních oslav 100 let od vzniku Československa, a proto bylo připraveno Otevírání turistické sezóny s podtitulem „Dotek první republiky“.

Slezské zemské muzeum se na této akci prezentovalo propagačním a prodejním stánkem a živými vstupy, ve kterých jsme přiblížili naši činnost, expoziční areály a aktuální výstavy.

KONCERT JITKY HOSPROVÉ

11. 7. 2018 od 18 hodin, Kostel sv. Václava, Opava

Jedinečný koncert české violové virtuosky Jitky Hosprové. Mezi jejími hosty se posluchačům představil kytarový virtuos Štěpán Rak a italský houslista Maurizio Sciarretta. Koncert byl realizován v rámci projektu Slezsko a Ostravsko 1918–1938 na počest 100. výročí založení republiky.

DNY NATO V OSTRAVĚ A DNY VZDUŠNÝCH SIL ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY

15. – 16. 9. 2018, Letiště Leoše Janáčka, Ostrava-Mošnov

Dny NATO 2018 se konaly na Letišti Leoše Janáčka v Ostravě. Slezské zemské muzeum pro návštěvníky připravilo historický kemp, ve kterém byla prezentována historická vojenská technika a její repliky. Ty společně s nejmodernějšími stroji ilustrovaly technologický pokrok, jímž si československé a následně české ozbrojené síly prošly.

100. VÝROČÍ REPUBLIKY – OSTRAVA

27. 10. 2018, Masarykovo náměstí, Ostrava

Asi osm a půl tisíce lidí si i přes nepřízeň počasí nenechalo ujít v sobotu a neděli 27. a 28. října ostravské oslavy 100. výročí založení samostatného československého státu. Slezské zemské muzeum se na této akci prezentovalo propagačním a prodejním stánkem, výstavou dobové vojenské techniky a dobovými ukázkami doplněnými odborným komentářem.

AFRIKA BEZ SAFARI

10. 1. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

S botaničkou Věrou Kouteckou zhlédli návštěvníci část pokladů Kapské květenné říše na jižním okraji Afriky, která je sice ze všech šesti světových floristických říší nejmenší, ale druhově nesmírně bohatá, neboť čítá okolo 9 000 druhů rostlin. K vidění byly nejen rostliny, ale také ptáci, kteří tvoří nepřehlédnutelnou součást zdejší krajiny.

PTACTVO OPAVY

17. 1. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

Jaké druhy ptáků je možné potkat v Opavě a blízkém okolí? Kteří jsou tu trvale a kteří nás jen navštěvují? S tím seznámil návštěvníky Jakub Stančo, opavský ornitolog a fotograf.

ČESKOSLOVENSKO-LICHTENŠTEJNSKÉ VZTAHY V LETECH 1918–1945

31. 1. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

Vznik Československé republiky v říjnu 1918 znamenal zásadní změnu v postavení lichtenštejnského rodu v českých zemích. Dějinná zakotvenost rodu a jeho úzké napojení na rakouský panovnický rod Habsburků vyvolaly společně se změnou společenského klimatu v nově vzniklé republice volání po odčinění Bílé hory a dalších křivd učiněných na českém národu. Pozemková reforma, uznání mezinárodněprávního postavení Lichtenštejnska a jeho panovnické rodiny a nacionalizace Evropy představují jen malou ukázkou problémů utvářejících československo-lichtenštejnské vztahy v první polovině 20. století. Přednášel Kamil Rodan, výzkumný a vývojový pracovník SZM.

ČESKOSLOVENSKO-LICHTENŠTEJNSKÉ VZTAHY OD ROKU 1945 DO SOUČASNOSTI

7. 2. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

Obnova demokratického Československa po druhé světové válce a únorové události roku 1948 znamenaly novou kapitolu ve vývoji československo-lichtenštejnských vztahů. Snaha kdysi mocného rodu zachránit zbytky svého majetku v českých zemích se ve 2. polovině 20. století přeměnila v několik desetiletí trvající boj o uznání principu práva a legitimacy. Přestože pád železné opony a demokratizační proces střední a východní Evropy po roce 1989 nabídly v rámci dalšího utváření československo-lichtenštejnských vztahů nové alternativy, k uspokojení požadavků obou stran a normalizaci vztahů dosud nedošlo. Přednášel Kamil Rodan, výzkumný a vývojový pracovník SZM.

GNALIĆ – PODMOŘSKÝ VÝZKUM VRAKU RENESANČNÍ LODI

21. 2. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

Na podzim roku 1583 ztroskotala u ostrůvku Gnalić na východním pobřeží Jadranu velká obchodní loď Gagliana Grossa, která převážela z domovských Benátek zboží do Istanbulu, většinu na dvůr sultána Murada III. Ten po nedávném požáru harému očekával mj. zásilku skla na jeho obnovu. Nedočkal se... Co se přihodilo a co lze ještě z vraku a dalších nálezů zjistit? Jak vypadal pozdně renesanční námořní obchod? Bylo v podpalubí i zboží ze Slezska? A jak vlastně probíhá archeologický výzkum 25 metrů pod hladinou? Přednášel Matěj Martinčák, člen týmu Adrias a pracovník SZM.

IZRAEL – PTAČÍ RÁJ

28. 2. 2018 v 17.30 hodin, Historická výstavní budova

Ornitologové z celého světa se sjíždějí do „Svaté země“ na ptačí festival, který se koná každoročně na konci března v jihoizraelském Eilatu. Pozorovat místní pestrou avifaunu i další druhy opeřenců v době vrcholícího tahu se vydal také Michal Jakubec, preparátor SZM, který se s návštěvníky podělil o své netradiční zážitky.

VELIKONOCE VE STYLU RODINY FABERGÉ

7. 3. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Od poloviny 80. let 19. století byly ruské pravoslavné Velikonoce na carském dvoře neodmyslitelně spjaty s vajíčky šperkařské firmy Carla Fabergé. Odpovědi na otázky, jakým způsobem se původně francouzská rodina dostala do Petrohradu a na carský dvůr, jaké je tajemství vajíček Fabergé, a co se skrývá v jejich útrobách, dostali návštěvníci na přednášce historika Kamila Rodana.

OPAVSKÝ PĚŠÍ PLUK „DER KAISER“ NA FRONTÁCH 1. SVĚTOVÉ VÁLKY

28. 3. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Úvodní část přednášky nastínila historii jednoho z nejvýznamnějších útvarů rakousko-uherské armády. Dále byl přiblížen průběh hlavních bojových operací pluku v letech 1914–1918. Přednášel Ondřej Kolář, historik SZM.

V OBLEŽENÍ KRÁLOVSKÝCH HER A HRAČEK

4. 4. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Rčení hrát si a nezlobit platilo pro královské děti stejně jako pro děti jejich poddaných. Vynalézavost dětí se stříbrnou či zlatou lžičkou v ústech však v mnohém předčila představivost

běžných občanů. Jistě si asi dokážete představit, jak vypadala oblíbená jízda raubířů na stříbrných podnosech po palácových schodištích nebo škodolibé kousky na úkor sloužících. Přednášel historik Kamil Rodan.

ÚSKALÍ KRÁLOVSKÉ LÁSKY

2. 5. 2018 v 17.15 hod., Historická výstavní budova

Láska britské princezny Margarety k hrdinovi bitvy o Británii kapitánu Peteru Townsendovi je dnes považovaná za jednu z největších milostných romancí 20. století. Nerovný vztah královské dcery a rozvedeného muže nešlechtického původu plnil přední stránky novin a vzbuzoval obapolné vášně. Jak se princezna se svým hrdinou seznámila a jakými turbulencemi jejich vztah procházel? Za jakých okolností se s mileneckým vztahem seznámila veřejnost a jakou úlohu na jeho tragickém konci měla královna Alžběta II.? Odpovědi na tyto i jiné otázky se návštěvníci mohli dozvědět na přednášce historika Slezského zemského muzea Kamila Rodana.

ŽIVOTNÍ OSUDY DĚTÍ FRANTIŠKA FERDINANDA D'ESTE

13. 6. 2018 v 17.15 hod., Historická výstavní budova

Soukromý život rakousko-uherského následníka trůnu Františka Ferdinanda d'Este chránily před zraky veřejnosti pevné zdi konopištského zámku. Šťastné dětství, které v jeho útrobach prožívaly děti následnického páru, přerušily až osudové výstřely v Sarajevu na konci června 1914. Co se s dětmi dělo po smrti rodičů a kdo se o ně postaral? Jak se vinuly jejich strastiplné cesty 20. stoletím a co všechno na nich prožívaly? Odpovědi na tyto i jiné otázky poskytla přednáška historika Slezského zemského muzea Kamila Rodana.

ZA PTÁKY GRUZIE A ARMÉNIE

28. 8. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Loni na jaře se náš muzejní preparátor Michal Jakubec společně s přáteli-ornitology vydal pozorovat ptačí faunu méně známých zemí. V rámci této přednášky se podělil o nevšední zážitky z velehor Kavkazu – především z okolí hory Kazbeg, která je právem považována za jednu z nejkrásnějších pětitisícovek a která je zároveň vyhaslou sopkou. Mimo to jsme se podívali také do vyprahlých nížin na jihu Arménie, a to nejen do rozlehlé oblasti rybníků poblíž hranic s Tureckem – s výhledem na bájnou horu Ararat, ale i do okolí Jerevanu a do horských lokalit poblíž vrcholu čtyřtisícového Mt. Aragatu.

POSLECHNĚTE VĚCI NESLÝCHANÉ

11. 7. 2018 v 17.30 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednáška Martiny Dragonové a Moniky Szturcové seznámila posluchače s kramářskými tisky jakožto populární četbou našich předků. Posluchači se dozvěděli, o čem kramářské písně informovaly, jak se šířily a proč se těšily oblibě až do 20. století. Po přednášce následovala komentovaná prohlídka výstavy „Raduj se a buď veselá aneb Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče“.

KRÁLOVSKÉ RODY A PARANORMÁLNÍ JEVI

5. 9. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Okultismus, spiritistické seance a magie se staly na konci 19. století módou, která přitahovala šlechtu, měšťany i obyčejný lid. Touha spojit se se záhrobím a dozvědět se informace z tzv. druhého břehu však vedle seriózních vědců a médií plodila také podvodníky, podfukáře a šarlatány zneužívající důvěry svých klientů k vlastnímu obohacení. Jaká strašidla se pohybovala v královských zámcích nebo proč zámek Schönau opanovali poltergeisti a jakého ženicha vybralo médium rumunskému králi? Přednášel historik Kamil Rodan.

ČESKÉ SLEZSKO A MNICHOV 1938

12. 9. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednáška přiblížila politickou a bezpečnostní situaci v českém Slezsku během jara a léta 1938, které vedly k vypuknutí henleinovského povstání. Pozornost byla věnována aktérům a průběhu ozbrojených střetů v pohraničí v září posledního předválečného roku nebo specifickým poměrům na území odstoupených Německu a Polsku v prvních měsících po podpisu mnichovské dohody. Přednášel historik Ondřej Kolář.

KONEC HABSBUŘSKÉ MONARCHIE OČIMA CÍSAŘE KARLA A JEHO MANŽELKY

3. 10. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Události první světové války a konec habsburské monarchie se stal pro posledního rakouského císaře Karla a jeho manželku, císařovnu Zitu, mementem, ke kterému se vraceli až do konce svých životů. O tom, jaké byly poslední dny monarchie a jak se odvíjely osudy císařské rodiny nad troskami mnohasetleté říše, přednášel historik Kamil Rodan.

SLEZSKÝ PODZIM 1918

10. 10. 2018 v 17.15 hodin, Historická výstavní budova

Přednáška pojednala o dění v dnešním českém Slezsku v posledních měsících první světové války a v době státního převratu. Pozornost se zaměřila na každodenní život obyvatelstva v závěru války a na záměry české, německé a polské politické reprezentace. Seznámili jsme se s průběhem převratových dnů, s počátky územního sporu o Těšínsko a s pokusem o vytvoření německé provincie Sudetenland. Přednášel historik Ondřej Kolář.

PETR BEZRUČ, BÁSNÍK PRŮMYSLU?

17. 10. 2018 v 17 hodin, Památník Petra Bezruče

Přednášku předního bezručovského badatele dr. Zdeňka Smolky z katedry české literatury a literární vědy Ostravské univerzity.

DOPROVODNÉ PROGRAMY

Edukační a doprovodné programy pro návštěvníky z řad široké veřejnosti mají v SZM již dlouholetou tradici. V roce 2018 tomu nebylo jinak a naši muzejní edukátoři a odborní pracovníci připravili celkem níže uvedené edukační a speciální programy.

PROGRAMY A WORKSHOPY KE STÁLÝM EXPOZICÍM A VÝSTAVÁM

HISTORICKÁ VÝSTAVNÍ BUDOVA

MUZEJNÍ KROUŽKY

Celoroční historicko-přírodovědné kroužky pro děti, které mají rády přírodu nebo historii, aby mohly každý týden hravou formou prozkoumávat přírodu a historii Slezska. Kroužky probíhaly každý týden vždy ve čtvrtek odpoledne od 14 do 16 hodin.

SEMINÁŘ PRO PEDAGOGY

31. 8. 2018 v 8.00, 9.30 a 11.00 hodin

Muzejní edukátorky představily aktuální edukační programy, které Slezské zemské muzeum během roku nabízí. Naše edukační programy byly zaměřeny jak na historii, tak na přírodu Slezska. Na semináři se účastníci dozvěděli, jak to v našem muzeu chodí, co všechno můžeme nabídnout, a prakticky si vyzkoušeli některý z nabízených edukačních programů. Seminář byl určen zejména pro pedagogy a edukační pracovníky.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI PŘÍRODA SLEZSKA

ZIMNÍ PŘÍRODA

V zimním období se život v lese zpomalí, ztratí se pestré barvy a krajina získá sněhovou pokrývku. Účastníci s námi mohli zjistit, kteří ptáci odlétají na zimu do teplých krajin a jak krmít ty, co zůstanou. Během setkání nahlédli do obydlí zvířat, zjistili, jak se zvířata připravují na zimu a jaké stopy po nich zůstávají ve sněhu.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1.–5. tříd ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–60 minut.

SE ZVÍŘÁTKY DO POHÁDKY

Účastníci se s námi přenesli do světa pohádek a poznali, jak pohádková zvířata žijí ve skutečnosti. Žáci se hravou formou seznámili také s rčeními a příslovími ze světa zvířat.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1.–4. tříd ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–60 minut.

NEJ ZE SVĚTA ZVÍŘAT

Účastníci se mohli nechat unést do zvířecího světa rekordů a rarit. Žáci se hravou formou seznámili s rekordmanky ze světa zvířat, pozornost byla věnována také dalším zajímavostem ze zvířecí říše.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ; zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–60 minut.

PUTOVÁNÍ PO VLÁKNECH PAVUČIN

Během poučného a hravého setkání s pavoučkem u nás zjistíte, že se jich nemusíte bát. Děti si zkusí vytvořit vlákna pavučin a zaloví si jako pavoučci. Zjistí také, proč se křížák nechytí do vlastní pavučiny nebo proč se pavouci rádi maskují. Program je upraven pro několik věkových skupin.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1.–4. tříd ZŠ.

40–60 minut

CESTA DO PREHISTORIE ZEMĚ

Během cesty do prehistorie se účastníci seznámili s jednotlivými etapami života na Zemi. Pochopili vývoj rostlin a živočichů, co všechno je na naší Zemi potkalo a jak se se situacemi vypořádali. Také si mohli vyzkoušet najít fosilie jako praví paleontologové.

Zaměření: žáci 1. a 2. stupně ZŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

VELKÉ VČELÍ TAJEMSTVÍ

Účastníci spolu s námi podnikli cestu do světa včel. Zjistili, co včely dělají během celého roku. Poznali různá včelí řemesla a vyzkoušeli si, co znamená být pilný jako včelka. Seznámili se s včelími produkty a některé z nich ochutnali.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1.–4. tříd ZŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

PTAČÍ LUMPÁRNY

Edukátorky provedly účastníky tajuplným světem ptáků, přičemž zjistili, jaká milá i nemilá překvapení je mohou během života potkat. Společně se seznámili s ptáky žijícími ve Slezsku

a dozvěděli se, jak se jednotlivé druhy mezi sebou liší a co je ohrožuje. Nakonec si procvičili smyslové vnímání při poznávání jednotlivých druhů semen.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1.–4. tříd ZŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

MEDVĚDÍ DOBRODRUŽSTVÍ

Interaktivní dobrodružství s naší největší muzejní šelmou. Díky programu účastníci prozkoumali medvědí život, pokusili se společně medvědům porozumět a nakonec třeba zjistili, že v jejich přítomnosti nemusí mít nikdo strach. Program byl zaměřen na jednoduché hrátky, děti si vyzkoušeli spolupráci ve skupině a doprovázel je náš muzejní medvěd.

Zaměření: děti předškolního věku; žáci 1. a 2. stupně ZŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

VYCHÁZKY PO STOPÁCH PŘÍRODY SLEZSKA

2. 5. a 6. 6., 4. 7. a 1. 8., 5. 9. a 3. 10. 2018 v 9, 11, 13 a 14.30 hodin

Toulky přírodou po okolí města Opavy – ukázka toho, jak pestrá a rozmanitá je krajina Slezska. Díky vycházkám se účastníci dozvěděli tajemství ze života zvířat nebo rostlin, které jsou kolem nás, a podle čeho je vlastně můžeme v průběhu roku rozeznat.

Zaměření: veřejnost, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.

Délka programu: 90–120 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI ENCYKLOPEDIIE SLEZSKA

B-F-L-M-P-S-V-Z

Vyjmenovaná slova potkáváme na každém kroku, a proto jsme chtěli dětem ukázat, že se je neučí nazpaměť jen kvůli známčám. Děti hravou formou vyjmenovaná slova hledaly, nacházely a propojovaly s konkrétními předměty či obrázky ve stálých expozicích muzea.

Zaměření: žáci 3.–5. tříd ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

KOLOVRÁTEK ZLATÝ, UPŘEDE NÁM ŠATY

Účastníci programu se seznámili s historií textilní výroby ve Slezsku. Byly jim vysvětleny jednotlivé fáze výroby látek, začínající získáváním textilního vlákna z různých druhů surovin, následnou výrobou tkanin, až po konečné zušlechťovací práce. Dozvěděli se, co to byly přástky, vyzkoušeli si svou zručnost na vřetánku a vyrobili si něco na památku.

Zaměření: žáci 1. a 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

JAK LAZARETY KE JMÉNU PŘIŠLY ANEB HISTORIE ZDRAVOTNÍ PÉČE

Účastníci zjistili, jak se vyvíjela zdravotní péče od středověku po současnost, kdo se staral o nemocné a kým byli léčeni. V rámci programu se také dozvěděli, kde byly umístěny opavské špitály a kdo stál u zrodu první veřejné nemocnice v Opavě. Závěrem si zopakovali pravidla první pomoci a zahráli si hru na dané téma.

Zaměření: žáci 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.
Délka programu: 45–60 minut.

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Dětem byl představen pohádkový svět prostřednictvím loutek. Bylo jim vysvětleno, co je to loutka, k čemu slouží a proč navštívit loutkové divadlo. Během programu si každý vytvořil vlastní loutku a společně jsme si na závěr zahráli pohádku.

Zaměření: děti předškolního věku a žáky 1. stupně ZŠ.

Délka programu: 45 minut.

KRAJINA KOLEM NÁS

Program byl zaměřen na poznávání a ochranu přírody v našem okolí. Děti se prostřednictvím her a písniček dozvěděly, co všechno tvoří naši krajinu, k čemu ji využíváme a jak ji mohou chránit. Součástí programu byla také výtvarná dílna.

Zaměření: děti předškolního věku, žáci 1. stupně ZŠ.

Délka programu: 50–60 minut.

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ....ANEB ZVYKY, TRADICE A SYMBOLY

Účastníci mohli zažít tradiční české Vánoce prostřednictvím edukačního programu, ze kterého si odnesli vánoční ozdobu a také si sami vyzkoušeli některé lidové zvyky. Připomněli jsme si, jak naši prarodiče slavili Štědrý den a jak se na tento kouzelný svátek připravovali v čase adventu.

zaměření: děti předškolního věku, žáky 1. a 2. stupně ZŠ a studenti SŠ.

Délka programu: 45 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „PETR BEZRUČ – BARD PRVNÍ, CO PROMLUVIL“: KRŽEM KRÁŽEM MORAVSKOSLEZSKÝM KRAJEM Z OPAVY DO BESKYD

Účastníci mohli s námi poznat osobnost a dílo národního umělce Petra Bezruče. Žáci se hravou formou seznámili s životními osudy Petra Bezruče, s místy, kde Petr Bezruč působil, ale také s místy, která jsou po tomto národním umělci pojmenována. Pozornost byla věnována také hlavním motivům Bezručových básní a žáci měli možnost stát se na chvíli sami umělci.

Zaměření: žáci 2. stupně ZŠ.

Délka programu: 60–90 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „SLEZSKO A OSTRAVSKO 1918–1938“: NA VLNÁCH PRVNÍ REPUBLIKY

Během programu si účastníci poslechli příběh ze života první republiky. Společně nahlédli do hospodářských, sociálních, politických i kulturních poměrů slezských měst. Mimo to, bylo poukázáno i na zajímavosti z každodenního života běžných občanů, dětí, politiků i vojáků. Na závěr byly zábavnou formou ověřeny získané znalosti.

Zaměření: žáci 2. stupně ZŠ, studenti SŠ a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 45–50 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „MÓDA OSMIČEK: TRENDY LET 1918–1988“: POZNEJTE S NÁMI MÓDNÍ TRENDY LET DÁVNO MINULÝCH

Prostřednictvím výstavy „Móda osmiček“ byl představen vývoj odívání a módy v letech 1918–1988. Zavzpomínali jsme na šatníky našich babiček a maminek, vyzkoušeli jsme si např. dederonové zástěry nebo pracovali s oděvními stříhy a ušili si drobný kousek oděvu či něco na památku.

Zaměření: žáci 2. stupně ZŠ a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 60–90 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „KNIHY DŽUNGLÍ“: DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

Program inspirovaný pověstí o chlapci vychovávaném vlky, který vyrostl v pána zvířat. Společně jsme se seznámili s přírodními zákony, kterými se musel řídit i Mauglí v džungli. Zjistili jsme, které zvířecí kamarády potkal, a jaké dovednosti se naučil během dobrodružné výpravy po světě.

Zaměření: děti předškolního věku, žáci 1. a 2. stupně ZŠ.

Délka programu: 40–60 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI V NÁRODNÍM PAMÁTNÍKU II. SVĚTOVÉ VÁLKY

HOLOCAUST A TRANSPORTY ŽIDOVSKÉHO OBYVATELSTVA

Cílem tohoto programu bylo seznámit návštěvníky se stručnou historií židovského národa. Objasněny byly zejména pojmy antisemitismus, šoa, sionismus či holocaust. S využitím dobových dokumentů a nahrávek pamětníků byly objasněny okolnosti, které vedly k masovým transportům evropských Židů do ghatt a koncentračních táborů v období II. světové války.

Zaměření: žáci vyšších ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

Délka programu: 60 minut

NĚKTERÉ STRÁNKY ŽIVOTA V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

Program osvětlil návštěvníkům okolnosti vzniku tohoto státního útvaru, dobu trvání a významné události v jeho historii. K objasnění některých událostí využíval program výpovědi pamětníků a dobových dokumentů. Nechyběla ani mapa, která ukázala hranice protektorátu se všemi jeho specifiky.

Zaměření: žáci 8. a 9. ročníků ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků. Na přání bylo možno upravit i pro mladší věkové kategorie.

Délka programu: 60 minut.

ZVÍŘATA VE VÁLKÁCH

Zvířata jsou přítelem člověka již od pravěku. Lidi provázela nejen v době míru, ale také ve válkách. Mnohá z nich pomáhala vojákům vydržet válečné útrapy a mnohá z nich při své

službě položila život. Program přiblížil návštěvníkům osudy koňů, psů, holubů nebo velbloudů a zábavnou formou poukázal na osudy konkrétních zvířecích hrdinů.

Zaměření: pro všechny věkové kategorie.

Délka programu: 45–60 minut.

MÁSLA NENÍ, OMASTKU NENÍ...

Cílem tohoto programu bylo seznámit žáky a studenty se stravovacími návyky různých skupin obyvatelstva v období druhé světové války a pomoci jim udělat si širší obrázek o tom, nakolik válečné události zasahovaly do tak základní lidské potřeby jakým je stravování. Program byl sestaven z teoretické a praktické části. Praktickou část tvořila samotná příprava jednoho z pokrmů z daného období.

Zaměření: Návštěvníci od 6 let.

Délka programu: 60 minut.

LETEM DĚTSKÝM SVĚTEM

Cílem programu bylo nejen pobavit, ale i poučit děti mladšího věku a seznámit je se životem jejich vrstevníků v období 20.–40. let minulého století. Opomenuto nezůstalo fungování volnočasových organizací, následovaly ukázky dětských knih, filmů a v neposlední řadě byly představeny jednotlivé hry, které si děti samy zahrály.

Zaměření: žáci 1. stupně ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

VÁNOČNÍ ZÁZRAK

1. – 30. 11. 2018

Ve speciálním vánočním edukačním programu jsme se zaměřili na Vánoce na frontě roku 1914 a přiblížili náladu a očekávání, která měli vojáci na začátku velké a nezvyklé války. Návštěvníci tak zjistili, že válka nemusí být jen o krvi, ale může v ní problesknout i malá jiskřička lidskosti. Edukační program byl doplněn výstavou dobových vánočních pohlednic a dílničkou, kde si děti mohly vytvořit malou ozdobu na vánoční stromček.

Zaměření: pro všechny věkové kategorie.

Délka programu: 30 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA 1918–1938 (1945)“: VELKÁ VÁLKA A ČESKÉ ZEMĚ

Program vztahující se k výstavě ve správní budově památníku objasnil okolnosti vedoucí k vypuknutí 1. světové války, zásadní okamžiky tohoto konfliktu a vliv válečných událostí na obyvatelstvo v českých zemích. Neopomenut byl nástin osudů vojáků z českých zemí jak v rakousko-uherské armádě, tak v legiích. Účastníci si v rámci programu prohlédli výstavu a dokumenty vztahující se k 1. světové válce a vyplnili pracovní list.

Zaměření: žáci 5.–9. tříd ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad ostatních návštěvníků.

Délka programu: 70 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA 1918–1938 (1945)“: BRANNÁ MOC REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ (1918–1938) – NOVÁ NADĚJE

Návštěvníci se seznámili s počáteční situací mladého formujícího se československého státu v době jeho vzniku se zaměřením na jeho vznikající armádu, s jejími základy a vývojem

v období let 1918–1938 až po období mnichovské krize, jakož i s vývojem úlohy Československa v evropském prostoru té doby.

Zaměření: žáci 8. a 9. tříd ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti. Na přání bylo možno upravit i pro mladší věkové kategorie.

Délka programu: 60 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „ČESKOSLOVENSKÁ ARMÁDA 1918–1938 (1945)“: DRUHÁ REPUBLIKA – 167 DNŮ

Návštěvníci se mohli seznámit s vývojem Československa poté, co vstoupila v platnost mnichovská dohoda, dále se zásadními událostmi, které formovaly vývoj země a každodenní život obyvatel tohoto státního útvaru. Důraz byl kladen na regiony Hlučínska a Těšínska v kontextu vývoje světových a evropských událostí doby.

Zaměření: žáci 8. a 9. tříd ZŠ, studenti SŠ a skupiny zájemců z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 60 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAMY KE STÁLÉ EXPOZICI V PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE

V rámci edukačního programu se žáci seznámili s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života a s jeho literární tvorbou. Součástí programu byl také poslech nahrávky rozhovoru Petra Bezruče s jeho sekretářkou Zdenkou Tomáškovou.

Provádění školních skupin bylo uskutečněno muzejním edukátorem v dobovém kostýmu představujícím Dodu Demlovou – jednu z Bezručových múz. Součástí programu byly pracovní listy, které si žáci a studenti odnesli po jejich vyplnění s sebou. Po předchozí domluvě byla prohlídka doplněna o četbu básní z básnické sbírky Slezské písně nebo přednesem básně Stužkonoska modrá.

Zaměření: dvě varianty – základní pro žáky ZŠ a rozšířenou pro SŠ a VŠ.

Délka programu: 45/90 minut (dle zvolené verze prohlídky).

ZDENKA TOMÁŠKOVÁ: „ORTEL SAMOTY“

V rámci edukačního programu se žáci a studenti seznámili s nejdůležitějšími okamžiky Bezručova života, s jeho dílem a přátelstvím se Zdenkou Tomáškovou. Součástí programu byl poslech nahrávky rozhovoru básníka s touto ženou a literární dílna s knihou „Ortel samoty“.

Zaměření: studenti SŠ.

Délka programu: 60 minut.

ŽIVOT A DÍLO PETRA BEZRUČE – LITERÁRNÍ VYCHÁZKA

Na úvod byl pronesen krátký lektorovaný výklad k životu a dílu Petra Bezruče, po němž následovala společná vycházka místy s odkazy na Petra Bezruče (např. sochy, náměstí, městský hřbitov aj.).

Zaměření: žáci vyšších ročníků ZŠ a studenti SŠ.

Délka programu: 90–120 minut.

PROGRAM PRO SENIORY

Ve vybraných měsících se v pátky konaly workshopy pro seniory, kteří prostřednictvím lektorovaného výkladu mohli sledovat životní okamžiky básníka Petra Bezruče. V rámci těchto workshopů se přihlíželo ke specifickým potřebám seniorů a ve větší míře byl kladen důraz zejména na individuální přístup k návštěvníkům.

Zaměření: senioři.

Délka programu: 120 minut.

POJĎTE S NÁMI DO MUZEA

Cílem programu bylo seznámit děti s pojmem muzeum, jeho významem pro jednotlivce i společnost. Děti byly v jeho průběhu seznámeny s muzejními profesemi a byly jim vysvětleny názvy jako expozice, sbírkový předmět, vernisáž atd. Malé návštěvníky programem provedla „princezna Zlatovláska“.

Zaměření: děti z MŠ a žáky 1. a 2. tříd ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

MUZEUM – ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ

Jak si návštěvu muzea co nejvíce užít? Kdo má na starosti muzejní sbírky? Jak se můžeme dozvědět něco o historii uměleckého díla? Je možné opravit poškozené umělecké dílo? Po čem pátrá archeolog? Tyto a podobné otázky a pojmy zodpověděl edukační program, jehož cílem bylo seznámit žáky a studenty s významem muzea pro jednotlivce i společnost.

Zaměření: žáci 8.–9. tříd ZŠ a studenti SŠ.

Délka programu: 60 minut.

POHÁDKOVÉ ČTENÍ „KOLOVRAT“

Edukační program pro děti, v němž si poslechly čtení pohádek z knížky „Kolovrat“ od spisovatele Zdeňka Vavříka. Součástí programu byla pohybová a výtvarná dílna.

Zaměření: žáci 3.–5. tříd ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „LEOPOLD PARMA MEZI PŘÁTELI“

Výstava byla věnována zejména přátelským vztahům Leopolda Parmy s dalšími umělci, např. spisovateli a malíři, kteří zásadním významem formovali jeho osobnost a tvorbu. Edukační program nabízel lektorovaný výklad k výstavě, pracovní list, prezentaci zajímavých muzejních exponátů a výtvarnou dílnu.

Zaměření: žáci vyšších ročníků ZŠ a studenty SŠ.

Délka programu: 45–90 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „ELEGIE MODERNY – KNIŽNÍ KULTURA LET 1958–1968“

Účastníci byli seznámeni s bohatstvím grafického, typografického a ilustrátorského díla význačných představitelů české knižní kultury 60. let 20. stol. (např. Oldřich Hlavsa, Karel Teissig), ale i výtvarníků (např. Adolf Born, Jiří Balcar) a dalších autorů. Součástí programu byl pracovní list a tvořivá dílna sloužící k výrobě záložky do knihy.

Zaměření: žáci ZŠ a studenti SŠ.

Délka programu: 60 minut.

DALŠÍ EDUKAČNÍ PROGRAMY WORKSHOPY V PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

ZIMNÍ INSPIRACE V POHÁDKÁCH

Pohádkové odpoledne pro rodiny s dětmi, v nichž se účastníci zaposlouchali do četby knížky „Sněhová královna“. Součástí programu byla také malá tvůrčí dílna.

Termíny konání: 7. 1., 21. 1., 4. 2., 18. 2. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi

Délka programu: 120 minut.

WORKSHOP K MEZINÁRODNÍMU DNI ŽEN

Jaká je historie vzniku Mezinárodního dne žen? Kdo stál u zrodu tohoto svátku a jaký byl následně jeho vývoj? Právě tyto a podobné otázky zodpověděl tento workshop, a protože probíhal v Památníku Petra Bezruče, seznámili se účastníci s nejvýznamnějšími ženami v životě básníka Petra Bezruče a zaposlouchali se do četby jeho milostných básní.

Termín konání: 8. 3. 2018.

Zaměření: děti a mládež, rodiny s dětmi, senioři a další zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 60 minut.

WORKSHOP PRO ŠKOLY – VELIKONOCE A LIDOVÉ ZVYKY

Velikonoční svátky, i s předchozím postním obdobím, byly ozdobeny celou řadou lidových dekorací. Ty měly nejčastěji symbolický význam a byly vázány na dávné obyčeje. Na workshopu se účastníci dozvěděli, co to jsou např. líta, mojičky, pučálka, jidášky a zkusíme si vyrobit „líto“ a nazdobit velikonoční perníčky.

Zaměření: žáci 3.–9. ročníků ZŠ.

Délka programu: 90 minut.

VÍTÁME JARO

Literární a prožitkový workshop doplněný o tvůrčí dílnu.

Termíny konání: 18. 3., 25. 3. 2018.

Zaměření: děti a mládež, rodiny s dětmi, senioři a další zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 120 min.

BIBLIOTERAPIE PRO DOSPĚLÉ

Biblioterapie sleduje vedle svých obvyklých terapeutických cílů (relaxační, zdravotní, psychologický, sociální, osobnostní) také určité cíle výchovně vzdělávací, které můžeme dosáhnout pomocí vhodně vybrané knihy.

Zaměření: dospělí.

Délka programu: 60 minut.

ČTENÁŘSKÁ DÍLNA

V rámci čtenářské dílny se pracovalo pracovat s knížkou Petra Bezruče „Lolo a druhové“. Prostory expozice památníku se staly ojedinělým místem setkání historie a dětských čtenářů.

Zaměření: žáci 5.–9. tříd ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

OBRAZ MATKY V LITERÁRNÍM DÍLE

Workshop pracoval s literárními ukázkami, které jsou průřezem literárních žánrů k tématu – obraz matky v literárním díle. Akce se konala ke Dni matek.

Termín konání: 9. 5. – 11. 5. 2018.

Zaměření: pro vyšší třídy ZŠ.

Délka programu: 60 minut.

MAMINKA

Literární a tvořivý workshop určený zejména pro rodiny s dětmi u příležitosti Dne matek. Pracovalo se s básnickou sbírkou Maminka od významného českého autora Jaroslava Seiferta, která účastníky inspirovala k vytvoření malého dárečku pro maminku.

Termín konání: 13. 5. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

Délka programu: 120 minut.

MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ

Speciálně připravený program pro dětské návštěvníky, kde si v rámci výstavy „Raděj se, duše má, a buď veselá aneb kramářské tisky z PPB“ vytvořili dětskou modlitební knížečku, biblické postavičky z netradičních materiálů a malovali na oblázky a na malířské plátno.

Termín konání: 3. 6. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

PRÁZDNINOVÉ SNĚNÍ NÁS A NAŠICH KNIŽNÍCH HRDINŮ

Workshop pro rodiny s dětmi, prarodiče s vnoučátky a příměstské tábory. Tematicky zaměřená čtenářská dílna s doprovodnými čtenářskými a jazykovými aktivitami.

Termín konání: 10. 7., 17. 7. a 28. 8. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

Délka programu: 120 minut.

ELEGIE MODERNY. KNIŽNÍ KULTURA LET 1958–1968

Literární a tvořivá dílna pro rodiče s dětmi od 9 let. Společné čtení a výroba vlastní knížku.

Termín konání: 16. 9., 23. 9., 7. 10., 14. 10., 21. 10., 4. 11., 24. 11. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

Délka programu: 120 minut.

MŮJ STÁT – PUTOVÁNÍ S ČESKÝM LVEM ZA SEDMI STÁTNÍMI SYMBOLY

Literární a tvořivá dílna ke Dni české státnosti a ke Dni vzniku samostatného československého státu byla určena zejména pro rodiče s dětmi. Děti se seznámily s původem, významem i možnostmi využití českých státních symbolů, které si mohly vytvořit a výtvarně zpracovat.

Termín konání: 28. 9., 28. 10. 2018.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

Délka programu: 120 min.

PETR BEZRUČ – INSPIRACE VÝTVARNÍKŮ

Speciálně připravený program zejména pro seniory u příležitosti Mezinárodního dne seniorů. Náplní programu byla krátká přednáška a výtvarná dílna, kde si účastníci mohli vyzkoušet malbu na plátno umístěné na malířském stojanu.

Termín konání: 1. 10. 2018.

Zaměření: senioři a další zájemci z řad veřejnosti.

Délka programu: 120 minut.

PŘÍRODA V POEZII PETRA BEZRUČE

Literární a tvořivá dílna pro školy, kde se pracovalo s básnickou sbírkou „Slezské písně“ a s básní „Stužkonoska modrá“.

Zaměření: 8.–9. třídy ZŠ a studenty SŠ.

Délka programu: 60 minut.

VÁNOCE V LITERÁRNÍM DÍLE SLEZSKÝCH AUTORŮ

Literární a tvořivá dílna určená zejména pro rodiny s dětmi.

Zaměření: rodiny s dětmi a další zájemci z řad veřejnosti.

Termín konání: 2. 12., 16. 12. 2018.

Délka programu: 120 minut.

SPECIÁLNÍ VÍCEDENNÍ EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO DĚTI

MUZEJNÍ BADATELÉ, ANEB POZNÁVÁME NAŠI PLANETU

Týdenní letní edukační aktivity

23. – 27. 7., 13. – 17. 8. 2018

Program určený pro děti, na kterém hravou formou prozkoumávaly taje a divy naší planety. Aktivity probíhaly po celý týden každý všední den od 8.00 do 16.00 hodin v Historické výstavní budově, na odborných odděleních muzea a v Arboretu Nový Dvůr. Naplánovány byly také návštěvy Zoo Ostrava a planetária v Ostravě a Záchrané stanice v Bartošovicích. Zaměření: pro děti od 6 do 10 let.

ZAPOMENUTÝ DENÍK

Třídenní letní edukační aktivity

8. – 10. 8., 29. – 31. 8. 2018

Zážitkové putování historií okupace a II. světové války díky tajemstvím ukrytým ve starém zapomenutém deníku.

Zaměření: pro děti od 6 do 15 let.

ZAPOMENUTÝ DENÍK

22. 9. a 20. 10. 2018

Zážitkové putování historií okupace a II. světové války díky tajemstvím ukrytým ve starém zapomenutém deníku.

Zaměření: rodiče s dětmi od 6 let.

EDUKAČNÍ PROGRAMY PRO NÁVŠTĚVNÍKY SE SPECIFICKÝMI POTŘEBAMI V HISTORICKÉ VÝSTAVNÍ BUDOVĚ

SLONÍ RODINKA V MUZEU

Společně jsme si popovídali, jak sloni vypadají, jaký je jejich den, jak tráví svůj čas, čím se živí a jak spí. Poznali jsme i jejich rodinné zázemí a vzájemné společenské vztahy a komunikaci.

Program splňuje témata RVP Praktické školy.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–45 minut.

LESNÍ ZVĚŘ SLEZSKA

Hrou a ochutnávkami potravy jsme se snažili podpořit pozitivní vztah k místní přírodě, ekosystému lesa a lesním zvířatům u dětí a osob s mentální retardací a tělesným postižením.

Program splňuje témata RVP Praktické školy.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemce z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–60 minut.

DIVADLO VE SLEZSKU

Hravou formou jsme se snažili přiblížit místní kulturu dětem a osobám s mentální retardací a tělesným postižením. Divadelní hrou a pomůckami jsme prohlubovali vztah ke kultuře a umění a snažili se rozvíjet sluchové, hmatové a zrakové vnímání.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáky ZŠ Praktické, děti předškolního věku.

Délka programu: 45–60 minut.

MUZEJNÍ VELIKONOČNÍ SVÁTKY

Děti a žáci se hravou formou seznámili s obdobím Velikonoc, s lidovými tradicemi a zvyklostmi spojenými s vítáním jara a oslavou plodnosti. Popovídali jsme si o slavnostech jara, které oslavovaly procitnutí přírody ze zimního spánku, a také o zajímavostech velikonočních symbolů, které jsme si spolu rovněž vytvořili a které si děti a žáci mohli odnést s sebou domů. Program byl k dispozici od 12. 3. do 8. 4. 2018.

Zaměření: žáci 1. stupně ZŠ, osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 45–60 minut.

LÉKAŘSKÁ PÉČE A PRVNÍ POMOC PRO DĚTI

Hravými technikami jsme přiblížili dětem a žákům historii lékařské péče ve slezských lazaretech. Na vlastní kůži si zakusili základní techniky první pomoci. Pověděli jsme si spolu rovněž o dodržování bezpečnosti a ochraně zdraví v každodenním životě a o předcházení úrazům, a to nejen při dětských hrách.

Program splňuje témata RVP Praktické školy.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby, děti předškolního věku.

Délka programu: 40–60 minut.

JAK SI POSTAVIT VLASTNÍ DŮM ČI DOMEČEK?

Účastníci se mohli dozvědět, jak se staví dům. V rámci programu děti a žáci zjistili, jaké profese jsou zapotřebí k výstavbě domu, kdo je to truhlář, zedník, zeměměřič atd., a s čím pracují, jaké nástroje a nářadí potřebují ke své práci. Zhlédli opavskou Hlásku a měli možnost postavit si i vlastní dům a nakreslit si k němu stavební plány.

Program splňuje témata RVP Praktické školy.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, děti předškolního věku, tělesně postižené osoby a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–45 minut.

VÁNOCE, VÁNOCE PŘICHÁZEJÍ...ANEB ZVYKY, TRADICE A SYMBOLY

Účastníci mohli zažít tradiční české Vánoce prostřednictvím edukačního programu, ze kterého si odnesli vánoční ozdobu a také si sami vyzkoušeli některé lidové zvyky. Připomněli jsme si, jak naši prarodiče slavili Štědrý den a jak se na tento kouzelný svátek připravovali v čase adventu.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 45 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM K VÝSTAVĚ „PETR BEZRUČ – BARD PRVNÍ, CO PROMLUVIL“: HROU KE SLEZSKÝM PÍSNÍM

Hravými a nejen výtvarnými technikami se účastníci seznámili s literárním dílem Slezské písně od Petra Bezruče a také s jeho osobností. Vytvořili si vlastní umělecké dílo, které si pak mohli odnést s sebou domů.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a děti předškolního věku.

Délka programu: 40–60 minut.

EDUKAČNÍ PROGRAM VÝSTAVĚ „KNIHY DŽUNGLÍ“: DOBRODRUŽNÁ VÝPRAVA S MAUGLÍM

Program inspirovaný pověstí o chlapci vychovávaném vlky, který vyrostl v pána zvířat. Společně jsme se seznámili s přírodními zákony, kterými se musel řídit i Mauglí v džungli. Zjistili jsme, které zvířecí kamarády potkal, a jaké dovednosti se naučil během dobrodružné výpravy po světě.

Zaměření: osoby s lehkou mentální retardací, žáci ZŠ Praktické, tělesně postižené osoby a zájemci z řad široké veřejnosti.

Délka programu: 40–60 minut.

NÁVŠTĚVNOST

Celková návštěvnost Slezského zemského muzea činila v roce 2018 **95 137** návštěvníků – oproti **93 020** návštěvníkům v roce 2017.

areál	rok	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	celkem
HVB	2017	1282	2871	2650	2487	1864	3701	2147	1906	1739	2161	2248	3935	28991
	2018	1695	1864	2566	2125	1838	4670	1788	1749	1265	3096	1684	3964	28304
	<i>rozdíl</i>	413	-1007	-84	-362	-26	969	-359	-157	-474	935	-564	29	-687
NPDSV	2017	0	0	0	2102	5550	4168	1966	2155	1197	2267	1293	56	20754
	2018	0	0	0	2962	5624	3707	1892	2079	1825	1975	1352	0	21416
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	860	74	-461	-74	-76	628	-292	59	0	662
PPB	2017	56	194	263	384	88	892	32	19	465	590	297	279	3559
	2018	30	43	128	146	164	1043	67	84	221	220	283	281	2710
	<i>rozdíl</i>	-26	-151	-135	-238	76	151	35	65	-244	-370	-14	2	-849
AND	2017	75	141	520	1751	7433	9746	3436	3176	2082	1902	360	32	30654
	2018	108	163	535	4939	9801	7001	3434	3733	1674	3483	461	57	35389
	<i>rozdíl</i>	33	22	15	3188	2368	-2745	-2	557	-408	1581	101	25	4735
AOD	2017	0	0	0	646	1625	702	1540	1575	1332	778	102	0	8300
	2018	0	0	0	727	980	750	1285	1209	577	812	0	0	6340
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	81	-645	48	-255	-366	-755	34	-102	0	-1960
SPB	2017	0	0	0	0	205	74	137	121	195	30	0	0	762
	2018	0	0	0	0	262	250	142	154	98	72	0	0	978
	<i>rozdíl</i>	0	0	0	0	57	176	5	33	-97	42	0	0	216
celkem	2017	1413	3206	3433	7370	16765	19283	9258	8952	7010	7728	4300	4302	93020
	2018	1833	2070	3229	10899	18669	17421	8608	9008	5660	9658	3780	4302	95137
	<i>rozdíl</i>	420	-1136	-204	3529	1904	-1862	-650	56	-1350	1930	-520	0	2117

Pozn.: AOD – v měsíci květnu proběhla akce „Hlučín-Darkovičky 2018“ s více než 18 000 návštěvníky (nezapočítáváme do celkové návštěvnosti).

NÁVŠTĚVNOST JEDNOTLIVÝCH AREÁLŮ SZM

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	28 304
Národní památník II. světové války	21 416
Arboretum Nový Dvůr	35 389
Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky	6 340
Památník Petra Bezruče	2 710
Srub Petra Bezruče	978
Celkem	95 137

Pozn.: nelze srovnávat s celkovou návštěvností.

NÁVŠTĚVNOST PODLE DRUHU VSTUPNÉHO

vstupné	počet návštěvníků
Celé	19 280
Snížené	34 931
Zvýšené za speciální služby	1 413
Rodinné	10 901
Neplatící	28 612
Celkem	95 137

NÁVŠTĚVNOST V JEDNOTLIVÝCH AREÁLECH PODLE TYPU AKCE

Historická výstavní budova

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Valentín Držkovic – Kresby z pařížské Zoo	1. 9. 2017 – 18. 2. 2018	2 289	celková návštěvnost: 8 543
Petr Bezruč – bard první, co promluvil	12. 9. 2017 – 18. 2. 2018	2 289	celková návštěvnost: 7 767
Putujeme po Slezsku s E. W. Braunem	10. 10. 2017 – 4. 11. 2018	15 965	celková návštěvnost: 19 569
Vilém Borůvka a Indie	5. 12. 2017 – 31. 8. 2018	12 611	prodlouženo; celková návštěvnost: 14 046
Můj svět	22. 2. – 8. 3. 2018	977	
Slezsko a Ostravsko 1918–1938	20. 3. – 4. 11. 2018	14 549	
Móda osmiček: Trendy let 1918–1988	20. 3. – 4. 11. 2018	14 518	
25 obrazů z dějin Slezska 1993–2018	20. 3. – 30. 6. 2018	5 169	zkráceno ze 4. 11.
Opavský "srpen 1968" ve fotografiích	1. 7. – 15. 9. 2018	3 650	
Sloni v chovu Zoo Ostrava	od 1. 9. 2018	6 001	
Lovci mamutů ve Slezsku	3. 9. – 25. 11. 2018	2 970	
Výstava obrazů Zdeňka Buriana	18. 9. – 25. 10. 2018	1 863	
Legionářské muzeum 1928 – 1938 – 2018	26. 10. 2018 – 7. 3. 2019	X	nelze určit – venkovní výstava
Velká válka a řád německých rytířů	1. 11. – 2. 12. 2018	1 052	
Stolování všední a sváteční. Příběh fajánse, majoliky a porcelánu	20. 11. 2018 – 15. 5. 2019	2 383	návštěvnost do 31. 12. 2018
Antonín Satke – střípky z mozaiky života a díla slezského folkloristy a etnografa	21. 11. 2018 – 14. 4. 2019	2 344	návštěvnost do 31. 12. 2018
Štědrý večer nastal...	2. 12. 2018 – 6. 1. 2019	2 525	návštěvnost do 31. 12. 2018
Knihy džunglí	4. 12. 2018 – 1. 9. 2019	1 931	návštěvnost do 31. 12. 2018
Československá státní hranice a Slezsko	11. 12. 2018 – 3. 3. 2019	1 598	návštěvnost do 31. 12. 2018
Celkem		94 684	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Afrika bez safari (přednáška – Věra Koutecká)	10. 1. 2018	25	
Ptactvo Opavy (přednáška – Jakub Stančo)	17. 1. 2018	74	
Československo-lichtenštejnské vztahy v letech 1918–1945 (přednáška – Kamil Rodan)	31. 1. 2018	28	
Svatební obřad (soukromá akce)	3. 2. 2018	50	
Československo-lichtenštejnské vztahy od roku 1945 do současnosti (přednáška – Kamil Rodan)	7. 2. 2018	38	
Koncert trubačů (Klub trubačů ČMMJ Opava)	11. 2. 2018	105	realizováno před HVB na schodišti
Rozloučení s Petrem Bezručem	17. – 18. 2. 2018	175	
Gnalic – podmořský výzkum vraku renesanční lodi (přednáška – Matěj Martinčák)	21. 2. 2018	30	
Vernisáž výstavy – Můj svět	22. 2. 2018	114	
Izrael – ptačí ráj	28. 2. 2018	33	
Velikonoce ve stylu rodiny Fabergé (přednáška – Kamil Rodan)	7. 3. 2018	38	
Vernisáž výstav – Slezsko a Ostravsko 1918–1938, Móda osmiček: Trendy let 1918–1988 a 25 obrazů z dějin Slezska 1993–2018	20. 3. 2018	230	
Noc s Andersenem	23. 3. 2018	12	
Opavský pěší pluk "Der Kaiser" na frontách 1. světové války (přednáška – Ondřej Kolář)	28. 3. 2018	32	
V obležení královských her a hraček (přednáška – Kamila Rodan)	4. 4. 2018	23	
Krajské kolo Geologické olympiády	9. 4. 2018	24	
Den Země	20. 4. 2018	82	
Filipojakubská noc	30. 4. 2018	27	
Úskalí královské lásky (přednáška – Kamil Rodan)	2. 5. 2018	13	

Elegance a styl první republiky (1918–1938). Módní přehlídka k výstavě Móda osmiček / Den matek	12. 5. 2018	109	
Mezinárodní den muzeí	19. 5. 2018	194	
Vídeňská porcelánka (přednáška – Martin Janák)	19. 5. 2018	15	zahrnuto v Mezinárodní dni muzeí
Pobočka Technická SS policejní akademie v Brně (přednáška – V. Schildberger)	23. 5. 2018	6	
Den dětí	3. 6. 2018	178	
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	1838	
Životní osudy dětí Františka Ferdinanda d'Este (přednáška – Kamil Rodan)	13. 6. 2018	30	
Den otců	17. 6. 2018	20	
Muzejní badatelé aneb Poznáváme naši planetu (letní edukační aktivity)	23. – 27. 7. 2018	19	
Muzejní badatelé aneb Poznáváme naši planetu (letní edukační aktivity)	13. – 17. 8. 2018	20	
Za ptáky Gruzie a Arménie	28. 8. 2018	19	
Mezinárodní noc pro netopýry	29. 8. 2018	206	
Seminář pro pedagogy	31. 8. 2018	12	
Královské rody a paranormální jevy (přednáška – Kamil Rodan)	5. 9. 2018	36	
Dny evropského dědictví	8. 9. 2018	32	
Dny evropského dědictví – komentované prohlídky muzejních zahrad	8. 9. 2018	85	
České Slezsko a Mnichov 1938 (přednáška – Ondřej Kolář)	12. 9. 2018	10	
Mezinárodní den seniorů	1. 10. 2018	36	
Konec habsburské monarchie očima císaře Karla a jeho manželky (přednáška – Kamil Rodan)	3. 10. 2018	43	
Slezský podzim 1918 (přednáška – Ondřej Kolář)	10. 10. 2018	13	
Mezinárodní den archeologie	20. 10. 2018	306	
Představení knihy Slezsko a Ostravsko v Masarykově republice	26. 10. 2018	11	

Halloween v muzeu	2. 11. 2018	210	
Vernisáž výstavy – Stolování všední a sváteční	20. 11. 2018	38	
Antonín Satke – střípky z mozaiky života a díla slezského folkloristy a etnografa (komentovaná prohlídka)	21. 11. 2018	35	
Mikulášská nadílka a vánoční dílničky	2. 12. 2018	141	
Vernisáž výstavy – Knihy džunglí	4. 12. 2018	30	
Malování baněk	4. – 21. 12. 2018	828	
Předvánoční koncert ZUŠ Opava	10. 12. 2018	123	
Diskuze k NAKI – Velký historický atlas českého Slezska	11. 12. 2018	11	
Československá státní hranice a Slezsko – komentovaná prohlídka	11. 12. 2018	22	
Předvánoční koncert Komorního pěveckého sboru Slezské univerzity	21. 12. 2018	93	
Celkem		5 922	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Národní památník II. světové války

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Československá armáda 1918–1938 (1945)	12. 4. – 30. 11. 2018	17 315	
Výstupy na vyhlídku památníku	12. 4. – 30. 11. 2018	3 669	
Celkem		20 984	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Vernisáž výstavy Československá armáda 1918–1938 (1945)	12. 4. 2018	106	
Hvězdicový pochod	21. 4. 2018	220	
Osvobození města Opavy	21. 4. 2018	272	
Osvobození obce Hrabyně	28. 4. 2018	48	
Osvobození Ostravy	29. 4. 2018	65	
Sraz motorkářů	29. 4. 2018	185	
Běh osvobození Ostravy	8. 5. 2018	90	
Den vítězství – pietní akt	8. 5. 2018	120	
Mezinárodní den muzeí	18. 5. 2018	149	
Den dětí	2. 6. 2018	87	
Zasedání krizového štábu Policie ČR	8. 6. 2018	18	
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	1 443	
Ukončení "Dnů Ruska"	22. 6. 2018	25	
Slavnostní odhalení destičky padlým letcům na symbolickém hřbitově	5. 8. 2018	15	
Zapomenutý deník (letní edukační aktivity)	8. – 10. 8. 2018	16	
Zapomenutý deník (letní edukační aktivity)	29. – 31. 8. 2018	24	

Zapomenutý deník	22. 9. 2018	0	
Den seniorů	4. 10. 2018	26	
Zapomenutý deník	20. 10. 2018	0	
Den vzniku Československa	28. 10. 2018	259	
Den veteránů + křest knihy Odchody a návraty...	11. 11. 2018	60	
Ukončení sezóny v památníku	25. 11. 2018	2	
Celkem		3 124	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Arboretum Nový Dvůr

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
První skleníková expozice v AND	1. 5. 2017 – 3. 3. 2019	35 389	celková návštěvnost: 63 556
Zvířata a jejich děti	23. 5. 2017 – 3. 3. 2019	35 389	celková návštěvnost: 58 266
Rhododendrony	16. 4. – 31. 5. 2018	13 530	
Kouzlo živých motýlů	1. 6. – 1. 7. 2018	6 115	
Balkónové rostliny	18. 6. – 31. 8. 2018	9 250	
Celkem		99 673	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Jaro v Arboretu	21. – 22. 4. 2018	1 618	
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	331	
Víkend otevřených zahrad	9. – 10. 6. 2018	1 790	
Indiánské léto	18. – 19. 8. 2018	1 731	
Vyřež/š si svou dýni	6. – 7. 10. 2018	2 581	
Celkem		8 051	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Areál čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Hlučín-Darkovičky 2018	18. a 19. 5. 2018	18 000	nezapočítáno do celkové návštěvnosti
Pochod po linii čs. opevnění	22. 9. 2018	43	
Celkem		18 043	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Památník Petra Bezruče

VÝSTAVY			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Leopold Parma mezi přáteli	14. 11. 2017 – 15. 4. 2018	24	celková návštěvnost: 83
Raděj se duše a buď veselá aneb Kramářské tisky z PPB	10. 5. – 5. 8. 2018	614	
Elegie moderny: Knižní kultura let 1958–1968	21. 8. 2018 – 7. 1. 2019	165	návštěvnost do 31. 12. 2018
Celkem		803	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

AKCE			
název	termín konání	počet návštěvníků	poznámka
Zimní inspirace v pohádkách – víkendový workshop	7. 1. 2018	7	
Zimní inspirace v pohádkách – víkendový workshop	21. 1. 2018	0	
Zimní inspirace v pohádkách – víkendový workshop	4. 2. 2018	0	
Zimní inspirace v pohádkách – víkendový workshop	18. 2. 2018	2	
Workshop k Mezinárodnímu dni žen	8. 3. 2018	0	
Vítáme jaro – víkendový program	18. 3. 2018	4	
Vítáme jaro – víkendový program	25. 3. 2018 / 31. 3. 2018	1	
Raduj se duše a buď veselá aneb Kramářské tisky z PPB – vernisáž	10. 5. 2018	45	
Maminka – víkendový workshop	13. 5. 2018	7	
Mezinárodní den dětí	3. 6. 2018	43	
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	434	
Prázdninové snění nás a našich knižních hrdinů	10. 7. / 17. 7. / 28. 8. 2018	2	
Poslechněte věci neslýchané – přednáška	11. 7. 2018	11	
Elegie moderny: Knižní kultura let 1958–1968 – vernisáž	21. 8. 2018	25	
Jana Beňová a Michal Hvorecký – autorské čtení a beseda	4. 9. 2018	10	
Křest sborníku z konference "Petr Bezruč – bard první, co promluvil"	14. 9. 2018	28	
Komentované prohlídky Památníku Petra Bezruče	15. 9. 2018	5	

Večer vítězů k recitační soutěži Stučkonoska modrá	19. 9. 2018	56	
Elegie moderny: Knižní kultura let 1958–1968 – víkendový workshop	16. 9. / 23. 9. / 7. 10. / 14. 10. / 21. 10. 2018	11	
Můj stát – putování s českým lvem za sedmi státními symboly – víkendový workshop	28. 9. a 28. 10. 2018	11	
Petr Bezruč – inspirace výtvarníků – víkendový workshop	1. 10. 2018	0	
Petr Bezruč, básník průmyslu?	17. 10. 2018	7	
Elegie moderny: Knižní kultura let 1958–1968 – víkendový workshop	4. 11. / 24. 11. 2018	0	
Vánoce v literárním díle slezských autorů – víkendový workshop	2. 12. / 16. 12. 2018	5	
Celkem		714	<i>nelze srovnávat s celkovou návštěvností areálu</i>

Srub Petra Bezruče

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
EHD - komentované prohlídky	8. a 9. 9. 2018	44
Celkem		44

Knihovna SZM

AKCE		
název	termín konání	počet návštěvníků
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	63
Celkem		63

NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Historická výstavní budova

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Společensko-vědní programy		
B-F-L-M-P-S-V-Z – vyjmenovaná slova	1. 1. – 31. 12. 2018	146
Křížem krázem Moravskoslezského kraje z Opavy do Beskyd	1. 1. – 28. 2. 2018	76
Kolovrátek zlatý, upřede nám šaty	1. 3. – 31. 8. 2018	197
Jak lazarety ke jménu přišly aneb historie zdravotní péče	1. 3. – 31. 12. 2018	130
Muzejní velikonoční svátky	12. 3. – 8. 4. 2018	210
Na vlnách první republiky	1. 5. – 4. 11. 2018	254
Z pohádky do pohádky	1. 9. – 31. 12. 2018	0
Krajina kolem nás	1. 9. – 31. 12. 2018	26
Poznejte s námi módní trendy let dávno minulých	1. 7. – 4. 11. 2018	123
Vánoce, vánoce přicházejí... aneb zvyky, tradice a symboly	4. 12. – 31. 12. 2018	543
Dobrodružná výprava s Mauglím	6. 12. – 31. 12. 2018	100
Přírodovědné programy		
Zimní příroda	1. 1. – 31. 3. 2018	177
Se zvířátky do pohádky	1. 1. – 31. 12. 2018	35
Nej ze světa zvířat	1. 1. – 31. 12. 2018	655
Putování po vlákněch pavučin	1. 1. – 31. 12. 2018	324
Cesta do Prehistorie Země	1. 1. – 31. 3. 2018	18
Sloní život	1. 3. – 31. 3. 2018	0
Velké včelí tajemství	1. 3. – 31. 12. 2018	409
Ptačí lumpárny	1. 3. – 31. 12. 2018	187
Medvědí dobrodružství	1. 5. – 31. 12. 2018	57

Speciální programy pro návštěvníky se specifickými potřebami		
Sloní rodinka v muzeu	1. 1. – 31. 12. 2018	0
Hrou ke Slezským písním	1. 1. – 28. 2. 2018	0
Lesní zvěř Slezska	1. 1. – 31. 12. 2018	95
Divadlo ve Slezsku	1. 3. – 30. 4. 2018	0
Lékařská péče a první pomoc pro děti	1. 5. – 31. 12. 2018	0
Jak si postavit vlastní dům, či domeček?	1. 5. – 31. 12. 2018	12
Ostatní programy		
Jarní edukační aktivity Po stopách historie Opavského Slezska	5. – 7. 3. 2018	30
Noc s Andersenem	23. 3. 2018	12
Vycházky po stopách přírody Slezska	1. 4. – 30. 9. 2018	20
Muzejní kroužky	1. 4. – 31. 8. 2018	21
Muzejní badatelé aneb poznáváme naši planetu (letní edukační aktivity)	23. – 27. 7. 2018	19
Muzejní badatelé aneb poznáváme naši planetu (letní edukační aktivity)	13. – 17. 8. 2018	20
Seminář pro pedagogy	31. 8. 2018	12
Dny evropského dědictví	8. 9. 2018	2
Rozloučení s Petrem Bezručem	17. – 18. 2. 2018	172
Doprovodné akce		
Den Země	20. 4. 2018	82
Filipojakubská noc	30. 4. 2018	27
Svátek matek	12. 5. 2018	109
Mezinárodní den muzeí	19. 5. 2018	209
Den dětí	3. 6. 2018	178
Slezská muzejní noc	8. 6. 2018	1838
Den otců	17. 6. 2018	20
Mezinárodní noc pro netopýry	28. 8. 2018	206

Mezinárodní den seniorů	4. 10. 2018	36
Mezinárodní den archeologie	20. 10. 2018	554
Halloween v muzeu	2. 11. 2018	210
Mikulášská nadílka a vánoční dílničky	2. 12. 2018	141
Knihy džunglí - vernisáž výstavy	4. 12. 2018	30
Celkem		7 722

Národní památník II. světové války

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Velká válka a české země	13. 4. – 30. 11. 2018	758
Holocaust a transporty židovského obyvatelstva	13. 4. – 30. 11. 2018	362
Některé stránky života v Protektorátu Čechy a Morava	13. 4. – 30. 11. 2018	199
Zvířata ve válkách	13. 4. – 30. 11. 2018	606
Másla není, omastku není...	1. 9. – 30. 11. 2018	55
Letem dětským světem	1. 9. – 30. 11. 2018	0
Zapomenutý deník (letní edukační aktivity)	8. – 10. 8. 2018	16
Zapomenutý deník (letní edukační aktivity)	29. – 31. 8. 2018	24
Branná moc republiky Československé (1918–1938) – nová naděje	13. 4. – 31. 5. 2018	41
Druhá republika - 167 dnů	13. 4. – 31. 5. 2018	0
Vánoční zázrak	1. 11. – 30. 11. 2018	49
Program mimo expoziční areál		
Ostravská operace a odboj	duben	55
Celkem		2 165

Památník Petra Bezruče

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Život a dílo Petra Bezruče	1. 1. – 31. 12. 2018	1 006
Zdenka Tomášková a Ortel samoty	1. 1. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	0
Muzeum – známé i neznámé	1. 1. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	0
Literární vycházky "Život a dílo Petra Bezruče"	1. 1. – 31. 12. 2018	80
Pojďte s námi do muzea	1. 1. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	0
Biblioterapie pro dospělé	1. 5. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	10
Ozvěny Slezských písní	1. 5. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	0
Čtenářské dílny	1. 5. – 30. 6. / 1. 9. – 31. 12. 2018	0
Workshop "Můj stát – putování s českým lvem za sedmi státními symboly"	28. 9. / 28. 10. 2018	11
Elegie moderny – knižní kultura let 1958–1968	22. 8. 2018 – 7. 1. 2019	105
Workshop "Petr Bezruč – inspirace výtvarníků"	1. 10. 2018	0
Workshop "Elegie moderny. Knižní kultura let 1958–1968"	16. 9. / 23. 9. / 7. 10. / 14. 10. / 21. 10. / 4. 11. / 24. 11. 2018	11
Příroda v poezii Petra Bezruče	1. 11. – 31. 12. 2018	0
Workshop "Vánoce v literárním díle slezských autorů"	2. 12. / 10. 12. / 11. 12. / 16. 12. 2018	53
Obraz matky v literárním díle	1. 5. – 30. 6. 2018	0
Maminka – pro veřejnost	13. 5. 2018	7
Zimní inspirace v pohádkách – pro veřejnost	7. 1. / 21. 1. / 4. 2. / 18. 2. 2018	9
Mezinárodní den žen – workshop	8. 3. 2018	0
Velikonoce a lidové zvyky	1. 3. – 30. 4. 2018	0
Vítáme jaro – pro veřejnost	18. 3. / 25. 3. 2018	5
Leopold Parma mezi přáteli	1. 1. – 20. 4. 2018	0
Program pro seniory	1. 1. – 30. 4. 2018	0
Pohádkové čtení "Kolovrat"	1. 1. – 30. 4. 2018	0

Prázdninové snění nás a našich knižních hrdinů – pro veřejnost	10. 7. / 17. 7. / 28. 8. 2018	2
Raděj se duše má a buď veselá aneb Kramářské tisky z PPB	11. 5. – 5. 8. 2018	39
Celkem		1 138

Edukační programy mimo expoziční areál

název programu	doba trvání	počet návštěvníků
Josef Lada očima seniorů	14. 2. 2018, Charita Opava	18
Ozvěny velikonoční	26. 2. 2018, Seniorcentrum Slavkov	22
Ozvěny velikonoční	21. 3. 2018, Denní stacionář pro seniory, Opava	19
Ozvěny velikonoční	23. 3. 2018, Dům pro matky s dětmi, Opava	8
Knižní kultura – biblioterapie	26. 3. 2018, Seniorcentrum Slavkov	20
Ozvěny velikonoční	26. 3. 2018, Rehabilitační ústav, Hrabyně	11
Ozvěny velikonoční	27. 3. 2018, Církevní škola, Opava	42
Petr Bezruč - život a dílo	16. 4. 2018, Charita Opava	17
Obraz matky v literárním díle	14. 5. 2018, Seniorcentrum Slavkov	24
Obraz matky v literárním díle	16. 5. 2018, Denní stacionář pro seniory, Opava	17
Jaroslav Seifert a Jindřich Šimon Baar	28. 5. 2018, Charita Opava	15
Literatura pro děti a mládež - Karafiát, Háj	13. 6. 2018, Denní stacionář pro seniory, Opava	16
Literatura pro děti a mládež - Karafiát, Háj	22. 6. 2018, Seniorcentrum Slavkov	20
Literatura pro děti a mládež - Karafiát, Háj	25. 6. 2018, Charita Opava	17
Poutní místa ve Slezsku a kramářské tisky	16. 7. 2018, Seniorcentrum Slavkov	17
České světice jako inspirace pro literární dílo	27. 8. 2018, Seniorcentrum Slavkov	13
České světice jako inspirace pro literární dílo	10. 9. 2018, Klub důchodců Stopa, Opava	19
Biblioterapie: J. V. Pleva – Malý Bobeš	1. 10. 2018, Charitní domov Opava	15
Biblioterapie: J. V. Pleva – Malý Bobeš	3. 10. 2018, Denní stacionář pro seniory, Opava	17
Biblioterapie: Válka a naděje	4. 10. 2018, NPDSV	7
Biblioterapie: J. V. Pleva – Malý Bobeš	22. 10. 2018, Seniorcentrum Slavkov	17

Biblioterapie: Slezské pohádky a pověsti	14. 11. 2018, Denní stacionář pro seniory, Opava	17
Biblioterapie: Slezské pohádky a pověsti	19. 11. 2018, Seniorcentrum Slavkov	15
Biblioterapie: Válka a naděje	3. 12. 2018, Charitní domov Opava	17
Biblioterapie: Slezské pohádky a pověsti	17. 12. 2018, Seniorcentrum Slavkov	13
Celkem		433

CELKOVÁ NÁVŠTĚVNOST EDUKAČNÍCH PROGRAMŮ A AKCÍ PRO DĚTI A MLÁDEŽ

expoziční areál	počet návštěvníků
Historická výstavní budova	7 722
Národní památník II. světové války	2 165
Památník Petra Bezruče	1 771
celkem	11 658

Pozn.: Do oficiální statistiky (Výkaz o muzeu) nejsou započítávány edukační programy mimo expoziční areály Slezského zemského muzea.

NÁVŠTĚVNOST WEBU SZM

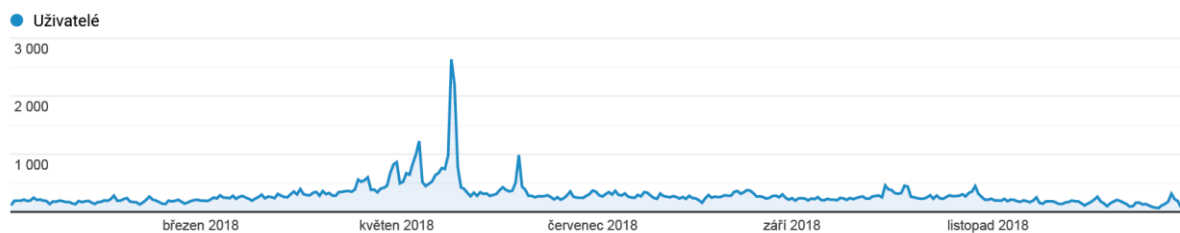
Souhrnná statistika o návštěvnosti webových stránek SZM

Uživatelé	77 019
Noví uživatelé	75 515
Návštěvy	120 662
Počet relací na uživatele	1,57
Zobrazení stránek	429 767
Počet stránek na 1 relaci	3,56
Průměrná doba trvání relace	00:02:23

Geografické rozdělení uživatelů webových stránek SZM

Země	Počet uživatelů	Uživatelé v %
Česká republika	70 960	92,16
Polsko	2 634	3,42
Slovensko	903	1,17
Spolková republika Německo	589	0,76
Spojené státy americké	318	0,41
Spojené království	155	0,20
Rakousko	140	0,18
Peru	93	0,12
Francie	81	0,11
Itálie	75	0,10
celkem		100

Grafické znázornění návštěvnosti webových stránek SZM

SBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Sbírka SZM je zapsána v Centrální evidenci sbírek muzejní povahy ČR (dále jen CES) pod číslem ZMO/002-05-07-150002. Informace o ní jsou k dispozici na webových stránkách CES (www.ces.mkcr.cz/) a SZM (www.szm.cz). Sbírku SZM od roku 2013 tvoří 21 oborových částí. Následující tabulky uvádí jejich přehled, stav sbírky a údaje o inventarizaci.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. 2018	599 964
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zpracovaných v systematické evidenci (katalogizovaných) v elektronické podobě celkem k 31. 12. 2018	258 593
- z toho digitalizovaných v podobě obrazového záznamu	109 400
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů prezentovaných formou on-line katalogu na internetové stránce muzea	3 795
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za rok 2018	842
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za rok 2018	2
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	4 003
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	80
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za rok 2018	49 568

podsbírka	př. č.	inv. č.	všechny záznamy	celkem evid. č.
9 – archeologická	4 394	35 926	40 343	40 320
5 – botanická	1	189 462	189 511	189 463
24 – další – Národní památník II. sv. války Hrabyně	285	3 368	3 744	3 653
24 – další – Dendrologická	0	19 038	19 064	19 038
24 – další – Živé dřeviny	1	58	116	59
24 – další – Divadelní	242	9 214	13 725	9 456
7 – entomologická	653	3 454	4 218	4 107
11 – etnografická	1 977	20 924	24 885	22 901
21 – fotografie, film, videozáznamy a jiná media	6	22 241	58 388	22 247
1 – geologická	0	10 635	11 360	10 635
10 – historická	1 472	28 696	31 358	30 168
18 – knihy	1 126	21 832	23 231	22 958
24 – další – muzeologická	1 257	2 680	6 012	3 937
24 – další – muzikologická	493	21 867	26 175	22 360
24 – další – novodobé dějiny	99	37 697	39 082	37 796
13 – numizmatická	5 401	39 607	46 543	45 008
4 – paleontologická	51	17 257	17 384	17 308
19 – písemnosti a tisky	4 730	40 347	45 908	45 077
24 – další – sbírka Slezského ústavu	7	2 275	2 549	2 282
15 – výtvarné umění	330	35 588	37 291	35 918
8 – zoologická	259	15 014	16 028	15 273
Celkem SZM	22 784	577 180	656 915	599 964

CHRONOLOGICKÁ EVIDENCE

V této tabulce se můžete seznámit s konkrétními způsoby nabití v jednotlivých podsбірkách. Vyplývá z ní mimo jiné, že akvizice jsou získávány jako výsledky výzkumu převážně sběrem, koupí či darem.

podsбірka	počáteční stav		přibylo											ubylo		konečný stav			
			celkem		sběrem		koupí			darem		jinak							
	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	Kč	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.	př. č.	j.		
archeologická	4617	476100	24	9794	24	9794	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4641	485894
botanická	189463	189463	100	100	0	0	0	0	0	100	100	0	0	0	0	0	0	189563	189563
dendrologická	463	18949	1	89	1	89												464	19038
divadelní	9887	43817	40	258	36	221	0	0	0	4	37	0	0	0	0	0	0	9927	44075
entomologická	675	849727	12	5034	12	5034	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	687	854761
etnografická	10832	54197	32	35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10864	54232
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná médiá	11029	46245	5	5	0	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	11034	46250
geologická	10785	11859	40	40	40	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10825	11899
historická	6145	55741	21	26	0	0	1	1	1500	20	25	0	0	0	0	0	0	6166	55767
knihy	36783	37974	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	36783	37974
muzeologická	2984	9156	80	531	80	531	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3064	9687
muzikologická	20855	57073	5	18	4	17	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20860	57091
novodobé dějiny	42388	95386	12	87		42		44	6770		1	0	0	0	0	0	0	42400	95473
numizmatická	10880	104470	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10880	104470
paleontologická	1031	58952	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1031	58952
Národní památník II. svět. války	1295	11860	173	340		165		175	195600	0	0	0	0	0	0	0	0	1468	12200
písemnosti a tisky	22621	210302	275	431	151	297	0	0	0	124	134	0	0	0	0	0	0	22896	210733
sbírka Slezského ústavu	2171	22073	7	7	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2178	22080
výtvarné umění	18616	46126	15	22	11	18	2	2	39000	2	2	0	0	0	0	0	0	18631	46148
zoologická	11461	230005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	11461	230005
živé dřeviny	58	58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	58	58
Celkem	415039	2629533	842	16817	366	16255	4	223	242870	250	299	5	5	0	0	0	0	415881	2646350

SYSTEMATICKÁ EVIDENCE

Přírůstky v systematické evidenci odráží rychlost odborného zpracovávání jednotlivých podsbírek. Tato rychlost je velmi odlišná v závislosti na charakteru a struktuře podsbírk, na typech sbírkových předmětů a na míře zpracování podsbírk.

podsírka	počáteční stav			přibylo			ubylo			konečný stav		
	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.	př. č.	inv. č.	j.
archeologická	4264	44871	245453	24	2095	4024	0	0	0	4288	46966	249477
botanická	500	189463	189463	1	100	100	0	0	0	501	189563	189563
dendrologická	462	18868	18868	1	81	81				463	18949	18949
divadelní	9397	9001	35419	187	187	1156	0	0	0	9584	9188	36575
entomologická	129	8591	515013	11	300	4696	0	0	0	140	8891	519709
etnografická	9123	20059	27207	0	149	1489	0	0	0	9123	20208	28696
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	10979	18967	44717	39	55	1378	0	0	0	11018	19022	46095
geologická	10785	10840	11859	40	40	40	0	0	0	10825	10880	11899
historická	4496	27621	39107	69	353	379	0	0	0	4565	27974	39486
knihy	36783	36783	37974	0	0	0	0	0	0	36783	36783	37974
muzeologická		2396	7491	0	261	2917	0	0	0	0	2657	10408
muzikologická	20395	21285	51407	0	185	185	0	0	0	20395	21470	51592
novodobé dějiny	3183	46728	83235	41	82	82	0	0	0	3224	46810	83317
numizmatická	4996	40090	42280			300				4996	40090	42580
paleontologická	986	17652	58596	0	0	0	0	0	0	986	17652	58596
Nár. památník II. svět. války		12615	12895		19	67				0	12634	12962
písemnosti a tisky	18837	64276	101216	299	2740	2791	0	2	2	19136	67014	104005
sbírka Slezského ústavu	2013	2296	21941		4	217	0	0	0	2013	2300	22158
výtvarné umění	17872	29541	37167	15	340	340	0	0	0	17887	29881	37507
zoologická	10909	11989	222675	0	0	0	0	0	0	10909	11989	222675
živé dřeviny	58	58	58	0	0	0	0	0	0	58	58	58
celkem	166167	633990	1804041	727	6991	20242	0	2	2	166894	640979	1824281

PŘEDMĚTY V POMOCNÉ EVIDENCI

V pomocné evidenci jsou uchovávány předměty a pomocný materiál, který přímo nezhodnocuje podsbírku, je ale důležitý například pro budoucí odborné zpracování či pro prezentační či studijní účely. V minulosti byly do pomocné evidence zapsány velké konvoluty předmětů, u nichž bylo předpokládáno, že je není možné v dostatečné kvalitě odborně zpracovat v systematické evidenci do zákonem stanovené lhůty dvou let od zápisu do chronologické evidence. V SZM má zřízenou pomocnou evidenci několik podsbírek a v současné době se nerozšiřuje.

podsbírka	počáteční stav	přibylo	konečný stav
entomologická	14 179	0	14 179
geologická	2850	0	2850
divadelní	59	0	59
historická	8 251	0	8 251
muzeologická	8369	0	8369
muzikologická	838	0	838
numizmatická	2 566	0	2 566
výtvarné umění	82 157	0	82 157
celkem	119 269	0	119 269

DIGITÁLNÍ DOKUMENTACE PODSBÍRKY

Digitalizace za rok 2018				
podsbírka	ÚPLNÁ DIGITALIZACE		evidenční II. stupně	
			ČÁSTEČNÁ DIGITALIZACE	
	inv. č.	j.	inv. č.	j.
archeologická	1 004	4 053	2 095	4 024
botanická	205	205	565	565
Nár. památník II. svět. války	0	410	0	797
dendrologická	647	647	89	89
divadelní	128	1 093	187	1 156
entomologická	0	0	300	4 696
etnografická	666	2 006	0	0
fotografie, filmy...	2 579	7 225	0	0
geologická	0	0	40	40
historická	1 000	1 741	2 709	3 681
muzeologická	193	894	261	2 917
muzikologická	515	759	946	1 269
novodobé dějiny	1 328	1 689	100	719
numismatická	1 000	1 000	3 240	3 300
paleontologická	0	0	0	2 143
písemnosti a tisky	2 051	2 787	4 620	4 938
sbírka Slezského ústavu	390	4 436	4	217
výtvarné umění	2 863	2 863	928	928
zoologie	0	0	29	29
živé dřeviny	0	0	0	0
celkem	14 569	31 808	16 113	31 508

Celkový stav digitalizace				
podsbíрка	ÚPLNÁ DIGITALIZACE		evidence II. stupně	
			ČÁSTEČNÁ DIGITALIZACE	
	inv. č.	j.	inv. č.	j.
archeologická	9 804	9 900	37 773	81 254
botanická	9 088	9 088	21 911	21 911
Nár. památník II. svět. války	3 340	3 590	9 331	9 700
dendrologická	3 448	3 448	19 038	19 038
divadelní	4 997	9 118	4 655	27 967
entomologická	302	302	1 749	32 476
etnografická	13 673	19 263	4 387	4 508
fotografie, filmy...	17 114	38 701	0	0
geologická	550	550	10 731	12 697
historická	11 970	16 196	15 159	25 881
muzeologická	909	4 496	1 809	7 658
muzikologická	1 949	8 894	9 807	37 810
novodobé dějiny	5 479	6 214	30 759	40 991
numismatická	9 845	9 866	27 543	28 011
paleontologická	0	0	9 000	9 000
písemnosti a tisky	2 354	3 159	26 082	26 246
sbíрка Slezského ústavu	808	13 692	1 463	6 649
výtvarné umění	12 814	12 814	12 344	12 344
zoologie	956	963	14 994	203 811
živé dřeviny	0	0	58	58
celkem	109 400	170 254	258 593	608 010

INVENTARIZACE

podsbírka	př. č.	inv. č.	j.	zpracoval	zápis ze dne
archeologická	621	3 502	42 112	S. Králová	16. 3. 2018
botanická	0	0	0	X	X
dendrologická	0	0	0	X	X
divadelní	0	0	0	X	X
entomologická	0	0	0	J. Roháček	5. 4. 2018
etnografická	0	0	0	M. Suchánková	závěrečná zpráva
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	0	L. Wünsch, I. Nováková	28. 3. 2018
geologická	0	0	0	X	X
historická	0	0	0	X	X
knihy	0	0	3 183	D. Kuřová	X
muzeologická	0	0	0	X	závěrečná zpráva
muzikologická	0	0	0	X	X
novodobé dějiny	0	0	0	X	X
numizmatická	0	0	0	X	X
paleontologická	0	0	0	X	X
Nár. památník II. svět. války	0	0	0	X	X
písemnosti a tisky	35	9 998	1 950	J. Šíl, M. Dragonová	27. 3., 13. 4., 25. 4., 26. 4., 3. 9.
sbírka Slezského ústavu	0	2323	2323	M. Haničáková	20. 2., 16. 3., 19. 3., 23. 3.
výtvarné umění	0	0	0	X	závěrečná zpráva
zoologická	0	0	0	X	X
živé dřeviny	0	0	0	X	X
celkem	656	15 823	49 568		

PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY

Jedná se o preparaci a reparaaci, konzervaci a rekonzervaci a restaurování sbírkových předmětů buď vlastními odbornými pracovníky z Oddělení ochrany sbírkových předmětů (OOSP) a kurátory (přírodovědci – preparace), anebo externími specialisty.

podsbírka	inv. č./ př. č.	j.	ošetřil
archeologická	1	3	OOSP
botanická	100	100	Lukáš Číhal
dendrologická	81	81	Martina Rigauxová
divadelní	5	5	OOSP
entomologická	12	5 034	Jindřich Roháček
etnografická	56	56	OOSP
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	0	0	X
geologická	0	0	X
historická	11	12	OOSP
knihy	0	0	X
muzeologická	0	0	X
muzikologická	27	27	OOSP, T. Pospíšil (6)
novodobé dějiny	0	0	X
numizmatická	0	0	X
paleontologická	0	0	X
Národní památník II. svět. války	0	0	X
písemnosti a tisky	1	1	OOSP
sbírka Slezského ústavu	0	0	X
výtvarné umění	750	759	OOSP
zoologická	25	62	OOSP
živé dřeviny	0	0	X
celkem	1 069	6 140	

ODDĚLENÍ OCHRANY SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

Počet konzervovaných/restaurovaných předmětů			
vlastní kapacitou			
podsbírka	inv.č./přír.č.	jednotky	druh činnosti
archeologická	0	2	konzervace
	1	1	restaurování
divadelní	1	1	konzervace
	4	4	restaurování
Etnografická	46	46	konzervace
	10	10	restaurování
historická	6	7	konzervace
	5	5	restaurování
muzikologická	6	6	konzervace
	1	1	restaurování
numismatická	0	0	konzervace
výtvarné umění	521	530	konzervace
	229	229	restaurování
slezský ústav	1	2	konzervace
	3	3	restaurování
dodavatelsky			
podsbírka	inv.č./přír.č.	jednotky	druh činnosti
muzikologická	6	6	restaurování (T. Pospíšil)
výtvarné umění	4	4	restaurování
celkem (konzervace)	581	594	
celkem (restaurování)	253	253	

Počet preparovaných předmětů			
vlastní kapacitou			
podsbírka	inv.č./přír.č.	jednotky	druh činnosti
zoologická	přírůstky	47	preparace
	7	7	konzervace
celkem	54	54	

DISLOKACE SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbíрка		inv. č./př. č.	j.
archeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	152	152
	dle smlouvy o výpůjčce	2759	2782
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
botanická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
dendrologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
divadelní	dle záznamu o přemístění sb. př.	96	247
	dle smlouvy o výpůjčce	6	21
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
entomologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	17	121
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
etnografická	dle záznamu o přemístění sb. př.	740	1134
	dle smlouvy o výpůjčce	526	1384
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	dle záznamu o přemístění sb. př.	37	303
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
geologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	16	17
	dle smlouvy o výpůjčce	1	1
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
historická	dle záznamu o přemístění sb. př.	214	324
	dle smlouvy o výpůjčce	75	87
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věci*	0	0
knihy	dle záznamu o přemístění sb. př.	55	101

	dle smlouvy o výpůjčce	3	3
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	26	26
muzeologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
	dle záznamu o přemístění sb. př.	58	75
muzikologická	dle smlouvy o výpůjčce	9	10
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	6	6
novodobé dějiny	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
numizmatická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
paleontologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
Národní památník II. svět. války	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
písemnosti a tisky	dle záznamu o přemístění sb. př.	232	232
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
sbírka Slezského ústavu	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
výtvarné umění	dle záznamu o přemístění sb. př.	852	1541
	dle smlouvy o výpůjčce	584	613
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	6	6
zoologická	dle záznamu o přemístění sb. př.	386	314
	dle smlouvy o výpůjčce	2	2

	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
živé dřeviny	dle záznamu o přemístění sb. př.	0	0
	dle smlouvy o výpůjčce	0	0
	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	0	0
celkem	dle záznamu o přemístění sb. př.	2 855	4 561
celkem	dle smlouvy o výpůjčce	3 965	4 903
celkem	dle smlouvy o dočasném fyzickém předání věcí*	38	38
celkem		6 858	9 502

* tj. smlouvy innominátní.

BADATELSKÉ VYUŽITÍ SBÍRKOVÝCH PŘEDMĚTŮ

podsbírka	počet badatelských návštěv	počet předložených sb. př.
archeologická	8	1250
botanická	8	1 400
dendrologická	0	0
divadelní	2	963
entomologická	1	148
etnografická	10	505
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	27	4 750
geologická	0	0
historická	16	1 024
knihy	231	873
muzeologická	1	9
muzikologická	6	156
novodobé dějiny	4	16
numizmatická	0	0
paleontologická	0	0
Národní památník II. svět. války	0	0
písemnosti a tisky	79	11 060
sbírka Slezského ústavu	1	1
výtvarné umění	18	396
zoologická	0	0
živé dřeviny	0	0
celkem	412	22 551

PÉČE O KNIHOVNÍ FOND

Knihovna SZM sídlí od roku 2012 v rekonstruované budově Janottovy vily jako samostatné pracoviště SZM v Opavě. Knihovna SZM spravuje knihovní fond, jehož součástí je také správa sbírkového fondu silesiak a starých tisků (viz sbírkotvorná činnost).

Knihovna SZM spolupracuje na digitalizaci fondu s Moravskoslezskou vědeckou knihovnou. Takto zdigitalizované dokumenty jsou přístupné na webových stránkách digitální knihovny Kramerius, která slouží pro zpřístupnění kulturního dědictví v digitální podobě.

Evidenční číslo knihovny evidované dle knihovního zákona č. 257/2001 Sb.: 5787/2003.

	celkem
Počet knihovních jednotek	299 945
Roční přírůstek v knihovních jednotkách	904
Počet registrovaných uživatelů	259
v tom	
zaměstnanci muzea a galerie	80
ostatní veřejnost	179
Počet výpůjček celkem	4 993
- z toho absenčních výpůjček	2 471
Výdaje na knižní fond v Kč	285,5
Počet zaměstnanců knihovny (přepočtený stav)	6
- z toho odborných knihovníků	4

VĚDA A VÝZKUM

Jako vědecko-výzkumná organizace se Slezské zemské muzeum podílí na základním a aplikovaném výzkumu v oblasti přírodních i společenských věd. Výzkum je realizován s podporou interních a externích grantů.

INTERNÍ GRANTOVÝ SYSTÉM

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:

KOMPLEXNÍ ZPRACOVÁNÍ, DIGITALIZACE, VÝZKUM A ZPŘÍSTUPNĚNÍ FONDU KRAMÁŘSKÝCH TISKŮ SLEZSKÉ OBLASTI V PAMÁTNÍKU PETRA BEZRUČE

Číslo vědeckého úkolu: IGS 201701/2017

Řešitel: Mgr. Martina Dragonová, Ph.D.

Spoluřešitel: Mgr. Monika Szturcová

Doba řešení: 1 rok, 2017–2018

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Projekt byl zaměřen na výzkum a evidenci dosud nezpracované sbírky kramářských tisků v Památníku Petra Bezruče (celkem se jedná o 847 sbírkových předmětů, ať už ve formě samostatných knížek, jednotlivých tisků či v rámci větších souborů písňových špalíčků). Cílem projektu bylo celkové zpracování dosud neevidovaných přírůstků, katalogizace všech tisků a komplexní analýza sbírky z hlediska datace, proveniencie tisků, obsahu (zastoupených žánrů), jazyku tisků a komparace sbírky se souvisejícími regionálními sbírkami. Vzhledem ke špatnému fyzickému stavu převážné většiny tisků je přínosná digitalizace celé sbírky a její zpřístupnění badatelům. Cílem rovněž bylo prezentování kramářských tisků nejen odborné, ale i laické veřejnosti, a to formou výstavy a publikované studie. Projekt bude dále pokračovat vydáním knižního obrazového katalogu v roce 2019.

Výstupy:

Výstava „Raděj se duše a buď veselá aneb Kramářské tisky z Památníku Petra Bezruče“ (11. 5. 2018 – 5. 8. 2018).

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:

EVROPSKÁ FAJÁNS A MAJOLIKA VE SBÍRCE SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Číslo vědeckého úkolu: IGS201802/2018

Řešitel: Mgr. Martin Janák

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Evropská fajáns a majolika ve sbírce Slezského zemského muzea (kromě samostatné oblasti fajánsových kachlů a dlaždic, a keramiky lidové) byla zdokumentována externím fotografem, některé z předmětů před fotografováním konzervovány. Na základě aktuální

celoevropské odborné literatury byl primární materiál analyzován a jednotlivě co nejpřesněji zařazen do kontextu evropských dílen a keramických center. Zároveň byl co nejpřesněji datován na základě tvarosloví, charakteru malby, druhu použité hmoty a v neposlední řadě značení (kde přítomno). Výsledné publikace ve dvou jazycích (anglicky a česky) tyto poznatky ve spojení s fotodokumentací zpřístupňují celosvětové odborné veřejnosti. Kromě toho začíná publikace kapitolou věnovanou historii Slezského zemského muzea a jeho sbírky s důrazem na sbírku keramiky. Zaměřuje se na vývoj sbírky, proměny akvizičního přístupu, důležité dárce a obchodníky, stejně jako kurátory, kteří orientaci sbírky určovali.

Výstupy:

Výstava „Stolování všední a sváteční. Příběh fajánse, majoliky a porcelánu“ – viz příslušná kapitola. Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:

**PROVENIENCE NORDICKÝCH HORNIN (DOKONČENÍ PRVNÍ ETAPY)
A STAVEBNÍ KÁMEN HRADŮ ČESKÉHO SLEZSKA (DOKONČENÍ)**

Číslo vědeckého úkolu: IGS 201803/2018

Řešitel: Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D.

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Cílem projektu bylo: a) doplnit některé terénní a laboratorní údaje, jejichž potřebnost vyplynula z dosavadního zpracování materiálu, získaného především terénním výzkumem; b) uzavřít zpracování první etapy dlouhodobého výzkumu provenience nordických hornin a po shromáždění ověřovacích údajů připravit publikaci o stavebním kameni hradů českého Slezska. Terénní výzkum navázal na práci se sbírkou i terénní výzkumy minulých let a proběhl dle harmonogramu, především na Ostravsku a Jesenicku. Vzhledem k tomu, že tato oblast byla v rámci ČR zasažena kontinentálním zaledněním nejvíce, jedná se o klíčové území pro studium dokladů zalednění v ČR a zjištění provenience ledovcových souvků z této oblasti bude přínosem pro poznání zalednění studovaného území. Byl získán nový typový materiál (zejména tzv. vůdčí souvky, charakteristické horniny s jednoznačně geograficky ohraničenou oblastí výchozů).

Co se týče studia stavebního kamene, proběhlo několik doplňujících průzkumů. Pozornost byla soustředěna i na doplňující průzkum zdrojových oblastí stavebního kamene, především na menší lomy v okolí samotných objektů. Celkem bylo na území českého Slezska odebráno přibližně 100 vzorků, na všech navštívených lokalitách byla pořízena detailní fotodokumentace. Vzorky hornin jsou využívány jako důležitý srovnávací materiál při určování nordických hornin nalezených na našem území a zjišťování jejich provenience; zároveň jsou tyto vzorky významným přírůstkem do geologické podsbírky SZM. Postupně probíhá fotografování a determinace jednotlivých výbrusů a dokončování podkladů pro publikace. Zároveň jsou revidovány starší výbrusy hornin z oblasti Hrubého Jeseníku a Rychlebských hor, které jsou také využívány při zpracování dané problematiky; mnohé z nich pochází z dnes již nedostupných lokalit.

Výstupy:

Plánovaná publikace zatím nebyla dokončena vzhledem k časové náročnosti zpracování dané problematiky, čili je stále ve stadiu zpracování.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:**ARCHEOLOGICKÉ MAPOVÁNÍ LOKALIT 2. SVĚTOVÉ VÁLKY V OKRESE OPAVA**

Číslo vědeckého úkolu: IGS201804/2018

Řešitel: PhDr. Jiří Juchelka, Ph.D.

Spoluřešitel: Marek Piętoń

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

V rámci interního grantu Slezského zemského muzea byly nedestruktivními archeologickými metodami mapovány a zkoumány lokality z období 2. světové války na katastrech Smolkova, Oldřišova, Darkoviček a Kerhartic. Výsledkem projektu je přesná lokace míst s pozůstatky dokladů aktivit 2. světové války a zkoumána byla rovněž i místa s důsledky a dopady 2. světové války. Primárně jsme se zaměřili na lokality tzv. konfliktů či opuštěné vesnice, a to za účelem zjištění jejich prostorových souvislostí, zaměření jednotlivých antropogenních terénních relikvů a provedení následné deskripce a celkového zaměření. Dosaženým cílem je tak zjištění přesné lokace aktivit 2. světové války na daných katastrech s provedenou komplexní dokumentací, jež tak tvoří základ pro jejich ochranu a případnou záchranu.

Výstupy:

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:**OBYVATELÉ ČESKÉHO SLEZSKA NA FRONTÁCH DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY A V PROCESU POVÁLEČNÉ RETRIBUCE**

Číslo vědeckého úkolu: IGS201805/2018

Řešitel: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D.

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

V souladu se zněním projektové přihlášky se bádání soustředilo na dva tematické okruhy. První z nich představovala příprava edice vzpomínek účastníků zahraničního protinacistického odboje. Tu tvoří celkem šest textů memoárové povahy, vybraných tak, aby reprezentovaly příslušníky československých jednotek na západní i východní frontě ve všech hlavních bojových vystoupeních zahraničního odboje (polské a francouzské tažení, bitvy u Tobruku a Dunkerque, boje na Dukle, ostravská operace). Čtyři z memoárových textů pocházejí ze sbírky Slezského zemského muzea, takže vydáním edice zároveň dochází k vytěžování a odbornému zpracování sbírkového fondu instituce, stejně jako k prezentování badatelského potenciálu fondu vzpomínek v SZM.

Druhý tematický okruh se týkal studia dějin poválečné retribuice v regionu západního českého Slezska. V tomto směru projekt navazoval na výzkumy, prováděné na Oddělení historického výzkumu v předchozích letech. V širším kontextu jde o navázání na výzkumy, prováděné na oddělení již v 90. letech 20. století zejména Dušanem Janákem a Mečislavem Borákem.

V souladu se zadáním vznikly tři hlavní výstupy projektu. Prvním z nich je odborná monografie **ODCHODY A NÁVRATY: VZPOMÍNKY ÚČASTNÍKŮ ZAHRANIČNÍHO PROTINACISTICKÉHO ODBOJE ZE SLEZSKA A OSTRAVSKA**. Dále se jedná o dvě studie. První z nich nese název **NACISTIČTÍ DOZORCI PŘED MIMOŘÁDNÝM LIDOVÝM SOUDEM V OPAVĚ** a v současné době je zařazena do recenzního řízení v časopise *Historica*, vydávaném Ostravskou univerzitou. Studie **REFLEXE ČINNOSTI MIMOŘÁDNÉHO LIDOVÉHO SOUDU V OPAVĚ NA STRÁNKÁCH DOBOVÉHO TISKU** vyšla ve Slezském sborníku.

Výstupy:

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:

TAXONOMICKÝ, FYLOGENETICKÝ, BIONOMICKÝ A FAUNISTICKÝ VÝZKUM SKUPIN TIPULOMORPHA, BIBIOMORPHA A ACALYPTRATA (DIPTERA)

Číslo vědeckého úkolu: IGS201806/2018

Řešitel: RNDr. Jindřich Roháček, CSc.

Spoluřešitelé: Doc. RNDr. Jan Ševčík, Ph.D., RNDr. Jaroslav Starý

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Výsledky jednoletého projektu zaměřeného na vybrané skupiny dvoukřídlých (Diptera), přinesly celou řadu taxonomických, fylogenetických, zoogeografických, bionomických a faunistických objevů, které jsou (nebo budou) zveřejněny v celkem 15 (6 již publikovaných) studiích. Ty zahrnují popisy nových taxonů (1 nový rod a 13 nových druhů pro vědu), nomenklatorické a klasifikační změny, nové fylogenetické hypotézy a nové poznatky z morfologie imág a preimaginálních stadií, prvonálezy z různých částí Palearktické oblasti i nové informace z bionomie a zoogeografie zkoumaných taxonů. Studium biodiverzity dvoukřídlého hmyzu na Českolipsku, v NP Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina poskytlo nové údaje užitečné pro ochranu přírody v těchto regionech a přispělo k obohacení fondu Diptera v sbírce SZM o významný sbírkový materiál. Cenný materiál (podstatný pro další taxonomický, molekulárně genetický a fylogenetický výzkum) se podařilo získat také při terénním průzkumu v dipterologicky dosud nestudované oblasti Itálie (západní Kalábrie).

Výstupy:

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

NÁZEV VĚDECKÉHO ÚKOLU:

VYUŽITÍ PÍSEMNÝCH A OBRAZOVÝCH DOKUMENTŮ PRO POZNÁNÍ KULTURNÍCH DĚJIN ČESKÉHO SLEZSKA A OSTRAVSKA V PRŮBĚHU 19. A 20. STOLETÍ.

Číslo vědeckého úkolu: IGS 201807/2018

Řešitel: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Doba řešení: 1 rok

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Výstupem projektu je monografie věnovaná architektuře českého Slezska v 19. století, obsahující kapitoly o jednotlivých autorech a syntetické postavení předmětné problematiky, doplněná četnými reprodukcemi originálních dokumentů (dobové fotografie, plánový materiál, kresby); dále odborná studie o Františku Kahlíkovi, koncentrovaná na zasažení osobnosti Františka Kahlika do spolkových aktivit české společnosti severozápadní Moravy na konci 19. století (v tisku).

Výstupy:

Publikované výsledky – viz příslušná kapitola.

DALŠÍ ŘEŠENÉ PROJEKTY

NÁZEV GRANTU:

POZNÁVÁME KRÁSY ARBORET

Program: Fond Mikroprojektů Euroregionu Silesia, Interreg V-A Česká republika–Polsko 2014–2020

Číslo projektu: CZ.11.2.45/0.0/0.0/16_013/0000803

Řešitelé: Renata Kolderová, Jana Nevřelová, Šárka Zemková, Martin Polášek / Arboretum Moravské brány v Ratiboři

Doba trvání: 1. 5. 2017 – 31. 5. 2018

Popis projektu: Projekt se věnoval zvýšení přeshraničního cestovního ruchu, převážně mezi turisty z České republiky a Polska, a obecně zvýšení potenciálu Arboreta Nový Dvůr a Arboreta Moravské brány v Ratiboři s důrazem na jejich rozmanitost a jedinečnost.

Výstupy: rozšíření informačního systému Arboreta Nový Dvůr o mobilní audioprůvodce v českém a polském jazyce a o informační infokiosky; česko-polská výtvarná soutěž „Jak si představuješ arboretum“ pro žáky 4. až 6. tříd základních škol z Opavy a Ratiboře; výměna zkušenosti mezi zaměstnanci arboret v České republice a v Polsku, populárně-vědecká konference s názvem „Poznáváme krásy arboret“ a další.

NÁZEV GRANTU:

RETROKATALOGIZACE DRUHÉ ČÁSTI PŘÍRŮSTKŮ Z LET 1946–1947 DO ELEKTRONICKÉHO KATALOGU KNIHOVNY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: 18537/2018 OULK-OLK

Nositel grantu: Slezské zemské muzeum

Řešitel grantu: Bc. Dagmar Kuřová

Spoluřešitelé: Bc. Gabriela Červenková, Petra Grodová, Bc. Alena Hájová, Mgr. Věra Martínková, Bc. Pavel Šafránek

Výstupy: 7 665 záznamů dokumentů v elektronickém katalogu Knihovny SZM odesláno do Souborného katalogu ČR.

NÁZEV GRANTU:

MODERNIZACE A ROZŠIŘOVÁNÍ KNIHOVNÍHO SYSTÉMU

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: 210A/MK-S 2265/2018 OULK

Nositel grantu: Slezské zemské muzeum

Řešitel grantu: Bc. Dagmar Kuřová

Výstupy: Knihovnický systém, který zásadním způsobem zmodernizoval a zdokonalil veškeré knihovnické a uživatelské prostředí.

NÁZEV GRANTU:

HISTORICKÝ PROCES MODERNIZACE (NA PŘÍKLADU RAKOUSKÉHO SLEZSKA)

Instituce poskytující grant: GA ČR

Reg. č. grantu: GA13-28086S

Nositel grantu: Ostravská univerzita

Řešitel grantu: prof. PhDr. Aleš Zářický, Ph.D.

Spoluřešitel za SZM: Mgr. Kamil Rodan, Ph.D.

Výstupy: odevzdán rukopis odborné kapitoly (60 s.) o historii zemědělství v Rakouském Slezsku v letech 1848–1918 do připravované monografie.

NÁZEV GRANTU:

PRÁVNÍ, HISTORICKÉ A SPOLEČENSKOVĚDNÍ ASPEKTY NOVÝCH A TRADIČNÍCH MENŠIN V ČESKÉ REPUBLICE

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: DG18P02OVV064

Nositel grantu: Právnická fakulta Univerzity Karlovy v Praze

Spolunositel grantu: Historický ústav AV ČR, Slezská univerzita v Opavě, Slezské zemské muzeum

Spoluřešitel za SZM: Mgr. Ondřej Kolář, Ph.D., PhDr. Oľga Šrajjerová, CSc.

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Slezské zemské muzeum v souladu se zadáním projektu provádí historický a sociologický výzkum postavení národnostních menšin v oblasti Slezska a severní Moravy. Výsledky dosavadních výzkumů budou převážně prezentovány formou výstupů v dalších letech projektu. Pracovníci SZM zároveň zajišťují dokumentaci „nových“ menšin a výběr lokalit pro chystané výstavy fotografií Jindřicha Štreita, plánované v následujících dvou letech řešení projektu. Dále probíhá retrospektivní mapování dosavadních výzkumů kolektivních identit v regionu, jež probíhaly od 60. let 20. století. Předpokládá se shrnutí výsledků formou odborné studie. Závěry výzkumu mohou posloužit jako podklad pro budoucí sociologická šetření.

Historické a sociologické bádání se koncentruje především na problematiku dvou „tradičních“ menšin Moravskoslezského kraje, tedy na Poláky a Němce. Dějiny a specifika těchto etnických skupin představí výstava s kritickým katalogem v příštím roce. V rámci přípravy zamýšlených výstupů probíhá spolupráce s menšinovými organizacemi v ČR (Kulturgesellschaft Troppau, Kongres Polaków w Republice Czeskiej a další) i s vysídleneckými organizacemi v zahraničí (Heimatkreisgemeinschaft Troppau). Vyjma plánované výstavy a katalogu se v příštím roce očekává publikování studie o identitotvorné roli válečných pomníků a památníků v multietnickém regionu Slezska v meziválečné éře.

V souladu se zadáním projektu také probíhá výzkum postavení slovenské menšiny v moravskoslezském kraji s předpokladem shrnující odborné studie v roce 2020.

Výstupy:

Workshop „Tradiční a nové menšiny ve Slezsku od r. 1945“, 19. 11. 2018.

NÁZEV GRANTU:

VELKÝ HISTORICKÝ ATLAS ČESKÉHO SLEZSKA – IDENTITA, KULTURA A SPOLEČNOST ČESKÉHO SLEZSKA V PROCESU SPOLEČENSKÉ MODERNIZACE S DOPADEM NA KULTURNÍ KRAJINU

Instituce poskytující grant: Ministerstvo kultury ČR

Reg. č. grantu: DG18P02OVV047

Nositel grantu: ACCENDO – Centrum pro vědu a výzkum, z. ú.

Spolunositel grantu: Ostravská univerzita, Slezské zemské muzeum

Řešitel za SZM: Doc. PhDr. Pavel Šopák, Ph.D.

Spoluřešitelé za SZM: Ing. Petra Bortelová, Mgr. Lenka Jarošová, Ph.D., Mgr. Ilona Matejko-Peterka, Ph.D., Ing. Tat'ána Němcová, RNDr. Jindřich Roháček, CSc., Mgr. Lenka Rychtářová, PhDr. Ol'ga Šrajerová, CSc.

Komentář k řešení vědeckého úkolu:

Hlavním cílem projektu je komplexně postihnout specifika vývoje kulturní krajiny, která během posledních dvou set let prošla dramatickými změnami, zdokumentovat změny, které se na území Slezska odehrály, obohatit ucelené chápání krajiny a rozšířit možnosti její muzejní prezentace o pohledy jednotlivých přírodovědných disciplín. Projekt se zaměřuje na výzkum antropogenních vlivů v krajině, specifika nových biotopů i vzájemný historický a současný vliv obyvatelstva na krajinu a sídla v řešeném území.

Dokumentace změn v krajině způsobených působením geologických i antropogenních vlivů se v roce 2018 soustředila především na projevy těžební činnosti v krajině českého Slezska a srovnání současného stavu s dostupnou historickou dokumentací. Byly zkoumány a dokumentovány vybrané lokality historické i současné těžby a dopad těžební činnosti na krajinu především ve třech modelových oblastech: Ostravsko a Křavinsko (černé uhlí), Žulovsko (kámen), Nízký Jeseník (břidlice, neovulkanity), zdokumentovány byly i některé těžební památky Zlatohorska (těžba polymetalických rud). Dále byla věnována pozornost problematice rekultivace a sukcese. Vzhledem k provázanosti jednotlivých prvků v kulturní krajině byly studovány a dokumentovány také další lokality ovlivněné antropogenní činností – nejen těžební, ale i průmyslové, zemědělské, vodohospodářské či sídelní.

Botanický výzkum je zaměřený na tvorbu predikčních modelů pro vybrané skupiny mechorostů a invazních rostlin. Jedním z hlavních cílů botanického výzkumu je objasnit interakci člověka, krajiny a invazních rostlin jako dynamického celku, který se vyvíjí v prostoru a čase (mapování rozšíření vybraných druhů invazních rostlin, nejdůležitější faktory ovlivňující jejich výskyt, predikce nejvíce ohrožených stanovišť). Na základě informací z terénních výzkumů a starších podkladů bylo vytvořeno 20 predikčních map pro invazní druhy rostlin. Mapy slouží k lepšímu pochopení ekologických charakteristik ovlivňující výskyt invazních rostlin a vymezení území, která jsou na základě výzkumu nejvhodnější pro jejich výskyt. Z map a grafů se dá také vyvodit ovlivnění krajiny člověkem a to, jakým způsobem na tyto změny studované rostliny reagují. Za pomoci metod maximální entropie jsou vytvářeny distribuční modely pro vybrané druhy invazních rostlin,

což umožňuje stanovit nejvíce ohrožené a ovlivněné územní oblasti a prozkoumat hlubší ekologické vazby s prostředím.

Výzkum živočichů v kulturní krajině mapuje změny v krajině a jejich dopady na druhovou rozmanitost a početnost organismů. Probíhá vyhodnocení současného stavu výzkumu a aktuálních faunistických údajů o invazních, nepůvodních, navracejících se a nově se šířících druzích obratlovců, se zvláštním zaměřením na savce. První rok projektu byl věnován zjištění aktuálního stavu poznání o zájmových druzích v regionu a zejména třem okruhům témat: srovnání společenstev letounů hald několika typů a různého stáří, srovnání společenstev letounů ostrovů městské zeleně několika typů a různého stáří a průzkum vybraných panelových sídlišť z hlediska lovecké a úkrytové aktivity letounů.

Jedním z dílčích cílů projektu je také vyhodnocení stupně antropogenních tlaků na zdravotní stav účelových rybích obsádek podílejících se na udržování požadované kvality surové pitné vody ve vodárenských nádržích povodí Odry. Průběžně probíhal terénní průzkum vodárenských nádrží a přilehlých vodních toků povodí Odry – monitoring zdravotního stavu planktonofágních, bentofágních a dravých druhů ryb se zaměřením na genotoxický efekt polutantů metodou testu mikrojaderní na erytrocytech periferní krve;

jde o cytogenetickou metodu odhalující genotoxické účinky mutagenních a karcinogenních látek na strukturu rybího genomu. Spolu s histologickým vyšetřením orgánů by studie měla poskytnout možnost vysledovat příčinné souvislosti mezi zdravotním stavem ryb a zátěží vodního prostředí cizorodými látkami, jejichž kvantitativní a kvalitativní stav byl monitorován před 20 lety.

Výzkum entomofauny (se zaměřením na řád Diptera) se v první etapě zaměřil na písčiny a zbytky původních mokřadů, zejména těch slatiništního typu, a na sekundárně vytvořené mokřady; jejich výzkum má zásadní význam pro pochopení dopadů změn těchto ekosystémů na vývoj jejich fauny hmyzu v průběhu 20. století. Probíhá srovnání současného stavu se stavem v 70.–80. letech 20. století, jak je dokumentován nejen v literatuře, ale i materiálově ve sbírkách Slezského zemského muzea (zpracování materiálu ze starších sběrů). Byla zahájena příprava studie o výskytu ohrožených druhů čeledi bráněnkovitých (Stratiomyidae) u odkalovacích nádrží cukrovaru v Opavě-Palhanci.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

PERIODIKA VYDÁVANÁ SZM

SLEZSKÝ SBORNÍK (ACTA SILESIACA)

ISSN 0037-6833

Evidenční číslo MK: E 1240

Slezský sborník se řadí k nejstarším odborným historickým časopisům v České republice. Založen byl pod titulem Věstník Matice opavské již roku 1878, přičemž od roku 1892 vycházel jako periodikum. Dnešní název pak nese trvale od roku 1936.

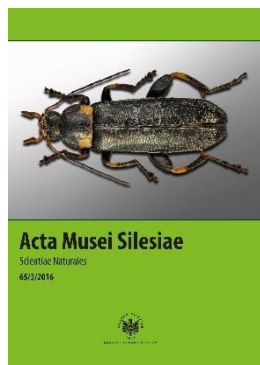
Slezský sborník je tradičním recenzovaným odborným časopisem. Je rovněž evidován v rámci mezinárodně respektované databáze European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH Plus). Jeho odborná profilace je odvozena jednak z aktuálních potřeb soudobé historické vědy, jednak z více než stoleté tradice.

Profiluje se jakožto fórum pro publikační výstupy orientované na výzkum Slezska ne pouze jako fenoménu regionálního, ale jako prostoru, v němž se prolínaly, předávaly a potýkaly vývojové tendence evropského západu a východu, severu a jihu, tedy Slezska jakožto aktivního faktoru evropského vývoje. Časopis otevírá své stránky také studiím, sledujícím interdisciplinární souvislosti a metodické problémy obecnější povahy.

Na stránkách Slezského sborníku jsou uveřejňovány vědecké studie, materiály, diskusní příspěvky, referáty a recenze nejnovější domácí i zahraniční literatury a komentované přehledy bádání. Redakce přijímá texty psané v češtině, slovenštině, polštině, němčině a angličtině. Periodikum vychází dvakrát do roka, jeho vydavatelem je Slezské zemské muzeum v Opavě.

ČASOPIS SZM SÉRIE A – VĚDY PŘÍRODNÍ

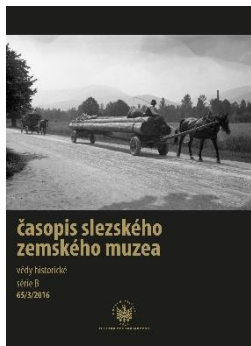
ISSN 1211-3026 (Print), ISSN 1805-9686 (Online)

Časopis Slezského zemského muzea, série A – vědy přírodní uveřejňuje původní (dosud jinde nepublikované) studie a nálezové zprávy z oborů přírodních věd (geologie, paleontologie, botaniky, zoologie) v maximálním rozsahu 30 stran rukopisu, psané česky, anglicky nebo německy. Přednostně jsou publikovány studie regionálního rázu a práce založené na zpracování sbírek Slezského zemského muzea. Všechny práce podléhají recenznímu řízení a o jejich uveřejnění a pořadí otištění rozhoduje redakční rada. ČSZM(A) také přijímá zprávy o odborných akcích, personálie a recenze literatury.

ISSN 1211-3131

Evidenční číslo MK: E 21193

Odborná a vědecká náplň vychází především ze společenskovedních disciplín, zastoupených v organizaci, tedy archeologie, historie, umělecké historie, numismatiky, etnografie, muzikologie, dějin divadla, dějin literatury a muzeologie. Na stránkách časopisu se prezentuje také archivní tematika, protože na území českého Slezska speciální archivní časopis nevychází.

V průběhu existence časopisu zde ovšem byly rovněž publikovány studie interdisciplinárního charakteru, prezentující široké spektrum výzkumných zájmů badatelů domácích i zahraničních a vědeckých pracovníků SZM.

Časopis uveřejňuje především původní vědecké studie a materiálové práce, vycházející z regionálních pramenů. Nedílnou součástí časopisu je recenzní rubrika a část vyhrazená aktuálním zprávám souvisejícím s pojetím časopisu.

PUBLIKAČNÍ ČINNOST PRACOVNÍKŮ SZM

MONOGRAFIE:

- Janák, M. – Kalinová, A. – Soest, J. P. van: *Evropská fajáns a majolika ve sbírce Slezského zemského muzea 1380–1850*. Opava 2018.
- Janák, M. – Kalinová, A. – Soest, J. P. van: *European Faience and Maiolica in the Collection of the Silesian Museum 1380–1850*. Opava 2018.
- Kolář, O.: *Slezsko a Ostravsko v Masarykově republice*. Opava 2018.
- Kolářová, I. – Kolář, O.: *Generál četnictva Karel Vyčítal*. Praha 2018.
- Rodan, K.: *Život s korunou*. Praha 2018.
- Šopák, P.: *Století proměny*. Opava 2018.

KAPITOLY V MONOGRAFIÍCH JINÝCH VYDAVATELŮ:

- Habánová, A. – Habán, I. – Dorko, B. – Rychtářová, L.: *Paul Gebauer (1888 – 1951)*, Liberec 2018. (Rychtářová, L. – kapitoly: Realizace ve veřejném prostoru, Osudy děl Paula Gebauera)

PUBLIKACE MIMO VÝZKUMNÉ PROJEKTY:

- Rodan, K.: *Evropské královské rody IV.*, Ostrava 2018.
- Mudroň, L. – Savický, N. – Hlubuček, P. – Horáková, J. – Petr, P. – Polášek, M.: *Metodika pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií*. Brno 2018.

KATALOGY:

- Kolář, O. a kol.: *Slezsko a Ostravsko 1918–1938*. Opava 2018.

STUDIE:

- Bogusch P., Roháček J., Baňar P., Astapenkova A., Kouklík O., Pech P., Janšta P., Heller K., Hlaváčková L. & Heneberg P. 2018: *The presence of high numbers of empty shells in anthropogenic habitats is insufficient to attract shell adopters among the insects*. Insect Conservation and Diversity 2018: 1-13, Early View, doi: 10.1111/icad.12335.
- Dragonová, M. -Szturcová, M.: *Sbírka kramářských tisků v Památníku Petra Bezruče v Opavě*, Slezský sborník 116, č. 2, s. 15-49.
- Haničák, O.: *Jezuitský konvikt Nejsvětější Trojice v Těšíně: stavební vývoj, formální vazby a možnosti interpretace*. In: *Těšínský muzejní sborník / Cieszyńskie Studia Muzealne 6* (red. David PINDUR – Radim JEŽ). Český Těšín: Muzeum Těšínska 2018, s. 335-349.
- Haničáková, M.: *Reflexe Bezručovy poezie ve světle děl hudebních skladatelů 20. století se zřetelem k tvorbě opavského skladatele Arnošta Rychlého*. In: Petr Bezruč, bard první co promluvil. Opava – Ostrava 2018, s. 90–97.
- Hubka V., Kubátová A., Čmoková A., Monaka K., Řehulka J. (2018): *Lecanicillium restrictum sp. nov. from the surface of the wooden barrel*. Personia 40: 240-393.

- Janák, D. – Kolář, O.: *Výzkum dějin retribuie v obvodu Mimořádného lidového soudu v Opavě – stav, východiska a perspektivy*. Slezský sborník 116, 2018, č. 1, s. 83–97.
- Juchelka, J.: *Symbolika a rituální význam koně v pravěku s důrazem na období popelnicových polí a straší dobu železnou ve střední Evropě – 1. část*. Časopis Slezského zemského muzea, série B, 66/1-2-2017, s. 85–102.
- Juchelka, J. – Králová, S.: *Opava (k. ú. Kylešovice, okr. Opava)*. Přehled výzkumů 59-1, 2018, s. 209.
- Juchelka, J. – Králová, S.: *Slavkov (k. ú. Slavkov u Opavy, okr. Opava)*. Přehled výzkumů 59-1, 2018, s. 212–213.
- Kolář, O.: *K vnímání „nepřítele“ a „osvoboditele“ v bojích jara 1945 v paměti českého obyvatelstva Slezska a Ostravska*. In: *Historica* 2/2017, s. 63-76.
- Kolář, O.: *Fenomén tzv. brenpartie a tuláctví na Ostravsku v 1. polovině 20. století*. In: *Vlastivědný věstník moravský* 69, 2018, s. 54-63.
- Kolář, O.: *Poválečné vyšetřování tzv. liptaňské tragédie*. In: *Historica* 1/2018, s. 56–73.
- Kolář, O.: *Situace Čechů v zázemí a v rakousko-uherské armádě*. In: *Z válečných deníků. Velká válka na Blatensku, Blatná 2018*.
- Kolář, O.: *Problematika válečných hrobů a památníků v agendě opavského landráta 1938–1945*. ČSZM-B 1–2/2017, s. 57–71.
- Pérez-de la Fuente R., Hoffeins C. & Roháček J. 2018: *A new Acartophthalmites Hennig (Diptera: Acalyptratae) from Eocene Baltic amber*. *ZooKeys* 737: 125-139. doi: 10.3897/zookeys.737.20639.
- Rodan, K.: „*Ne zrovna košer praktiky hostinského Haase v ostravské Nové Vsi*“ In: *Kroměříž XXIV*. (Kniha statí ze stejnojmenné konference konané v Muzeu Kroměřížska 8.11.2017). Kroměříž 2018, 106–113.
- Rodan, K.: *Slezské zemské muzeum v Opavě a jeho vědecko-výzkumná, výstavní a popularizační činnost v roce 2016*. In: *Šlaska republika uczonych/Schlesische Gelehrtenrepublik/Slezská vědecká obec. Dresden-Wroclaw 2018*, s. 480–494.
- Rodan, K.: *Život po boku válečného brdiny (Soužití manželů Soldánových v poúnorovém Československu)*. *Historica Olomucensia* 54–2018 – Sborník prací historických XLIV, Olomouc 2018, s. 289–313.
- Rodan, K.: *Žít se ctí aneb Účast Věry Běhalové na církevním procesu Bárta a spol. na počátku 50. let 20. století*. In: *Studia Historica Nitrensia* 2018/ročník 22/ č. 1, s. 132–154.
- Rodan, K.: *Příběhy novoveských hostinců, restaurací a krčem*. *Krásná Ostrava* 3/2018, Ostrava 2018, s. 30–33.
- Roháček J. 2018: *First Anthomyzidae (Diptera) from China: a new genus, six new species and new records*. *Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae* 58(1): 35-76. doi: 10.2478/aemnp-2018-0007.
- Roháček J. 2018: *European Chiropteromyzidae (Diptera): taxonomic revision, nomenclature, classification and preimaginal stages*. *Annales Zoologici (Warszawa)* 68(2): 281-316. doi: 10.3161/00034541ANZ2018.68.2.006.
- Rychtářová, L.: *Bezručovská kolekce výtvarných děl ze sbírky Břetislava Pračky*. In: *Petr Bezruč, bard první co promluvil. Opava – Ostrava 2018*, s. 82-89.
- Řehulka J., Kubátová A., Hubka V. (2018): *Swim bladder mycosis in pretty tetra (Hemigrammus pulcher) caused by Exophiala pisciphila and Phaeophleospora hymenocallidicola, and experimental verification of pathogenicity*. *Journal of Fish Diseases* 41: 487-500.
- Starý J., Hrivniak L. & Oboňa J. 2018: *Records of Limoniidae (Diptera) from Azerbaijan*. *Acta Musei Silesiae Scientiae Naturales* 66(2017): 263-268. doi: 10.1515/cszma-2017-0028.
- Starý J. & Oboňa J. 2018: *Palaeartic species of Thaumastoidea (s. str.) Mik (Diptera: Limoniidae)*. *Zootaxa* 4394(2): 227-234. doi: 10.11646/zootaxa.4394.2.5.
- Starý J. & Vonička P. 2018: *Limoniidae and Pediciidae (Diptera: Tipulomorpha) of the Jizerské hory Mts, Frýdlant region, and Liberec environs (northern Bohemia, Czech Republic)*. *Sborník Severočeského Muzea, Přírodní Vědy* 36: 45-83.
- Szturcová, M. – Ivánek J.: *Propagace poutních míst na Moravě kramářskou písní v první polovině 19. století*. *Historia litterarum*, roč. 63, č. 3-4, s. 188-195.
- Szturcová, M.: *Česko-polské vztahy v poutních písních 18.–19. století*. *Studia Slavica* XXII/1, s. 37-53.

- Šíl, J.: *Historický vývoj a současný stav sbírkového fondu Památníku Petra Bezruče Slezského zemského muzea*. In: Petr Bezruč – bard první, co promluvil, Opava – Ostrava 2018, s. 100-118.
- Šíl, J.: *Po kom se jmenuje Müllerův dům v Opavě?* In: Ad fontes – sborník k 60. narozeninám PhDr. Karla Müllera, Opava 2018, s. 198-209.
- Šopák, P.: *Ferdinand Janovský a zemědělská osvěta ve Slezsku*. In: Jesenicko. Vlastivědný sborník 19, s. 40-45.
- Šopák, P.: *Alois Kacíř a Zemědělské muzeum v Opavě po roce 1945*. In: ČSZM-B 69, 1–2/2017, s. 157-163.
- Šopák, P.: *Výtvarná kultura německých malířů a grafiků českého Slezska a Ostravska v meziválečném období*. In: Černá země? Mýtus a realita 1918–1938. Ostrava 2018, s. 98-111.
- Šopák, P.: *Slezsko a Ostravsko 1918–1938*. In: Černá země? Mýtus a realita 1918–1938. Ostrava 2018, s. 165-177.
- Šopák, P.: *Slezsko a Ostravsko – prostor pro umění*. In: Černá země? Mýtus a realita 1918–1938. Ostrava 2018, s. 178-193.
- van Muiswinkel W. B., Pilarczyk A., Řehulka J. (2018): *Vaccination against Spring Viraemia of Carp (SVC) – from the past till the future*. Bulletin European Association of Fish Pathologists 38: 254-260.

ABSTRAKTY Z KONFERENCÍ:

- Roháček J., Tóthová A. & Petráková L. 2018: PO447, *Phylogeny of Anthomyzidae (Diptera) with emphasis on Holarctic species in light of molecular dating*. P. 292. In: ECE, XI European Congress of Entomology, 2-6 July 2018, Napoli, Book of abstracts, Napoli, 334 pp.

ZPRÁVY:

- Polomíková, M.: *Konference Textil v muzeu*. Časopis Slezského zemského muzea – série B, roč. 66, č. 1-2, s. 182-183.

PROPAGAČNÍ A PREZENTAČNÍ MATERIÁLY:

- Kuras T., Kašák J., Malenovský I., Mazalová M., Roháček J., Ševčík J. & Bureš L. 2018: *Fenomén Velká kotlina 6*. Členovci. Živa 66 (2018)(6): 319-323.

OSTATNÍ:

- Haničák, O.: *Josef Lukeš, vznik Československa a zástavba Kylešovského kopce v Opavě*. Vlastivědné listy Slezska, roč. 44, 2018, s. 18-22.
- Haničák, O.: *Emeritnímu řediteli Slezského muzea a historikovi Vilému Plačkovi k životnímu jubileu*. Časopis Slezského zemského muzea – série B, roč. 67, 2018, s. 194-197.
- Haničák, O.: *Historička umění a muzejnice Marie Schenková jubilanťkou*. Těšínsko, roč. 61, č. 2, 2018, s. 183-185.
- Haničák, O.: *Gratulujeme k životnímu jubileu Viléma Plačka*. Vlastivědné listy Slezska, roč. 44, 2018, s. 64.
- Haničák, O.: *K životnímu jubileu historičky umění a muzejnice Marie Schenkové*. Hlučínsko, roč. 7, č. 2, s. 21-22.

- Kolář, O.: *Borák Mečislav*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 29-31.
- Kolář, O.: *Guhr Anton*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 53-54.
- Petr P.: *Životní jubileum Marie Schenkové*. Vlastivědné listy Slezska, roč. 44, 2018, č. 1-2, s. 64-65.
- Rodan, K.: *Děpoltová Eva*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 43-45.
- Rodan, K.: *Havelková-Drboutová Libuše*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 62-64.
- Rodan, K.: *Kuchinka Josef*. Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 94-97.
- Rodan, K.: *Kyliánová Markéta*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 97-98.
- Rodan, K.: *Kynclová Eva*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 98-100.
- Rodan, K.: *Procházka Lubomír*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 137-139.
- Rodan, K.: *Ždichyncová Věra*. In: Biografický slovník Slezska a severní Moravy, supplementum č. 4. Ostrava 2018, s. 192-194.

NEPUBLIKOVANÉ PRÁCE – V TISKU:

- Dragonová, M.: *Studie o emblematické v raně novověkém kazatelství*. Emblematica.
- Haničák, O.: *Dům, palác a zámek v hmotné kultuře Slezska. Zpráva z mezinárodní kulturněhistoricky orientované vědecké konference*. Sborník Národního památkového ústavu v Ostravě, 2018.
- Juchelka, J. – Králová, S.: *Holasovice (okr. Opava)*. Přehled výzkumů.
- Juchelka, J. – Králová, S.: *Otice (k. ú. Rybníčky, okr. Opava)*. Přehled výzkumů.
- Juchelka, J. – Králová, S.: *Opava (k. ú. Kateřinky u Opavy, okr. Opava)*. Přehled výzkumů.
- Juchelka, J.: *Bronzový depot ze Starého Jičína a problematika osídlení Moravské brány a jejího podhůří v období popelnicových polí*. Pravěk NR.
- Juchelka, J.: *Bronzové sekerky z Jesenicka jako příklad funkčního využití neagrárních prostor v období popelnicových polí*. Pravěk NR.
- Juchelka J. – PIETONĚ, M.: *Archeologické mapování lokalit 2. světové války v okrese Opava na příkladu tvrže Smolkov. Užití nedestruktivních archeologických metod při výzkumu polních opeňovacíh prvků*. Archaeologia historica.
- Kasprák D. & Ševčík J. 2019: *Molecular phylogeny of Docosia Winnertzi (Diptera: Mycetophilidae), with descriptions of two new Mediterranean species*. Zootaxa
- Roháček J. 2019: *First Sphaeroceridae (Diptera) endemic to Madeira – three new terricolous species of Spelobia Spuler and Pullimosina Roháček (Limosiniinae)*. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae
- Roháček J. 2019: *Sphaeroceridae (Diptera) in burrows of rabbit and fox in central Bohemia (Czech Republic), with description of a new species of Minilimosina Roháček*. Entomologica Fennica
- Roháček J. 2019: *87 Anthomyzidae (Anthomyzid Flies)*. In Kirk-Spriggs A. H. & Sinclair B. J. (eds): Manual of Afrotropical Diptera. Vol. 3. Brachycera: Cyclorhapha, excluding Calyptratae. Suricata 6. South African National Biodiversity Institute, Pretoria
- Roháček J., Petráková L. & Tóthová A. 2019: *Molecular phylogeny and timing of evolution of Anthomyza and related genera (Diptera: Anthomyzidae)*. Zoologica Scripta
- Rudzinski H.-G. & Ševčík J. 2019: *The genus Claustropyga in the Czech and Slovak Republics, with the description of Claustropyga glacialis sp. nov. (Diptera: Sciaridae)*. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae.

- Rychtářová, L.: *Petr Bezruč ve výtvarném umění*. In: Sborník z odborné konference Umění a architektura regionu, Galerie výtvarného umění v Ostravě.
- Suchánková, M.: *Betlémy ze sbírek Slezského zemského muzea*. Časopis Slezského zemského muzea – série B.
- Starý J. 2019: *Neolimnophila alaskana (Alexander, 1924) stat. n., a species new to the Palaearctic Region (Diptera: Limoniidae)*. Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae.
- Stuke, J.-H. & Roháček J. 2019: *Die Kleinen Dungfliegen (Diptera: Sphaeroceridae) Niedersachsens und Bremens*. Entomologische Zeitschrift.

OSTATNÍ:

Připraven zásadní koncepční materiál k VaV:

Dlouhodobá koncepce rozvoje výzkumné organizace Slezské zemské muzeum na léta 2019-2023, 50 s. (2018) (J. Roháček, O. Kolář, T. Němcová). Na základě této koncepce bylo SZM při vstupním hodnocení výzkumných organizací v resortu MK zařazeno do kategorie B (= velmi dobrá), viz <https://www.mkcr.cz/hodnoceni-vyzkumnych-organizaci-mk-1858.html>.

AKCE POŘÁDANÉ NEBO SPOLUPOŘÁDANÉ SZM

Haničák, O. – Haničáková, M.: příspěvek „Zpráva o nálezu libreta “Die Vergötterte Sophia“. Rosswald – Symposium k aristokratické kultuře 2. poloviny 18. století k výročí úmrtí hraběte Alberta Josefa Hodického z Hodic (1706–1778), 15. 6. 2018, Slezské Rudoltice. Pořadatelé: SZM, Ústav hudební vědy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity, Obecní úřad Slezské Rudoltice a Římskokatolická farnost Slezské Rudoltice

Kolář, O.: příspěvek „Německá menšina a jejich kulturní aktivity na území Slezska“. Workshop Tradiční a nové menšiny ve Slezsku po roce 1945, 19. 11. 2018, Opava. Pořadatel: Slezská univerzita v Opavě a SZM.

Petr, P.: příspěvek „Příprava Metodiky pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií z hlediska ochrany sbírkových předmětů“. Seminář Odboru muzeí Ministerstva kultury ČR „Osvětlení v muzejních a galerijních expozicích a představení Metodiky pro výběr a aplikaci osvětlovací techniky v rámci muzeí a galerií“, 15. 11. 2018 ve spolupráci se zónou pro umění 8smička, Masarykovým ústavem vyšších studií ČVUT v Praze a SZM.

Šrajetrová, O.: příspěvek „Národnostná problematika vo výskumoch Slezského ústavu SZM (ČSAV) v Opave v rokoch 1967–2014“. Workshop Tradiční a nové menšiny ve Slezsku po roce 1945, 19. 11. 2018, Opava. Pořadatel: Slezská univerzita v Opavě a SZM.

ÚČAST NA AKCÍCH JINÝCH ORGANIZACÍ

Haničák, O.: příspěvek „Opavské Muzeum památek národního odboje (tzv. Legionářské muzeum) a torzo jeho sbírek v kolekci Slezského zemského muzea“. Mezinárodní vědecká konference Dokumentácia „osmičkových“ výročí v slovenských a českých múzeách, 13. – 14. 11. 2018, Bratislava. Pořadatelé: ICOM, AMG ČR, Slovenské národné múzeum.

Haničáková, M.: příspěvek: „K problematice zhudebnění Bezručových Slezských písní“. Mezinárodní muzikologická konference Malé osobnosti velkých dejín – velké osobnosti malých dejín V, 28. – 29. 11. 2018, Bratislava. Pořadatel: Slovenské národné múzeum – Hudobné múzeum.

Juchelka, J.: příspěvek „Detektoráři v archeologii. Ano či ne. Klady a zápory? Legislativa a praxe“. Seminář pracovníků služby kriminální policie a vyšetřování zařazených na problematice pátrání po osobách, věcech – Rok ochrany kulturního dědictví, 19. 4. 2018, Těrlíčko.

Juchelka, J. – Králová, S.: příspěvek „Bronzový depot ze Starého Jičína“. XV. mezinárodní konference Popolnicové polia a doba halštatská, 15. 10. – 19. 10. 2018, Smolenice, Slovenská republika.

Kolář, O. – Kolářová, I.: příspěvek „Činnost četnictva počas štrajkov na Slovensku v období Veľkej hospodárskej krízy“. Konferencia policajných historikov, 25. – 26. 5. 2018, Bratislava.

Kolář, O.: příspěvek „Role četnictva při zajišťování státních hranic ČSR 1918–1920“. Konference Léta do pole okovaná: 1918, 18. – 20. 9. 2018, Praha.

Kolář, O.: příspěvek „Liptaňské události 22. 9. 1938 před Mimořádným lidovým soudem v Opavě“. XII. konference policejních historiků, 18. – 20. 10. 2018, Praha.

Kolář, O.: příspěvek „Between reverence and revenge: symbolism of war memorials in multi-ethnic areas“. Konference Voices of the Home Fronts: Reflections and Legacies of the First World War, 19. – 20. 10. 2018, Londýn, Spojené království.

Kolář, O.: příspěvek „Rakousko-uherská kontrašpionáž ve Slezsku v letech Velké války“. Konference Na rozhraní starých monarchií a nových republik. Poláci, Češi, Slováci v roce 1918, 14. 11. 2018, Katowice, Polská republika.

Kolářová, I.: příspěvek „Třicátá léta na Frývaldovsku očima bezpečnostního aparátu“. XII. konference policejních historiků, 18. – 20. 10. 2018, Praha.

Kolářová, I.: příspěvek „Převzetí četnictva v Českém Slezsku československým státem v letech 1918–1920. Konference Na rozhraní starých monarchií a nových republik. Poláci, Češi, Slováci v roce 1918, 14. 11. 2018, Katowice, Polská republika.

Nevřelová, J., Poláková, K., Valeček, M.: účast na XX. mezinárodním veletrhu muzeí INTERMUZEUM (téma: Muzeum a společnost, organizátor akce: Ministerstvo kultury RF, spoluorganizátor akce: České centrum MZ ČR v Moskvě), výstaviště VDNCH, Moskva, 31. 5. – 3. 6. 2018, SZM se prezentovalo propagačním a prodejním stánkem.

Polomíková, M.: příspěvek „Sbírka oděvů a módních doplňků pro výstavu Móda osmiček“. Konference Textil v muzeu, 13. 6. 2018, Technické muzeum v Brně.

Rodan, K.: příspěvek „Problematika restitucí židovského majetku po druhé světové válce na příkladu rodiny Rothovy z Ostravy – Nové Vsi“. Konference Židé a Morava XXV., 7. 11. 2018, Kroměříž.

Roháček, J.: prezentován poster a publikován abstrakt. XI. European Congress of Entomology, Neapol 2. – 6. 6. 2018, viz: Roháček J., Tóthová A. & Petráková L. 2018: PO447, Phylogeny of Anthomyzidae (Diptera) with emphasis on Holarctic species in light of molecular dating. P. 292. In: ECE, XI European Congress of Entomology, 2-6 July 2018, Napoli, Book of abstracts, Napoli, 334 pp.

Rychtářová L.: příspěvek „Petr Bezruč ve výtvarném umění“. Konference Umění a architektura regionu, 6. 11. 2018, Ostrava. Pořadatel: Galerie výtvarného umění v Ostravě.

ZAHRAŇIČNÍ EXPEDICE

Roháček, J. – Starý, J.: dipterologická expedice do oblasti Středomoří. Expedice byla uskutečněna do západní Kalábrie (Itálie) ve dnech 18. – 28. 5. 2018. Byla zaměřena na terénní výzkum dipter skupin Tipulomorpha a Acalyptrata. Většina navštívených lokalit byla při západním pobřeží Kalábrie (údolí řek a potoků, pobřežní biotopy, mokřady i skalnaté stepi) a v pohoří Serre Calabresi (zalesněné biotopy v okolí řek, potoků a pramenišť). Byl přitom získán zajímavý materiál (přes 1 200 dokladových exemplářů) mediteránních druhů včetně několika potenciálně dosud vědě neznámých, které budou předmětem podrobného taxonomického zkoumání.

Roháček, J. – Ševčík, J.: celosezónní výzkum v národním parku Muránska planina a CHKO Cerová vrchovina, Slovenská republika. Dlouhodobý výzkum fauny dvoukřídlých na Slovensku (ve spolupráci s M. Tkočem, NM Praha) pokračoval: (1) v Národním parku Muránska planina, kde byly instalovány 3 Malaiseho pasti (a také pasti pivní a masové) v rezervaci Šarkanica poblíže obce Muráň. Terénní sběry zde probíhaly ve dnech 6. 6., 8. 6., 7. 8., 9. 8., 11. 9., 10. 10. a 12. 10. 2018. Mimo odběrů vzorků z pastí byly zde provedeny individuální odchvy dvoukřídlých (do sítí, smýkání, prosevy atd.) na dalších dvou lokalitách; (2) v CHKO Cerová vrchovina, kde byly instalovány 2 Malaiseho pasti (na lokalitách Hajnáčka-Buková a Gemerské Dehtáre-Salonkáš) a použity i pasti pivní a masové. Terénní průzkum byl zde proveden ve dnech 25. 4., 26. 4., 6. 6., 7. 6., 8. 8., 9. 8., 11. 9., 10. 10. a 12. 10. 2018. Individuální sběry byly provedeny ještě na dalších 7 lokalitách. Byl získán významný sbírkový a dokumentační materiál (přes 1 200 dokladových kusů), který obsahuje řadu druhů poprvé zjištěných v oblasti Gemeru i několik druhů nových pro dipterofaunu Slovenska. Velkým přínosem bylo získání materiálu řady vzácných druhů pro molekulárně-genetický výzkum.

JINÁ ODBORNÁ ČINNOST – ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

AKCE V RÁMCI ZÁKONA 20/1987 SB.

1/2018	Holasovice	38/2018	Opava – Oblouková,
2/2018	Opava – Žižkova	Pekařská	
3/2018	Otice – Rybníčky	39/2018	Raduň
4/2018	Opava – Buly	40/2018	Raduň
5/2018	Skrochovice	41/2018	Opava – Stará silnice
6/2018	Raduň	42/2018	Bílá voda
7/2018	Raduň	43/2018	Úvalno
8/2018	Štěpánkovice	44/2018	Opava – Zborovská
9/2018	Podvihov	45/2018	Raduň – Na Vyhliďce
10/2018	Štěpánkovice	46/2018	Štěpánkovice
11/2018	Petrvald	47/2018	Slavkov
12/2018	Píšť	48/2018	Slavkov
13/2018	Velké Hoštice	49/2018	Ostravice
14/2018	Raduň	50/2018	Krmelín
15/2018	Chlebičov	51/2018	Kravaře – Sluneční
16/2018	Loděnice	52/2018	Jablunkov
17/2018	Loděnice	53/2018	Frýdek-Místek
18/2018	Opava	54/2018	Slavkov
19/2018	Slavkov	55/2018	Paskov
20/2018	Píšť	56/2018	Frýdek-Místek
21/2018	Vršovice	57/2018	Vratimov
22/2018	Frýdek-Místek	58/2018	Opava – Filípkova
23/2018	Velké Hoštice	59/2018	Doubrava u Orlové
24/2018	Píšť	60/2018	Neplachovice
25/2018	Vlaštovičky	61/2018	Břidličná
26/2018	Opava – Žižkova	62/2018	Čeladná
27/2018	Sudice	63/2018	Holasovice
28/2018	Opava – školní statek	64/2018	Raduň
29/2018	Vlaštovičky – Jarkovice	65/2018	Holasovice
30/2018	Mokré Lazce	66/2018	Vítkov
31/2018	Vlaštovičky – Jarkovice	67/2018	Řepiště
32/2018	Vřesina	68/2018	Úblo
33/2018	Píšť	69/2018	Raškovice
34/2018	Opava – SZŠ	70/2018	Dobrá, Frýdek-Místek
35/2018	Opava	71/2018	Čeladná
36/2018	Otice – Rybníčky	72/2018	Raduň
37/2018	Vlaštovičky	73/2018	Loděnice

ZÁKLADNÍ PERSONÁLNÍ ÚDAJE

Průměrný hrubý měsíční plat: 27 195,- Kč.

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VĚKU A POHLAVÍ

Věková skupina	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu mužů	Počet	tj. % z celk. počtu žen	Počet	tj. %
21 - 30 let	7	13,0	3	4,2	10	8,0
31 - 40 let	17	31,5	19	26,8	36	28,8
41 - 50 let	10	18,5	23	32,4	33	26,4
51 - 60 let	8	14,8	21	29,6	29	23,2
61 let a více	12	22,2	5	7,0	17	13,6
CELKEM	54	100	71	100	125	100

ČLENĚNÍ ZAMĚSTNANCŮ PODLE VZDĚLÁNÍ A POHLAVÍ

Nejvyšší dosažené vzdělání	Muži		Ženy		Celkem	
	Počet	tj. % z celk. počtu mužů	Počet	tj. % z celk. počtu žen	Počet	tj. %
základní	0	0,0	1	1,4	1	0,8
vyučení	11	20,4	15	21,1	26	20,8
střední odborné	0	0,0	2	2,8	2	1,6
úplné střední	2	3,7	5	7,0	7	5,6
úplné střední odborné	13	24,1	11	15,5	24	19,2
vyšší odborné	0	0,0	1	1,4	1	0,8
vysokoškolské	28	51,9	36	50,7	64	51,2
CELKEM	54	100	71	100	125	100

TRVÁNÍ PRACOVNÍHO POMĚRU ZAMĚSTNANCŮ

Doba trvání	Počet	tj. %
do 5 let	59	47,2
do 10 let	23	18,4
do 15 let	12	9,6
do 20 let	11	8,8
nad 20 let	20	16,0
CELKEM	125	100

**CELKOVÝ ÚDAJ O VZNIKU A SKONČENÍ PRACOVNÍCH POMĚRŮ
ZAMĚSTNANCŮ**

Ukazatel	Počet
Nástupy	12
Výstupy	14

HOSPODAŘENÍ ORGANIZACE

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT

Přehled rozepsaných ukazatelů			
Název položky	Účet	Upravený rozpočet	Skutečnost k 31.12.
Spotřeba materiálu	501	2 545 721,14	3 196 790,39
Spotřeba energie	502	4 800 000,00	3 913 771,99
Prodané zboží	504	0,00	239 580,00
Aktivace dlouhodobého majetku	506	290 000,00	585 197,78
Aktivace oběžného majetku	507	0,00	-54 671,00
Opravy a udržování	511	0,00	-60,00
Cestovné	512	6 442 614,48	6 940 898,43
Náklady na reprezentaci	513	578 000,00	661 357,58
Ostatní služby	518	150 000,00	398 588,23
Platy včetně náhrad v době dočasné pracovní neschopnosti	521	9 699 200,00	9 439 894,15
Zákonné sociální pojištění	524	38 322 394,00	38 285 041,00
Jiné sociální pojištění	525	12 336 335,00	12 421 497,00
Zákonné sociální náklady	527	88 000,00	97 960,90
Daň z nemovitostí	532	2 299 500,00	2 236 492,13
Jiné daně a poplatky	538	10 000,00	9 829,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	10 000,00	19 132,00
Jiné pokuty a penále	542	0,00	0,00
Manka a škody	547	0,00	0,00
Tvorba fondů	548	0,00	0,00
Odpisy dlouhodobého majetku	551	0,00	0,00
Prodaný dlouhodobý majetek	553	11 547 216,00	10 245 161,50
Tvorba a zúčtování opravných položek	556	0,00	0,00

Náklady z vyřazených pohledávek	557	4 000,00	-1 579,00
Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	0,00	1 579,00
Ostatní náklady z činnosti	549	1 631 439,38	1 983 673,02
Úroky	562	732 000,00	593 542,41
Kurzové ztráty	563	0,00	0,00
Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564	5 000,00	15 210,49
Daň z příjmů	591	0,00	0,00
Dodatečné odvody daně z příjmů	595	10 000,00	0,00
NÁKLADY CELKEM		91 501 420,00	91 228 887,00
Výnosy z prodeje služeb	602	1 250 000,00	3 206 397,00
Výnosy z pronájmů	603	465 000,00	455 283,00
Výnosy z prodaného zboží	604	350 000,00	525 078,35
Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	20 000,00	30 025,00
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	0,00	174 825,00
Jiné pokuty a penále	642	0,00	0,00
Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku	646	0,00	0,00
Čerpání fondů	648	2 886 905,00	2 472 287,52
Ostatní výnosy z činnosti	649	500 000,00	245 061,96
Výnosy z činnosti			
Úroky	662	0,00	0,00
Kurzové zisky	663	0,00	511,14
Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664	0,00	0,00
Ostatní finanční výnosy	669	0,00	0,00
Finanční výnosy			
Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	86 029 515,00	84 119 418,03
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky rozpočtu ÚSC	672	0,00	0,00

Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky státních fondů	673	0,00	0,00
Výnosy z ostatních nároků	674	0,00	0,00
Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky SR, ÚSC, SF		0,00	0,00
VÝNOSY CELKEM		91 501 420,00	91 228 887,00
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ PŘED ZDANĚNÍM		0,00	0,00
Závazky vůči státnímu rozpočtu z titulu odvodu z odpisů celkem		2 604 917,00	2 604 917,00
Ukazatel podmiňující čerpání příspěvku na provoz - nákup knih. fondu		220 000,00	220 000,00

ZDŮVODNĚNÍ ROZPOČTOVÝCH OPATŘENÍ PROVEDENÝCH U ROZEPSANÝCH ZÁVAZNÝCH UKAZATELŮ V PRŮBĚHU ROKU 2018

V pravomoci správce kapitoly bylo realizováno celkem **22** úprav schváleného rozpočtu na rok 2018 v celkové výši **169 345 676,26 Kč**, z toho:
a) pro čerpání dotací na dlouhodobý majetek ve výši **85 816 161,26 Kč** na financování následujících akcí:

Investiční účelové dotace	Upravený rozpočet	Skutečné čerpání
SZM - projektová dokumentace - rekonstrukce Blücherova paláce	16 177 700,00	0,00
Institucionální podpora DKRVO	123 000,00	120 116,00
NAKI II	186 000,00	183 587,35
SZM - skleníková expozice Arboretum Nový Dvůr	39 785 633,00	200 255,00
SZM - Müllerův dům - Rekonstrukce objektu a zahrady	19 426 621,26	19 195 382,30
SZM - Revitalizace Arboreta Nový Dvůr II. Etapa - stavební úpravy zámečku	8 475 000,00	0,00
ISO/A - Zabezpečení objektů, v nichž jsou uloženy předměty movitého kulturního dědictví, bezpečnostními systémy a mechanickými zábranami	550 000,00	550 000,00
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	101 000,00	101 000,00
ISO/C - Výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu	285 000,00	285 000,00
ISO/D - Preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	376 207,00	376 207,00
VISK 3	330 000,00	330 000,00
DOTACE OD ZŘIZOVATELE CELKEM	85 816 161,26	21 341 547,65

b) pro čerpání provozní dotace ve výši **83 529 515 Kč** na financování následujících akcí:

Specifikace dotace	Upravený rozpočet
Příspěvky a dotace na provoz	69 525 540,00
z toho: Podmiňující ukazatele čerpání příspěvku na provoz	220 000,00
Výdaje na výzkum a vývoj - Institucionální podpora DKRVO	3 337 000,00
Výdaje na výzkum a vývoj - NAKI II	2 793 000,00
SZM - Müllerův dům - Rekonstrukce objektu a zahrady	2 443 162,00
SZM - Revitalizace Arboreta Nový Dvůr II. Etapa - stavební úpravy zámečku	1 646 000,00
Veřejné informační služby knihoven	140 000,00
Kulturní aktivity	3 502 000,00
ISO/B - evidence a dokumentace movitého kulturního dědictví	18 813,00
ISO/D - preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí	124 000,00
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ OD ZŘIZOVATELE CELKEM	83 529 515,00
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu statutárního města Opavy na náklady související s pořádáním Mezinárodního dne archeologie v Opavě.	40 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Statutární město Opava - Smlouva o spolupráci na realizaci stálé expozice o historii města Opavy v Obecním domě - příspěvek na propagaci činnosti Slezského zemského muzea	20 000,00
Mimorozpočtové zdroje: Moravskoslezský kraj - dotace v rámci programu "Podpora technických atraktivit v Moravskoslezském kraji v roce 2018"	149 764,79
PŘÍSPĚVKY A DOTACE NA PROVOZ CELKEM	83 739 279,79

NEPOTŘEBNÉ ÚČELOVÉ PROSTŘEDKY K VRÁCENÍ DO 15. 2. 2019

NAKI II	21 588,11
Institucionální podpora DKRVO	4 060,96
CELKEM	25 649,07

VYČÍSLENÍ A ZHODNOCENÍ FINANČNÍCH PROSTŘEDKŮ ZE ZAHRANIČÍ

Slezské zemské muzeum v roce 2018 nepřijalo prostředky ze zahraničí.

Slezské zemské muzeum je členem Mezinárodní rady muzeí ICOM. Roční příspěvek za rok 2018 byl uhrazen ve výši 15 231,00 Kč.

ÚDAJE O MAJETKU A ZÁVAZCÍCH

CELKOVÁ HODNOTA ZÁVAZKŮ A POHLEDÁVEK EVIDOVANÝCH K 31. 12. 2018

Ukazatel	Hodnota v tis. Kč
Krátkodobé závazky celkem:	22 743
z toho	
dodavatelé, přijaté zálohy a ostatní závazky	10 174
krátkodobé přijaté zálohy	13
zaměstnanci	2 859
jiné závazky vůči zaměstnancům	132
zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	1 691
jiné přímé daně	512
závazky k vybraným ústředním vládním institucím	3
krátkodobé přijaté zálohy na transfery	6 235
výdaje příštích období	682
výnosy příštích období	42
dohadné účty pasivní	339
ostatní krátkodobé závazky	61
Krátkodobé pohledávky celkem:	10 255
z toho	
odběratelé	398
krátkodobé poskytnuté zálohy	125
pohledávky za zaměstnanci	5
náklady příštích období	401
příjmy příštích období	6
dohadné účty aktivní	9 301
ostatní krátkodobé pohledávky	19

SROVNÁNÍ VÝŠE PROSTŘEDKŮ POSKYTNUTÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU A VLASTNÍCH VÝNOSŮ ORGANIZACE V ČASOVÉ ŘADĚ V TIS. KČ

Rok	Náklady celkem	Vlastní výnosy celkem	Dotace poskytnuté MK	Ostatní dotace a příspěvky od jiných subjektů	Podíl SR na financování v %	Zisk(+) Ztráta (-)
2011	83 980	6 459	55 864	21 657	67	0
2012	72 795	5 950	66 845	0	92	0
2013	71 214	4 915	66 299	0	93	0
2014	68 874	6 070	62 804	0	91	0
2015	70 431	5 942	64 489	0	92	0
2016	70 899	3 728	67 101	70	94	0
2017	79 248	4 777	74 085	386	93	0
2018	91 229	7 109	83 910	210	92	0

PŘEHLED O CELKOVÝCH MZDOVÝCH NÁKLADECH V KČ

Název položky		Rozpočet	Skutečnost k 31.12.
PLIVT	Provoz	33 945 394	33 945 380
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	1 271 000	1 271 000
	Věda a výzkum - NAKI II	1 056 000	1 056 000
	Celkem	36 272 394	36 272 380
NOO	Provoz	579 000	578 963
	Věda a výzkum - institucionální podpora - IGS	270 000	270 000
	Věda a výzkum - NAKI II	561 000	561 000
	VISK	140 000	140 000
	Kulturní aktivity	300 000	300 000
	SMO - Mezinárodní den archeologie		12 136
	Moravskoslezský kraj - Fajne leto		2 700
	Mikroprojekt ČR-PL - Poznáváme krásy arboret		48 073
	Celkem	1 850 000	1 912 872
Náhrady v době dočasné pracovní neschopnosti		200 000	99 789
Mzdové prostředky celkem		38 322 394	38 285 041

VÝKAZNICTVÍ PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍ

IČO: 00100595

Kapitola: 334

Právní forma: Příspěvková organizace

Okamžik sestavení: 14.02.2019 07:25:42

Předmět činnosti: 91020

ROZVAHA

Sestavená k 31.12.2018

(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa)

Slezské zemské muzeum

Nádražní okruh 669/31, 74601 Opava

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)
			BĚŽNÉ				
			1	2	3	4	
	BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
AKTIVA	AKTIVA CELKEM		689 598 271,97	198 712 406,87	490 885 865,10	461 398 300,97	
A.	Stálá aktiva		635 229 777,15	198 478 023,96	436 751 753,19	421 957 882,36	
A.I.	Dlouhodobý nehmotný majetek		3 961 815,36	3 121 996,21	839 819,15	380 964,85	
A.I.1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.2.	Software	013	1 663 753,30	931 265,65	732 487,65	247 881,35	
A.I.3.	Ocenitelná práva	014	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	823 647,41	823 647,41	0,00	0,00	
A.I.6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	1 474 414,65	1 367 083,15	107 331,50	133 083,50	
A.I.7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	041	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek	051	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.I.9.	Dlouhodobý nehmotný majetek určený k prodeji	035	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.	Dlouhodobý hmotný majetek		631 251 961,79	195 356 027,75	435 895 934,04	421 560 917,51	
A.II.1.	Pozemky	031	29 058 499,67	0,00	29 058 499,67	29 058 499,67	
A.II.2.	Kulturní předměty	032	2 109 276,70	0,00	2 109 276,70	1 074 744,70	
A.II.3.	Stavby	021	449 674 366,39	117 342 671,82	332 331 694,57	338 302 642,13	
A.II.4.	Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	022	79 266 123,07	52 372 851,41	26 893 271,66	27 969 396,81	
A.II.5.	Pěstiteleské celky trvalých porostů	025	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	25 640 366,52	25 640 366,52	0,00	0,00	
A.II.7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029	8 228,00	138,00	8 090,00	0,00	
A.II.8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	042	45 495 101,44	0,00	45 495 101,44	25 155 634,20	
A.II.9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	052	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.II.10.	Dlouhodobý hmotný majetek určený k prodeji	036	0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.	Dlouhodobý finanční majetek		0,00	0,00	0,00	0,00	
A.III.1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem	061	0,00	0,00	0,00	0,00	

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ				MINULÉ (netto)				
			1		2			3		4	
			BRUTTO	KOREKCE	NETTO	BRUTTO		KOREKCE	NETTO	BRUTTO	KOREKCE
A.III.2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem	062	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.3.	Dílhové cenné papíry dřížené do splatnosti	063	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.5.	Terminované vklady dlouhodobé	068	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.III.6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.	Dlouhodobé pohledávky		16 000,00	0,00	0,00	0,00	16 000,00	0,00	0,00	16 000,00	0,00
A.IV.1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	462	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů	464	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	16 000,00	0,00	0,00	0,00	16 000,00	0,00	0,00	16 000,00	0,00
A.IV.5.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
A.IV.6.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na transfery	471	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.	Oběžná aktiva		54 368 494,82	234 382,91	54 134 111,91	54 134 111,91	39 440 418,61				
B.I.	Zásoby		4 145 214,01	0,00	4 145 214,01	4 145 214,01	4 576 103,87				
B.I.1.	Pořízení materiálu	111	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.2.	Materiál na skladě	112	336 725,08	0,00	336 725,08	336 725,08	399 763,71				
B.I.3.	Materiál na cestě	119	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.4.	Nedokončená výroba	121	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.5.	Polotovary vlastní výroby	122	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.6.	Výrobky	123	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.7.	Pořízení zboží	131	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.8.	Zboží na skladě	132	3 796 242,63	0,00	3 796 242,63	3 796 242,63	4 176 340,16				
B.I.9.	Zboží na cestě	138	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.I.10.	Ostatní zásoby	139	12 246,30	0,00	12 246,30	12 246,30	0,00				
B.II.	Krátkodobé pohledávky		10 254 907,67	234 382,91	10 020 524,76	10 020 524,76	3 220 474,28				
B.II.1.	Odebíratelé	311	398 056,70	215 328,91	182 727,79	182 727,79	133 642,60				
B.II.4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	124 932,06	0,00	124 932,06	124 932,06	145 180,40				
B.II.5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé	316	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.9.	Pohledávky za zaměstnanci	335	4 825,00	0,00	4 825,00	4 825,00	79 979,00				
B.II.10.	Sociální zabezpečení	336	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.11.	Zdravotní pojištění	337	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.12.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Položka	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ		NETTO	MINULÉ (netto)
			BRUTTO	KOREKCE		
			1	2	3	4
B.II.13.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.14.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžita plnění	342	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.15.	Daň z přidané hodnoty	343	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.16.	Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	344	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.17.	Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	346	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.18.	Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	348	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.28.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na transfery	373	0,00	0,00	0,00	0,00
B.II.30.	Náklady příštích období	381	401 112,56	0,00	401 112,56	368 800,68
B.II.31.	Příjmy příštích období	385	6 274,00	0,00	6 274,00	6 274,00
B.II.32.	Dohadné účty aktivní	388	9 300 653,35	0,00	9 300 653,35	2 462 204,26
B.II.33.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	19 054,00	19 054,00	0,00	24 393,34
B.III.	Krátkodobý finanční majetek		39 968 373,14	0,00	39 968 373,14	31 643 840,46
B.III.1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.3.	Jiné cenné papíry	256	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.4.	Termínované vklady krátkodobé	244	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.5.	Jiné běžné účty	245	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.9.	Běžný účet	241	39 540 385,75	0,00	39 540 385,75	31 345 569,62
B.III.10.	Běžný účet FKSP	243	197 169,15	0,00	197 169,15	110 221,15
B.III.15.	Ceniny	263	2 500,00	0,00	2 500,00	2 500,00
B.III.16.	Peníze na cestě	262	0,00	0,00	0,00	0,00
B.III.17.	Pokladna	261	228 318,24	0,00	228 318,24	185 549,69

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	ÚČETNÍ OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
			1	2
PASIVA	PASIVA CELKEM		490 885 865,10	461 398 300,97
C.	Vlastní kapitál		465 926 848,49	450 243 533,51
C.I.	Jmenné účetní jednotky a upravující položky		436 323 328,64	421 824 244,06
C.I.1.	Jmenné účetní jednotky	401	385 747 088,71	369 820 446,73
C.I.3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403	50 777 417,83	52 204 975,23

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2	
			ÚČETNÍ OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ	MINULÉ		
C.I.4.	Kurzové rozdíly	405	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-201 177,90	-201 177,90	-201 177,90	-201 177,90
C.I.6.	Jiné oceňovací rozdíly	407	0,00	0,00	0,00	0,00
C.I.7.	Opravy předcházejících účetních období	408	0,00	0,00	0,00	0,00
C.II.	Fondy účetní jednotky		29 603 519,85	28 419 289,45	28 419 289,45	28 419 289,45
C.II.1.	Fond odměn	411	0,00	0,00	0,00	0,00
C.II.2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	314 447,15	219 788,15	219 788,15	219 788,15
C.II.3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	400 000,00	400 000,00	400 000,00	400 000,00
C.II.4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	103 455,00	103 455,00	103 455,00	103 455,00
C.II.5.	Fond reprodukce majetku, fond investic	416	28 785 617,70	27 799 501,30	27 799 501,30	27 799 501,30
C.III.	Výsledek hospodaření		0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období		0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431	0,00	0,00	0,00	0,00
C.III.3.	Výsledek hospodaření předcházejících účetních období	432	0,00	0,00	0,00	0,00
D.	Cizí zdroje		24 959 016,61	11 154 767,46	11 154 767,46	11 154 767,46
D.I.	Rezervy		0,00	0,00	0,00	0,00
D.I.1.	Rezervy	441	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.	Dlouhodobé závazky		2 216 157,11	2 097 769,00	2 097 769,00	2 097 769,00
D.II.1.	Dlouhodobé úvěry	451	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455	2 412,65	2 412,65	2 412,65	2 412,65
D.II.7.	Ostatní dlouhodobé závazky	459	0,00	0,00	0,00	0,00
D.II.8.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472	2 213 744,46	2 097 769,00	2 097 769,00	2 097 769,00
D.III.	Krátkodobé závazky		22 742 859,50	9 056 998,46	9 056 998,46	9 056 998,46
D.III.1.	Krátkodobé úvěry	281	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.4.	Jiné krátkodobé půjčky	289	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.5.	Dodavatelé	321	10 173 876,12	3 208 145,69	3 208 145,69	3 208 145,69
D.III.7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	13 200,00	69 000,00	69 000,00	69 000,00
D.III.9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326	0,00	0,00	0,00	0,00
D.III.10.	Zaměstnanci	331	2 858 885,00	2 593 700,00	2 593 700,00	2 593 700,00
D.III.11.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333	131 816,00	132 936,00	132 936,00	132 936,00
D.III.12.	Sociální zabezpečení	336	1 182 240,00	1 057 033,00	1 057 033,00	1 057 033,00
D.III.13.	Zdravotní pojištění	337	508 660,00	454 329,00	454 329,00	454 329,00

Číslo položky	Název položky	Syntetický účet	1		2
			ÚČETNÍ OBDOBÍ		MINULÉ
			BĚŽNÉ		
D.III.14.	Důchodové spoření	338	0,00	0,00	0,00
D.III.15.	Daň z příjmů	341	0,00	0,00	0,00
D.III.16.	Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	342	509 639,00	441 934,00	441 934,00
D.III.17.	Daň z přidané hodnoty	343	2 800,00	0,00	0,00
D.III.18.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345	0,00	0,00	0,00
D.III.19.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	2 884,00	5 022,11	0,00
D.III.20.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349	0,00	0,00	0,00
D.III.32.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	6 234 824,54	607 515,64	607 515,64
D.III.35.	Výdaje příštích období	383	681 906,16	42 000,00	42 000,00
D.III.36.	Výnosy příštích období	384	42 000,00	339 196,19	391 983,53
D.III.37.	Dohadné účty pasivní	389	339 196,19	60 932,49	53 399,49
D.III.38.	Ostatní krátkodobé závazky	378	60 932,49		

Kolář

*ING. KONGITA POKORNOVÁ - VEVOŘOV
MORAVSKÝ KRAJ
NOL. JANA MOKROVÁ - VEVOŘOV*

Razítko:

SLEZSKÉ ZEMLSKÉ MUZEUM

Nádražní okruh 31
746 01 OPAVA

*ING. TATJANA POKORNOVÁ - VEVOŘOV
MORAVSKÝ KRAJ
NOL. JANA MOKROVÁ - VEVOŘOV*

Sestavil:

Telefon: 553 622 999

Datum a podpis: 14.2.2019 *Anna ČD*

Kontroloval/Schválil:

Telefon: 553 622 999

Datum a podpis: 14.2.2019 *Anna*